
Raziskava med člani, uporabniki in neuporabniki slovenskih splošnih knjižnic

April 2020

Naročnik: Združenje splošnih knjižnic
Izvajalec: Ninamedia d.o.o.

Povzetek (1/4)

Člani, uporabniki in neuporabniki

V celotnem vzorcu sta dve tretjini članov splošne knjižnice (ČLANI), dobra šestina anketirancev uporablja storitve splošne knjižnice, vendar niso člani (UPORABNIKI), sedmino pa predstavljajo tisti, ki niso člani in tudi storitev splošne knjižnice ne uporabljajo (NEUPORABNIKI). Med uporabniki je 87,4 % takšnih, ki storitve splošne knjižnice uporabljajo preko drugih oseb, najpogosteje preko otrok.

Obisk oz. uporaba splošnih knjižnic

Ker smo anketiranje izvajali v času, ko so bile knjižnice zaradi epidemije zaprte, smo v vzorcu zajeli nizek delež anketirancev, ki so knjižnico obiskali v zadnjem tednu. Najvišji delež anketirancev je splošno knjižnico obiskal pred več kot enim tednom, toda zadnji mesec; med njimi je dobra polovica članov in dobra tretjina uporabnikov.

Poznavanje in uporaba spletnih storitev splošnih knjižnic

Najbolj poznana spletna storitev splošnih knjižnic je uporaba knjižničnega kataloga COBISS, in sicer pri vseh treh kategorijah anketirancev. Hkrati pa med vsemi spletnimi storitvami COBISS uporablja tudi najvišji delež anketiranih članov in uporabnikov, medtem ko neuporabniki v najvišjem deležu uporabljajo branje e-časopisov, COBISS pa je pri njih na drugem mestu. Najmanj poznana spletna storitev med vsemi tremi kategorijami anketirancev je uporaba domoznanskega portala Kamra.

Povzetek (2/4)

Uporaba storitev splošnih knjižnic in njihova koristnost

Med vsemi storitvami splošnih knjižnic, največ anketirancev uporablja izposojlo knjižničnega gradiva, tako med člani (95,0 % uporabnikov) kot tudi med uporabniki (74,4 % uporabnikov). Svetovanje knjižničarjev pri iskanju in izbiri knjižničnega gradiva uporabljajo tri četrtine članov in dobra polovica uporabnikov, prireditve pa obiskuje skoraj polovica članov in dobra tretjina uporabnikov. Storitve, ki jo uporablja najmanjši delež anketirancev, je izposoja in dostava knjižničnega gradiva na dom oz. na drugo izbrano lokacijo. Vse storitve splošnih knjižnic anketiranci ocenjujejo kot izjemno koristne za družbo.

Uporaba storitev splošnih knjižnic, ki jih izvajajo tudi drugi ponudniki in odnos do plačevanja teh storitev

Storitve, ki jih člani in uporabniki najpogosteje uporabljajo so: dostop do leposlovne literature, dostop do strokovne in študijske literature za potrebe dopolnilnega ali lastnega izobraževanja ter pridobivanje informacij o zgodovini in razvoju domačega okolja. Najmanj uporabnikov med vsemi navedenimi storitvami imajo diskusije, okrogle mize in simpoziji na različne teme ter pravljичne ure, ustvarjalne delavnice in druge prireditve za otroke. Večina anketirancev storitve uporablja v knjižnicah in večinoma za uporabo storitev pri drugih ponudnikih ne plačujejo. Če storitve v knjižnicah ne bi bile več prosto dostopne, je v povprečju največ anketirancev pripravljenih plačevati za dostop do strokovne in študijske literature, dostop do leposlovne literature ter pravljичne ure, delavnice in druge prireditve za otroke.

Povzetek (3/4)

Uporaba spletnega knjižničnega kataloga COBISS

COBISS je med člani in uporabniki storitev splošnih knjižnic dobro poznan, v povprečju ga, ne glede na pogostost, uporabljajo dobre tri četrtine anketirancev na celotnem vzorcu. Najbolj pogosto ga uporabljajo člani.

Pomembnost smernic za prihodnji razvoj splošnih knjižnic

V povprečju so vse smernice za prihodnji razvoj splošnih knjižnic, ki smo jih navedli, najbolj pomembne za člane splošnih knjižnic, nekoliko manj pomembne so za uporabnike in najmanj pomembne za neuporabnike. Najbolj pomembne smernice za prihodnji razvoj splošnih knjižnic so: ponuditi dostop na daljavo do večjega števila e-virov, nameniti večji poudarek pomoči uporabnikom pri izposoji gradiva in razširiti sodelovanje z lokalnim okoljem pri nudenju informacij o lokalnem okolju.

Moteči elementi

Slabo polovico članov in približno enak delež uporabnikov v splošnih knjižnicah nič ne moti. Kot najbolj moteč element so člani izpostavili neprimeren in premajhen prostor (11,5 %), sledi zaračunavanje članarin in vpisnin (11,4 %), ki je hkrati najbolj moteč element pri uporabnikih (17,7 %).

Povzetek (4/4)

Odnos do financiranja splošnih knjižnic

Velika večina anketirancev se strinja, da se splošne knjižnice tudi v prihodnje financirajo z javnim denarjem

Bralne in nakupovalne navade

Tretjina članov in četrtna uporabnikov splošnih knjižnic, si izposoja večinoma novejšje knjige. Če bi si lahko knjige, ki jih berejo v prostem času, izposojali šele šest mesecev po njihovem izidu, bi več kot tri četrtine vprašanih počakale na možnost izposoje teh knjig v knjižnici, dobra desetina pa bi te knjige kupila.

Dobra tretjina članov in tretjina uporabnikov storitev splošnih knjižnic bere oz. so brali otrokom naglas vsak dan, medtem ko je med neuporabniki takšnih dobra petina.

Tri četrtine anketirancev (oz. njihova družina) na celotnem vzorcu kupujejo knjige – med člani jih je dobre tri četrtine (77,6 %), malenkost manj med uporabniki (73,2 %), med neuporabniki storitev splošnih knjižnic pa knjige kupuje dobra polovica (59,6 %).

Anketiranci so v povprečju v zadnjem letu kupili 11 knjig, povprečno število prebranih knjig pa je 26. Dve tretjini anketirancev na celotnem vzorcu imata v domači knjižnici več kot 100 knjig, med njimi jih ima večina vsaj polovico leposlovnih knjig in večina tudi vsaj 20 knjig za otroke in mladino.

Vsebina

Opredelitev raziskave, metodologija in vzorec

Predstavitev rezultatov

1. Člani, uporabniki in neuporabniki
2. Obisk oz. uporaba splošnih knjižnic
3. Poznavanje in uporaba spletnih storitev splošnih knjižnic
4. Uporaba storitev splošnih knjižnic in njihova koristnost
5. Uporaba storitev splošnih knjižnic, ki jih izvajajo tudi drugi ponudniki in odnos do plačevanja teh storitev
6. Uporaba spletnega knjižničnega kataloga COBISS
7. Pomembnost smernic za prihodnji razvoj splošnih knjižnic
8. Moteči elementi
9. Odnos do financiranja splošnih knjižnic
10. Bralne in nakupovalne navade

Opredelitev raziskave, metodologija in vzorec

Osnovni podatki

Opredelitev raziskave	Raziskava med člani, uporabniki in neuporabniki splošnih knjižnic za potrebe oblikovanja dokumenta Strategija splošnih knjižnic za naslednje srednjeročno obdobje
Časovni okvir	18. marec do 3. april 2020
Metodologija	CATI (telefonsko anketiranje) + CAWI (spletni panel in socialna omrežja), povezavo do vprašalnika pa so objavile tudi splošne knjižnice na svojih spletnih straneh
Ciljna skupina	Splošna javnost, v starosti 15 let in več
Velikost vzorca	n=2639

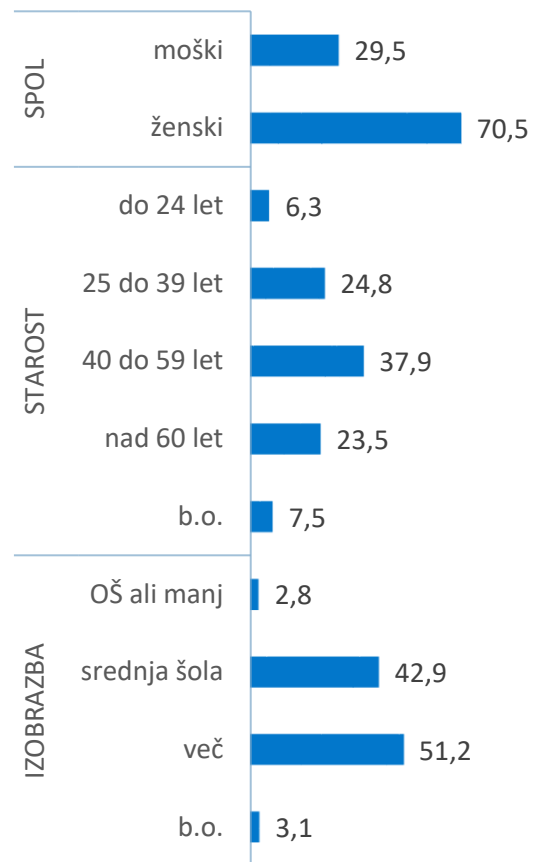
Za potrebe telefonskega anketiranja smo uporabili dvostopenjski naključni vzorec. Osnova vzorčenja je bil univerzalni telefonski imenik, iz katerega so bila naključno izbrana gospodinjstva (pri čemer smo upoštevali prostorsko razpršenost glede na slovenske statistične regije) in znotraj njih naključno izbrani anketiranci. Anketiranje smo izvajali v telefonskem studiu Ninamedie, po metodi CATI in na ta način pridobili 350 anket.

Večji del spletnega anketiranja smo izvedli v okviru lastnega spletnega panela in na ta način realizirali 1081 anket. Povezavo do vprašalnika smo poslali na elektronske naslove oseb iz lastne baze podatkov. Gre za reprezentativno skupino udeležencev, ki jih prosimo, da izpolnijo anketo. Drugi del spletnega anketiranja smo izvedli preko socialnih omrežij, in sicer na naključnem vzorcu, pri čemer smo na ta način pridobili 329 anket.

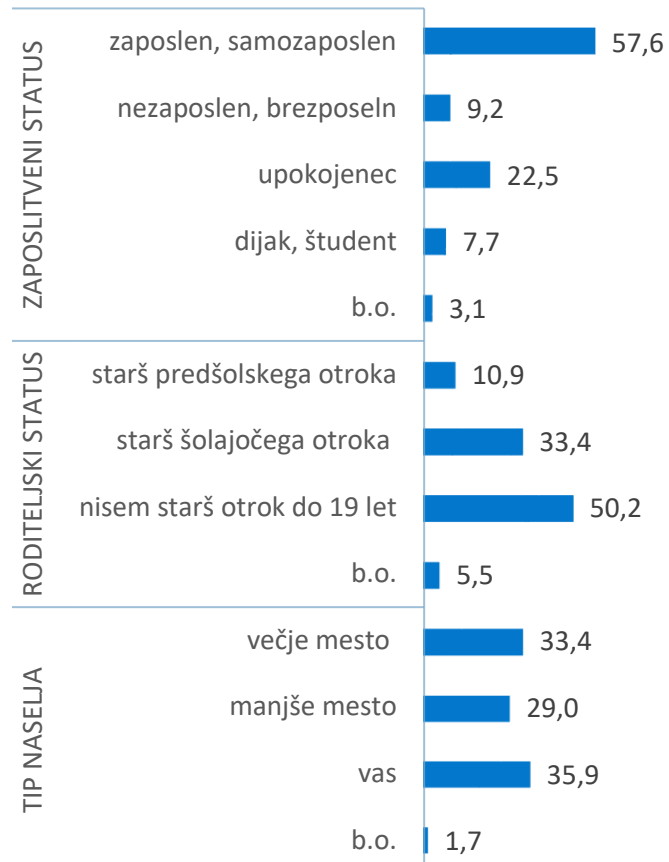
Preko povezave, ki so jo objavile splošne knjižnice, smo pridobili 879 anket.

Struktura vzorca – sociodemografske značilnosti vzorca

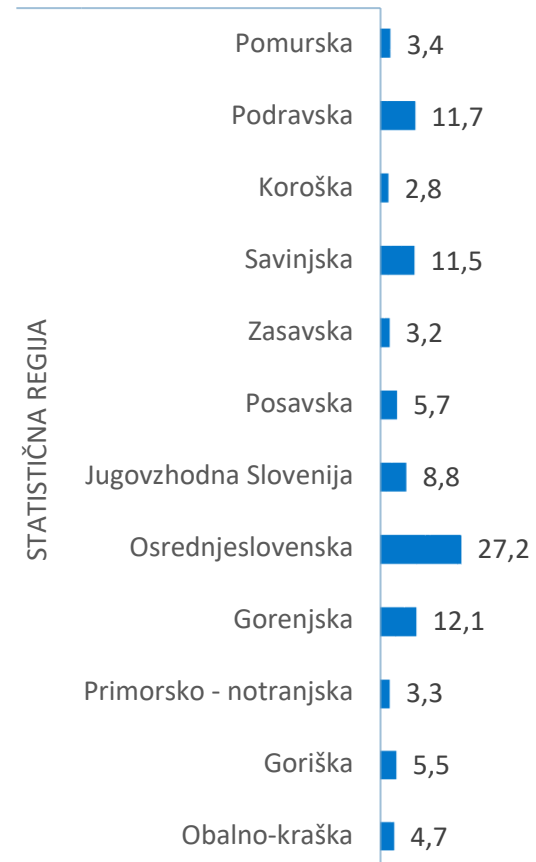
Podatki v %

■ VSI (n=2639)

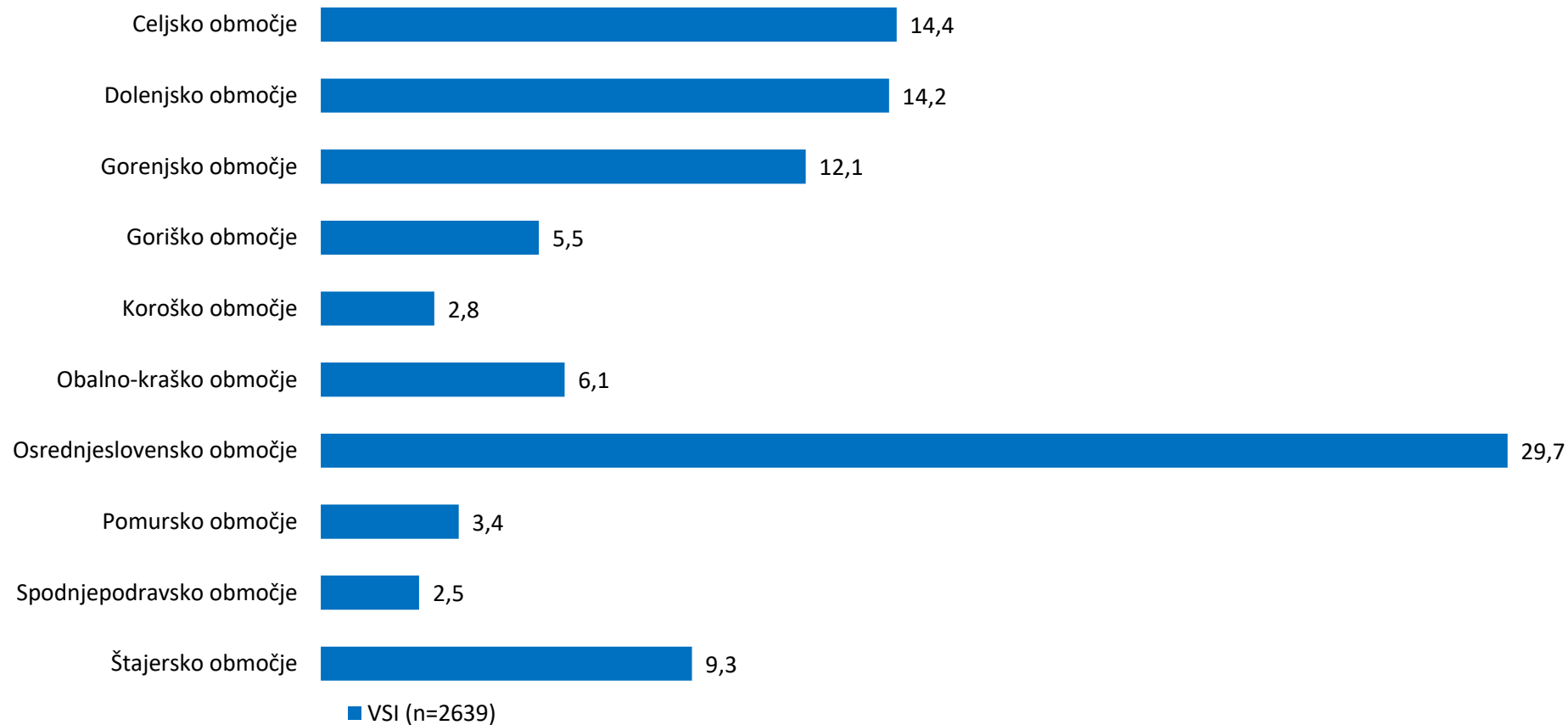
■ VSI (n=2639)

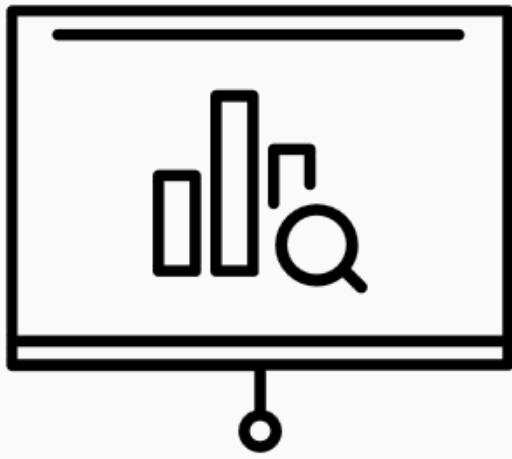

■ VSI (n=2639)

Struktura vzorca – območje knjižnice

Podatki v %

Predstavitev rezultatov

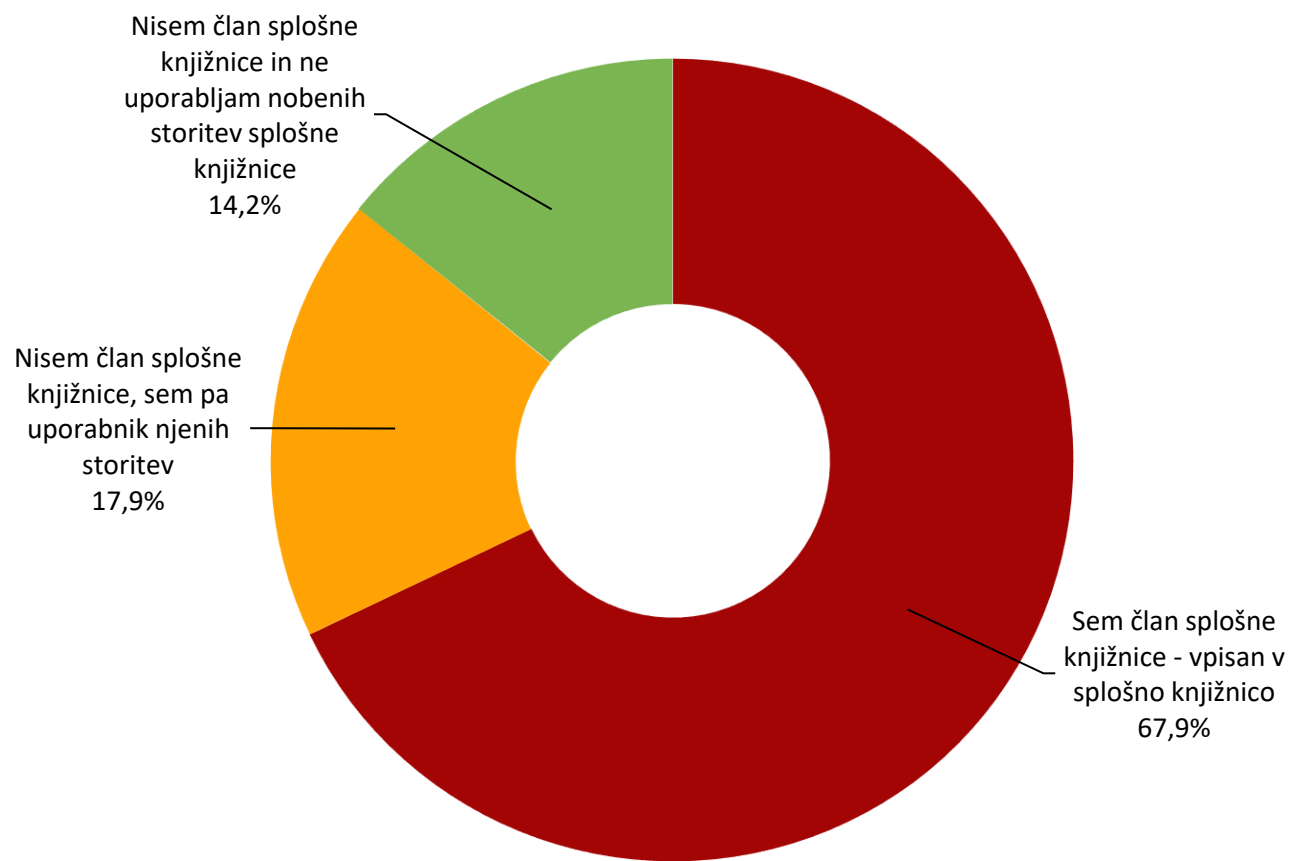
Vsebinska področja

1. Člani, uporabniki in neuporabniki
2. Obisk oz. uporaba splošnih knjižnic
3. Poznavanje in uporaba spletnih storitev splošnih knjižnic
4. Uporaba storitev splošnih knjižnic in njihova koristnost
5. Uporaba storitev splošnih knjižnic, ki jih izvajajo tudi drugi ponudniki in odnos do plačevanja teh storitev
6. Uporaba spletnega knjižničnega kataloga COBISS
7. Pomembnost smernic za prihodnji razvoj splošnih knjižnic
8. Moteči elementi
9. Odnos do financiranja splošnih knjižnic
10. Bralne in nakupovalne navade

1. Člani, uporabniki in neuporabniki

Člani, uporabniki in neuporabniki – struktura vzorca

V celotnem vzorcu sta dve tretjini članov splošne knjižnice (v nadaljevanju ČLANI), dobra šestina anketirancev uporablja storitve splošne knjižnice, vendar niso člani (v nadaljevanju UPORABNIKI), sedmino pa predstavljajo tisti, ki niso člani in tudi storitev splošne knjižnice ne uporabljajo (v nadaljevanju NEUPORABNIKI).

Predvidevamo, da se je zaradi vsebine raziskave, na sodelovanje odzval nekoliko višji delež članov splošnih knjižnic, hkrati pa smo k vzorcu dodali tudi anketirance, ki so jih preko svojih spletnih strani pridobile splošne knjižnice, zato je, glede na dejansko stanje, v vzorcu nekoliko povečan delež članov (v vzorcu Ninamedie je članov 55,6 %).

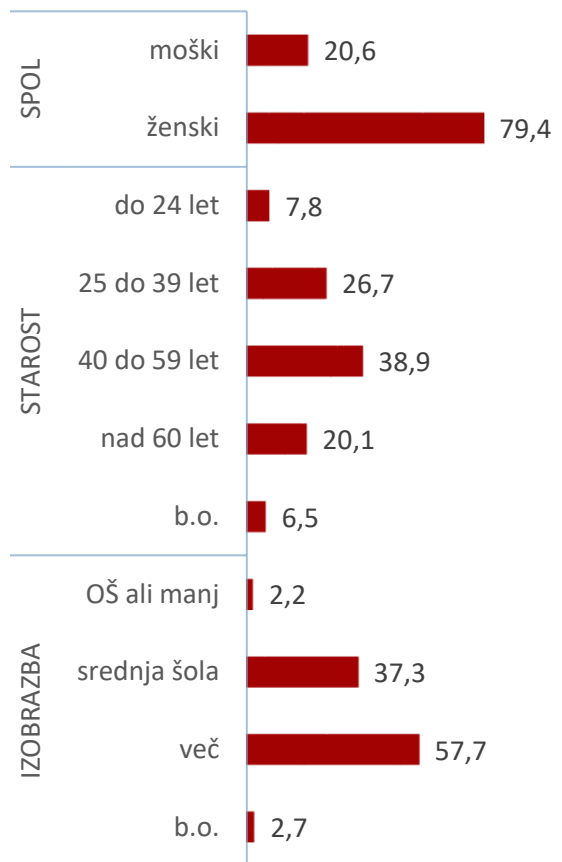
Člani, uporabniki in neuporabniki – sociodemografske značilnosti (1/3)

Pri posamezni kategoriji anketirancev so navedeni tisti segmenti, ki najbolj izstopajo (poudarjene sociodemografske lastnosti).

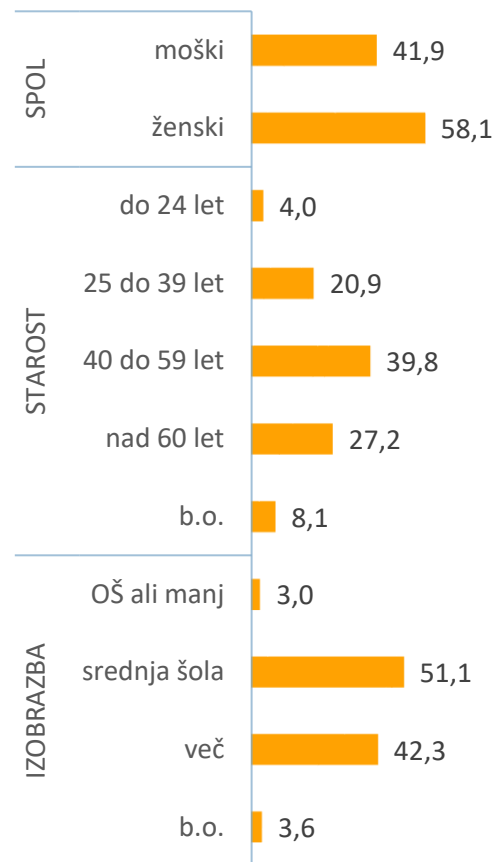
ČLANI	UPORABNIKI	NEUPORABNIKI
→ Velika večina žensk (79,4 %)	→ Dobra polovica žensk (58,1 %)	→ Dobra polovica moških (56,4 %)
→ Povprečna starost 45 let; dobra tretjina v starostnem razredu 40 do 59 let (38,9 %), dobra četrtina v starosti 25 do 39 let (26,7 %)	→ Povprečna starost 49 let; dobra tretjina v starostnem razredu 40 do 59 let (39,8 %), dobra četrtina v starosti nad 60 let (27,2 %)	→ Povprečna starost 52 let; dobra tretjina v starostnem razredu nad 60 let (34,8 %), tri desetine v starosti 240 do 59 let (30,9 %)
→ Dobra polovica višje oz. visoko izobraženih (57,7 %)	→ Polovica srednješolsko izobraženih (51,1 %)	→ Dobra polovica srednješolsko izobraženih (59,6 %)
→ Šest desetih zaposlenih (60,6 %), slaba petina upokojencev (18,8 %)	→ Dobra polovica zaposlenih (53,2 %), dobra četrtina upokojencev (27,0 %)	→ Slaba polovica zaposlenih (48,4 %), dobra tretjina upokojencev (34,3 %)

Člani, uporabniki in neuporabniki – sociodemografske značilnosti (2/3)

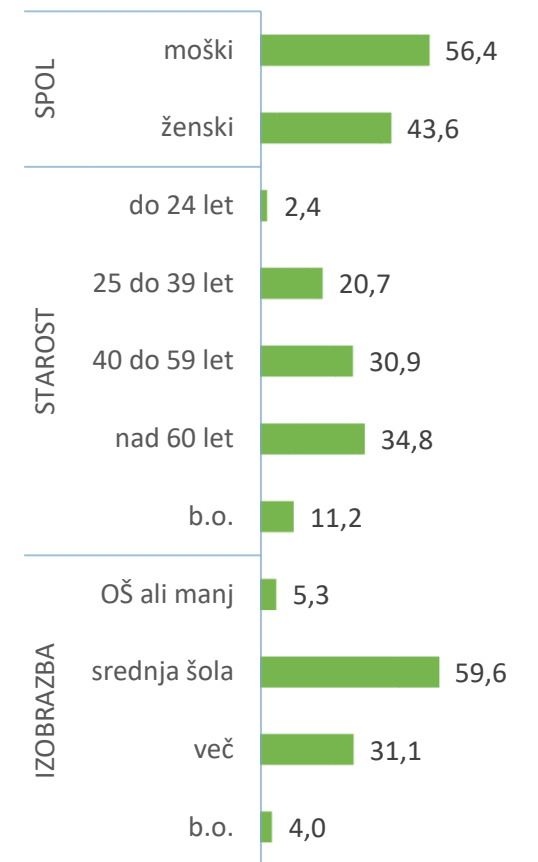
Podatki v %

■ ČLANI (n=1793)

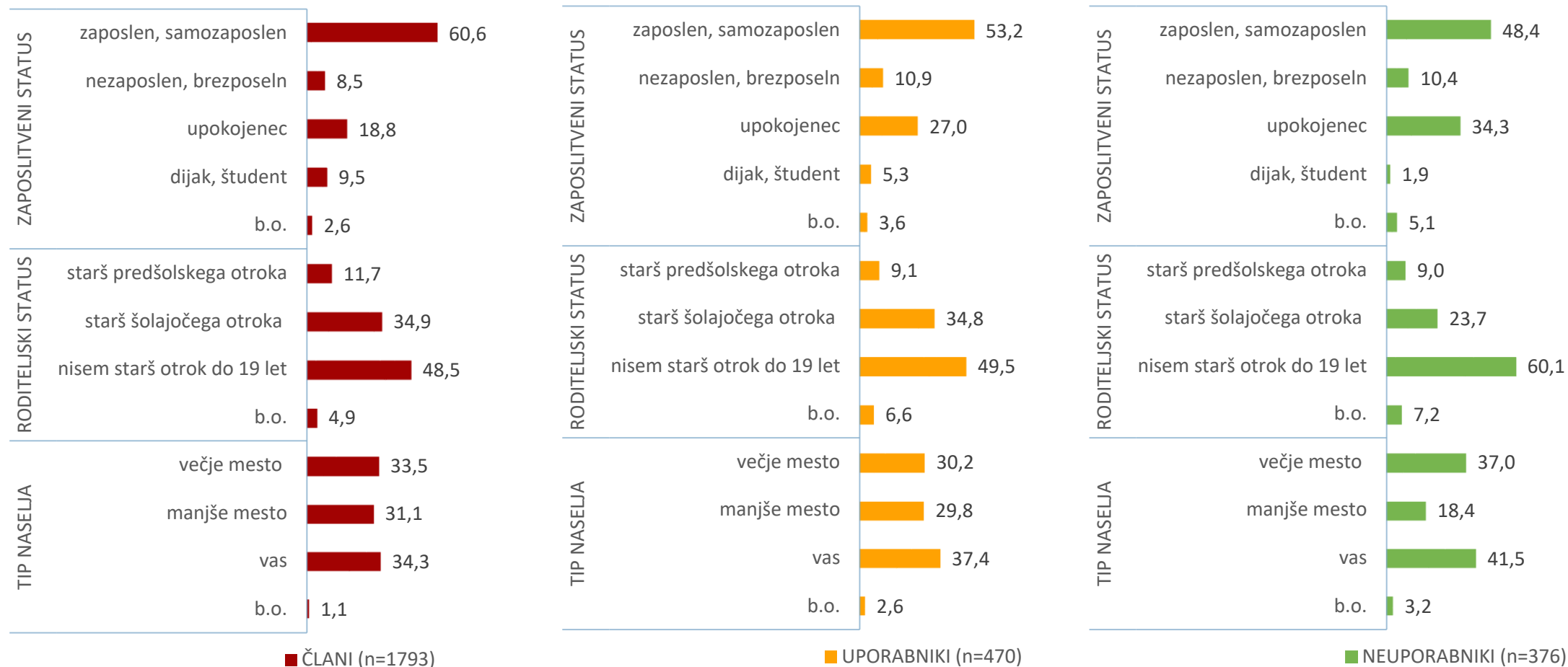
■ UPORABNIKI (n=470)

■ NEUPORABNIKI (n=376)

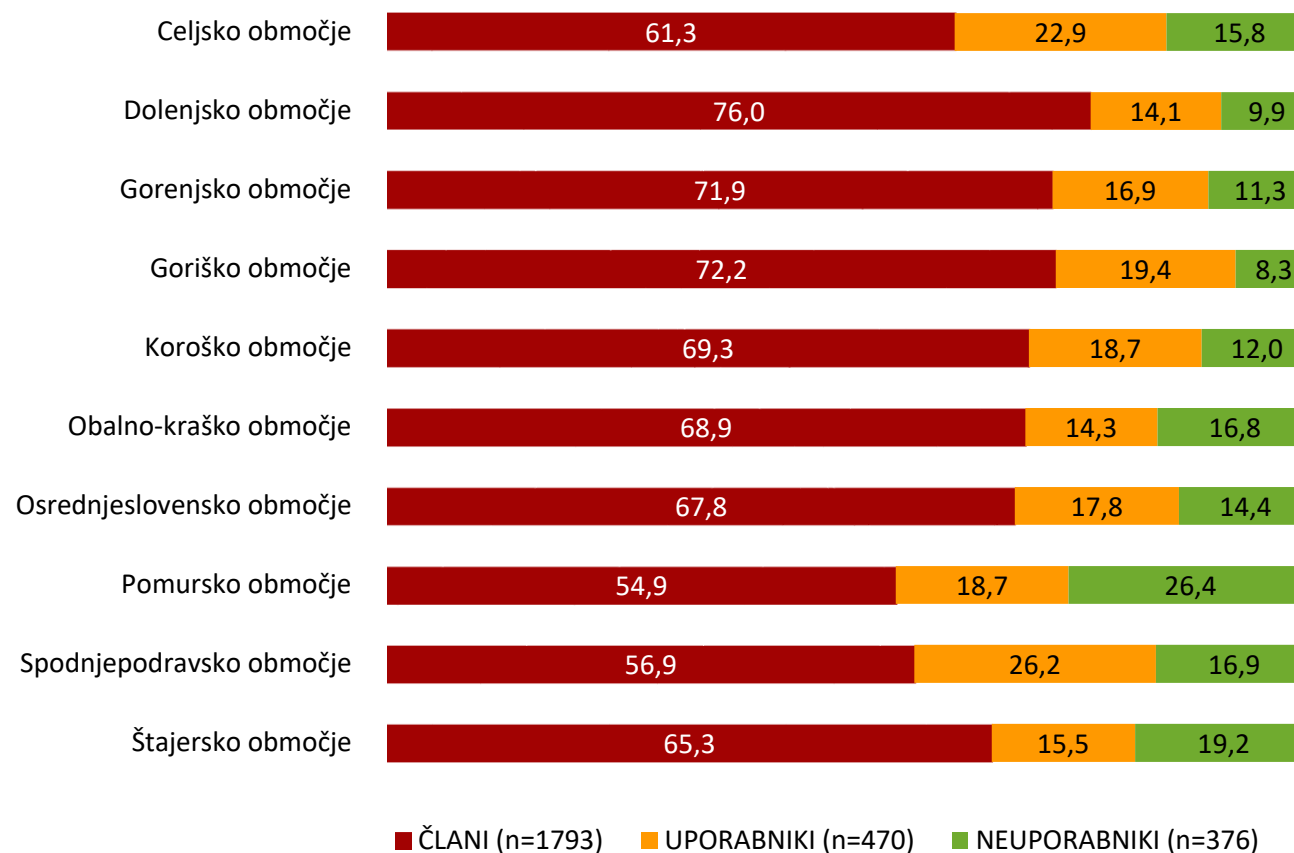
Člani, uporabniki in neuporabniki – sociodemografske značilnosti (3/3)

Podatki v %

Člani, uporabniki in neuporabniki – struktura glede na območje knjižnice

Podatki v %

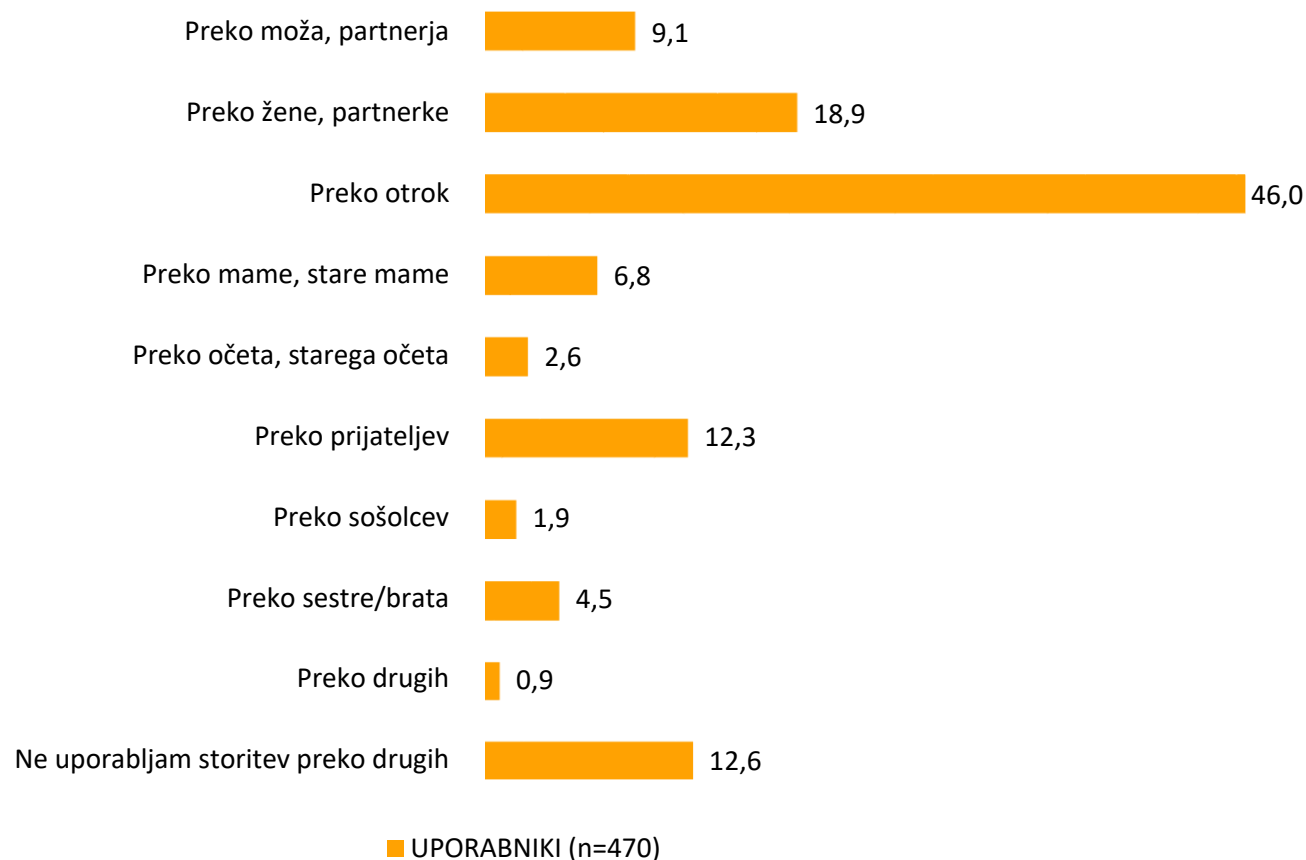

2. Obisk oz. uporaba splošnih knjižnic

Je kdo od navedenih včlanjen v splošno knjižnico in bi lahko rekli, da preko njega uporabljate njene storitve?

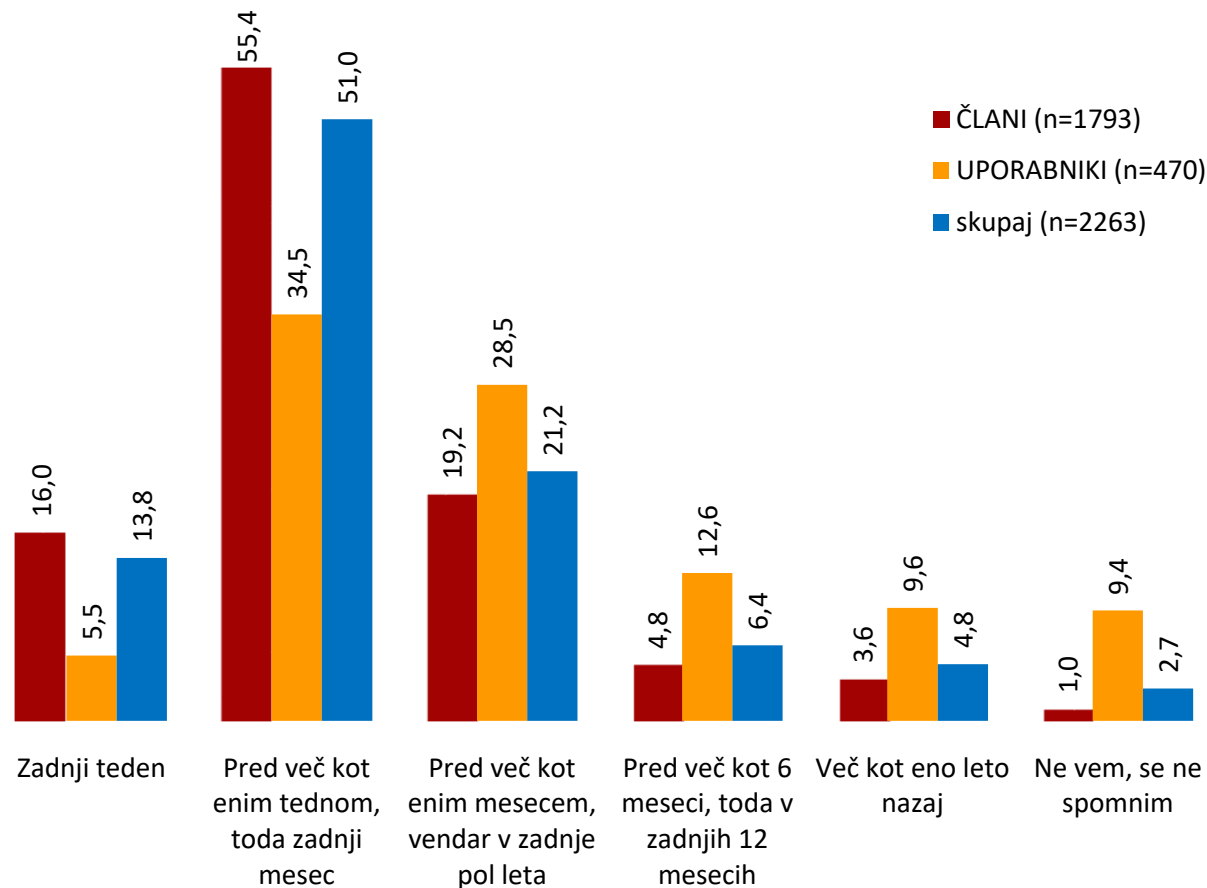
Več možnih odgovorov. Podatki v %

Med uporabniki je 87,4 % takšnih, ki storitve splošne knjižnice uporabljajo preko drugih oseb. Najvišji delež jih storitve splošne knjižnice uporablja preko otrok (46,0 %), slaba petina (18,9 %) uporablja storitve preko žene oz. partnerke, dobra desetina (12,3 %) preko prijateljev in slaba desetina (9,1 %) preko moža oz. partnerja. Preko drugih oseb storitve splošne knjižnice uporablja nizek delež anketiranih, dobra desetina (12,6 %) uporabnikov pa ne uporablja storitev preko drugih oseb.

Kdaj ste nazadnje obiskali oz. uporabljali splošno knjižnico?

Podatki v %

Člani nekoliko bolj pogosto obiskujejo oz. uporabljajo splošne knjižnice, kot uporabniki.

Najvišji delež anketirancev je splošno knjižnico obiskal pred več kot enim tednom, toda zadnji mesec; med njimi je dobra polovica članov (55,4 %) in dobra tretjina uporabnikov (34,5 %).

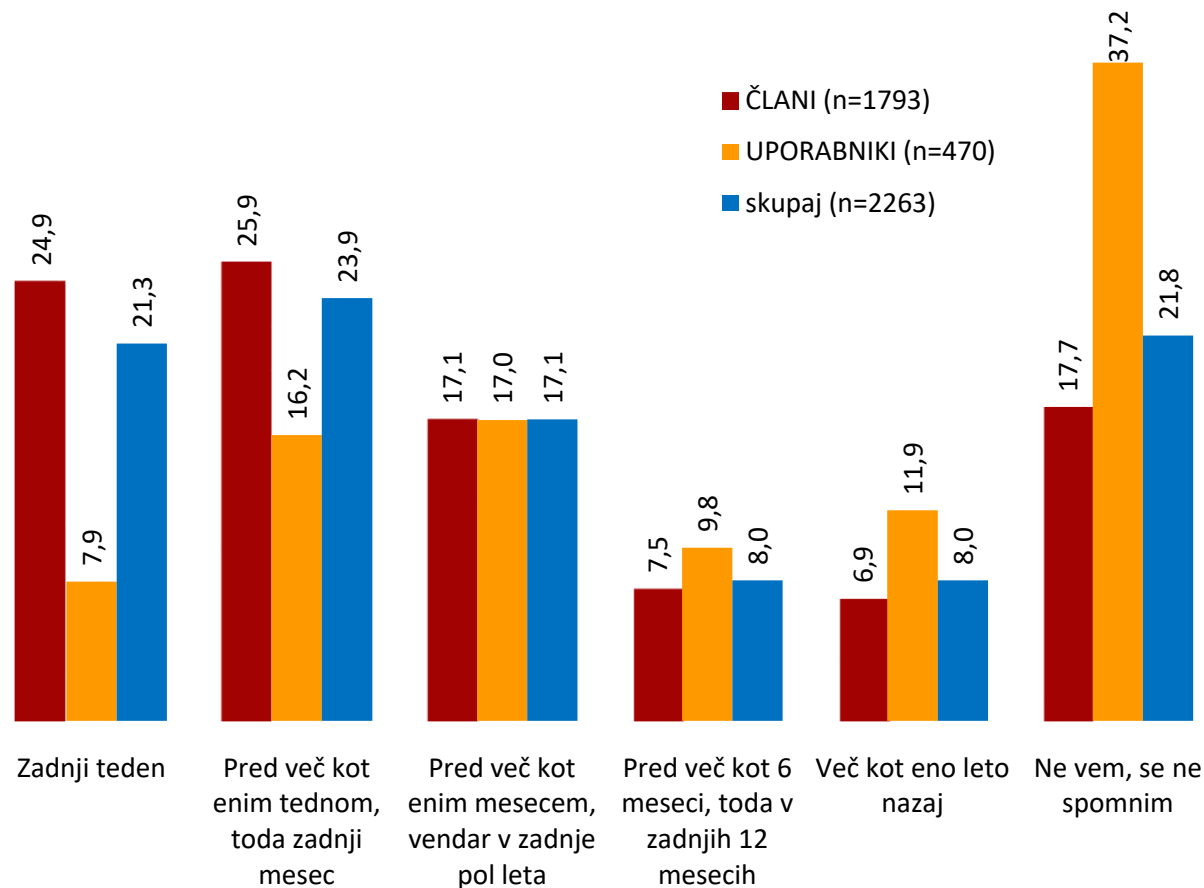
Ker smo anketiranje izvajali v času, ko so bile knjižnice zaradi epidemije zaprte (z izvajanjem smo začeli pet dni po zaprtju knjižnic), smo v vzorcu zajeli nizek delež anketirancev, ki so knjižnico obiskali v zadnjem tednu.

3. Poznavanje in uporaba spletnih storitev splošnih knjižnic

Kdaj ste nazadnje obiskali oz. uporabljali spletne strani splošne knjižnice, pri čemer ne upoštevajte uporabe spletnih storitev knjižnice?

Podatki v %

Člani nekoliko bolj pogosto kot uporabniki, obiskujejo oz. uporabljajo tudi spletne strani splošne knjižnice.

Četrtnina članov je obiskala spletne strani splošne knjižnice pred več kot enim tednom, vendar v zadnjem mesecu (25,9 %), podoben delež pa v zadnjem tednu (24,9 %). Pred več kot enim mesecem je spletne strani splošne knjižnice uporabila slaba petina članov (17,1 %).

Med uporabniki je najvišji delež takšnih, ki se ne spomnijo, kdaj so nazadnje obiskali spletne strani splošne knjižnice (37,2 %), 17,0 % je to storilo pred več kot enim mesecem, 16,2 % pred več kot enim tednom in 7,9 % v zadnjem tednu.

Poznavanje in uporaba spletnih storitev splošnih knjižnic – ključne ugotovitve (1/3)

- **Najbolj poznana spletna storitev** splošnih knjižnic je **uporaba knjižničnega kataloga COBISS**, tako med člani (10,8 % nepoznavalcev) in uporabniki (25,7 % nepoznavalcev), kot tudi med neuporabniki (57,7 % nepoznavalcev). Hkrati pa med vsemi spletnimi storitvami COBISS uporablja najvišji delež anketiranih – med njimi je 70,9 % članov in 41,5 % uporabnikov, medtem ko neuporabniki v najvišjem deležu uporabljajo branje e-časopisov (13,6 %), COBISS pa je pri njih na drugem mestu, s slabo desetino uporabnikov (8,8 %).
- **Spletne storitve z višjo stopnjo poznavanja in uporabe** so:
 - izposoja e-knjig (Biblos)
 - uporaba leposlovnega priporočilnega seznama Dobreknjige.si
 - uporaba digitalne knjižnice dLib
 - branje e-časopisov (Pressreader)
- Z izjemo knjižničnega kataloga COBISS **imajo spletne storitve precej višji delež poznavalcev, kot pa dejanskih uporabnikov.**
- **Neuporabniki** storitev splošnih knjižnic na splošno slabo poznajo njihove spletne storitve in jih tudi uporabljajo v zelo nizkih deležih.

Poznavanje in uporaba spletnih storitev splošnih knjižnic – ključne ugotovitve (2/3)

- **Najbolj nepoznana spletna storitev** med vsemi tremi kategorijami anketirancev je **uporaba domoznanskega portala Kamra**, ki ga ne poznajo skoraj tri četrtine vseh anketirancev (72,8 %), skoraj dve tretjini vseh anketirancev ne pozna in tudi ne uporablja regionalnih biografskih leksikonov (64,9 %), podobno visok delež nepoznavalcev in neuporabnikov pa ima tudi uporaba zakupljenih podatkovnih zbirk iz različnih področij (63,8 %).

Struktura uporabnikov spletnih storitev, ki jih anketiranci najpogosteje uporabljajo:

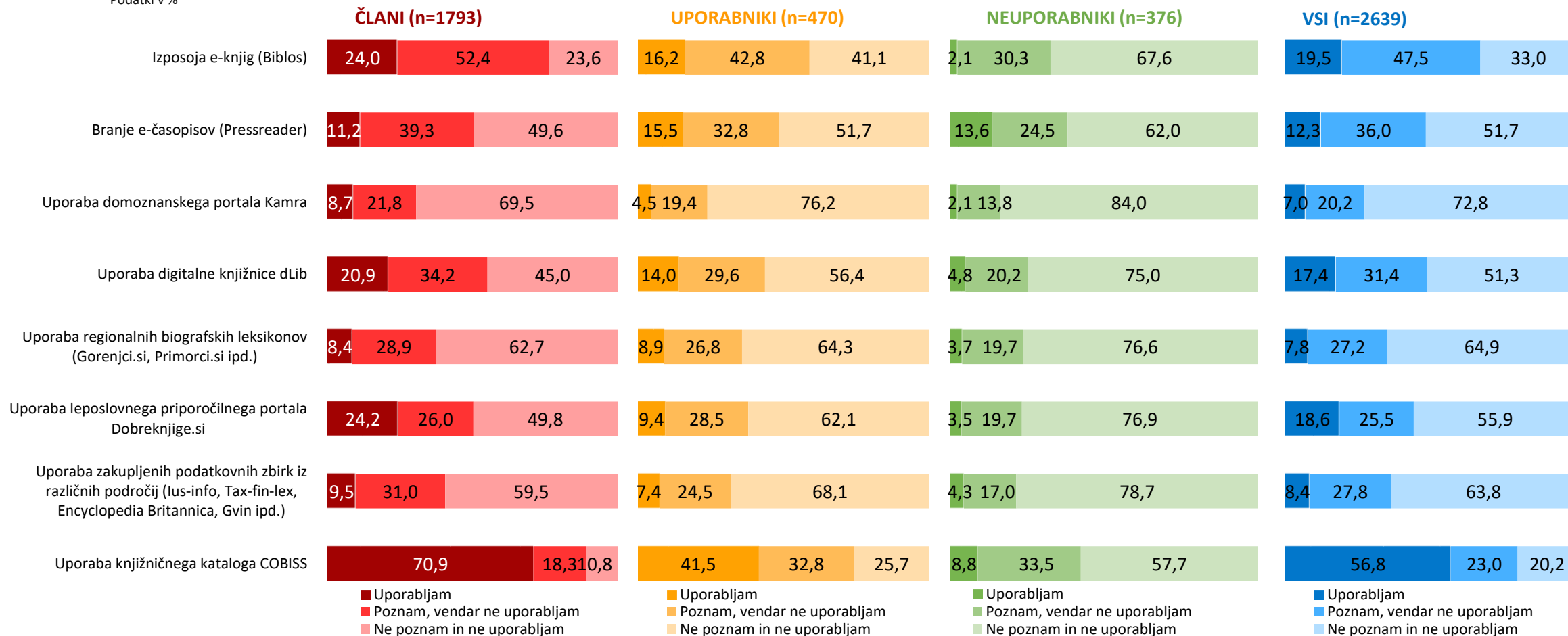
- **COBISS** - uporablja ga najvišji delež anketirancev v starostnem razredu nad 24 let, kjer je 77,8 % uporabnikov, uporaba pa z višanjem starosti upada, tako je v najstarejšem starostnem razredu le še dobra tretjina uporabnikov (39,2 %). Uporablja ga nadpovprečno visok delež višje in visokošolsko izobraženih (71,7 %), medtem ko so med osnovnošolci in srednješolci približno štiri desetine uporabnikov. Glede na območje, je najvišji delež uporabnikov na Dolenjskem območju (65,1 %) in najnižji na Koroškem območju (46,7 %).
- **Biblos** - delež uporabnikov se z višanjem starosti niža, v najmlajšem starostnem razredu (do 24 let) je dobra četrtina uporabnikov (28,7 %), med anketiranci v starosti nad 60 let pa Biblos uporablja desetina (10,5 %). Uporablja ga približno enak delež osnovnošolsko izobraženih (24,3 %) kot višje oz. visokošolsko izobraženih (23,5 %) ter dobra desetina anketirancev s srednješolsko izobrazbo (14,7 %).

Poznavanje in uporaba spletnih storitev splošnih knjižnic – ključne ugotovitve (3/3)

- **Dobreknjige.si** - portal ima najvišji delež uporabnikov v starostni skupini med 40 in 59 let (20,0 %), uporaba narašča z višanjem izobrazbe, nadpovprečno ga uporabljajo višje oz. visoko izobraženi (23,0 %). Glede na območje, je nadpovprečni delež uporabnikov na Koroškem (28,0 %), Dolenjskem (24,0 %) in Obalno-kraškem območju (22,4 %).
- **dLib** - uporaba je nadpovprečna v nižjih starostnih razredih, v razredu do 24 let (28,7 %) in 25 do 39 let (23,2 %), med najvišje izobraženimi je četrtna uporabnikov (23,5 %), medtem ko je v obeh nižjih izobrazbenih skupinah po desetina uporabnikov. Nadpovprečni delež uporabnikov je na Goriškem (25,0 %) in Spodnjepodravskem območju (23,1 %).
- **Pressreader** - nadpovprečno uporabljajo anketiranci v starostnem razredu nad 60 let (15,3 %) ter anketiranci na Obalno-kraškem (26,1 %), pomurskem (20,9 %) in Koroškem območju (20,0 %).

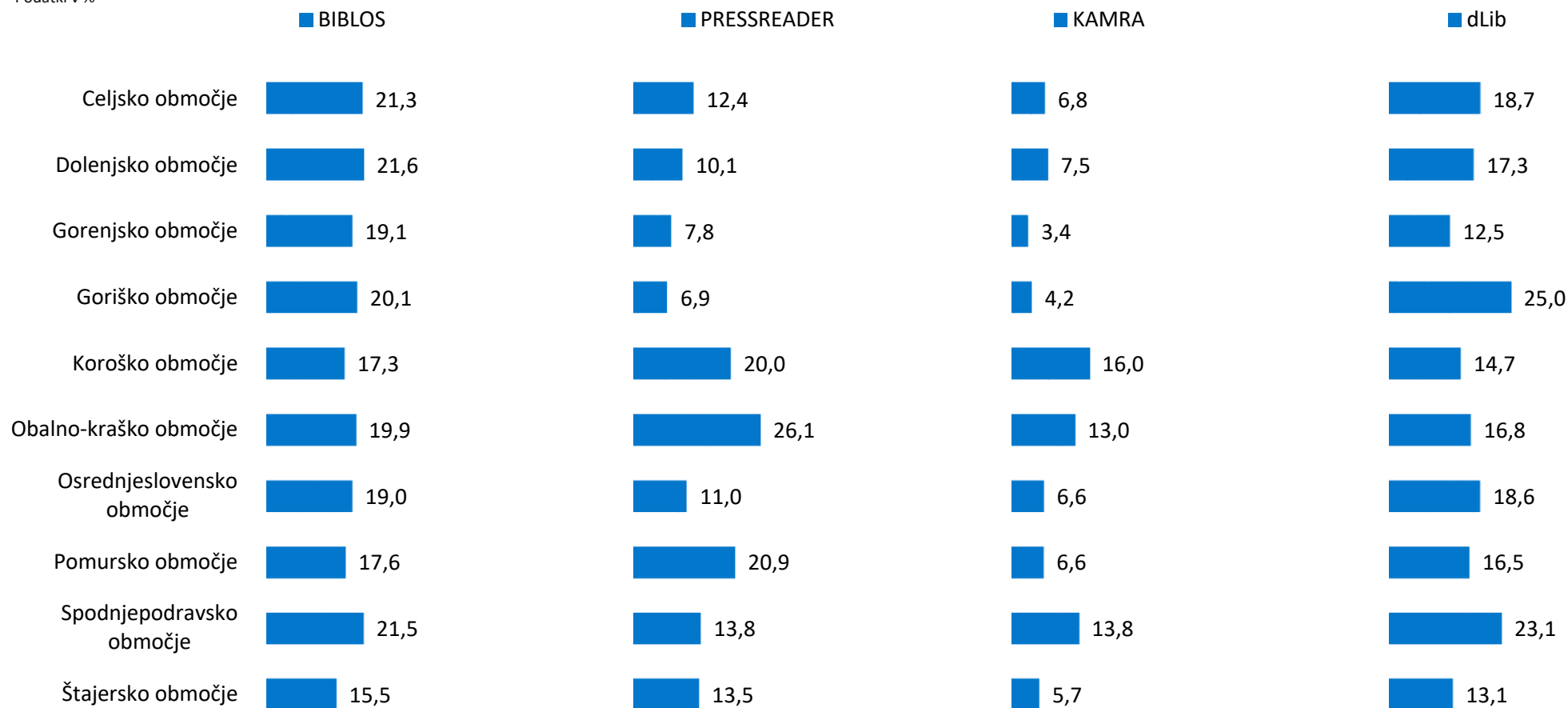
Poznavanje in uporaba spletnih storitev splošnih knjižnic

Podatki v %

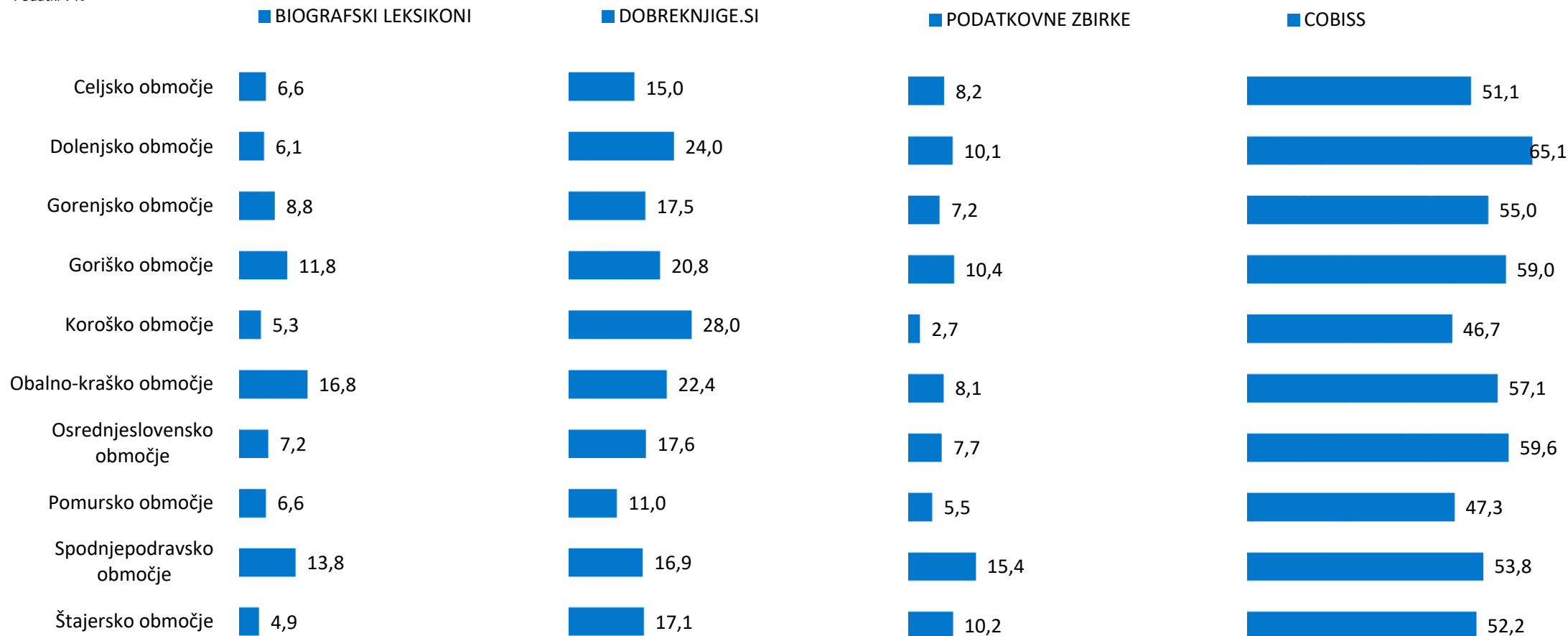
Delež uporabnikov spletnih storitev splošnih knjižnic – po območjih (1/2)

Podatki v %

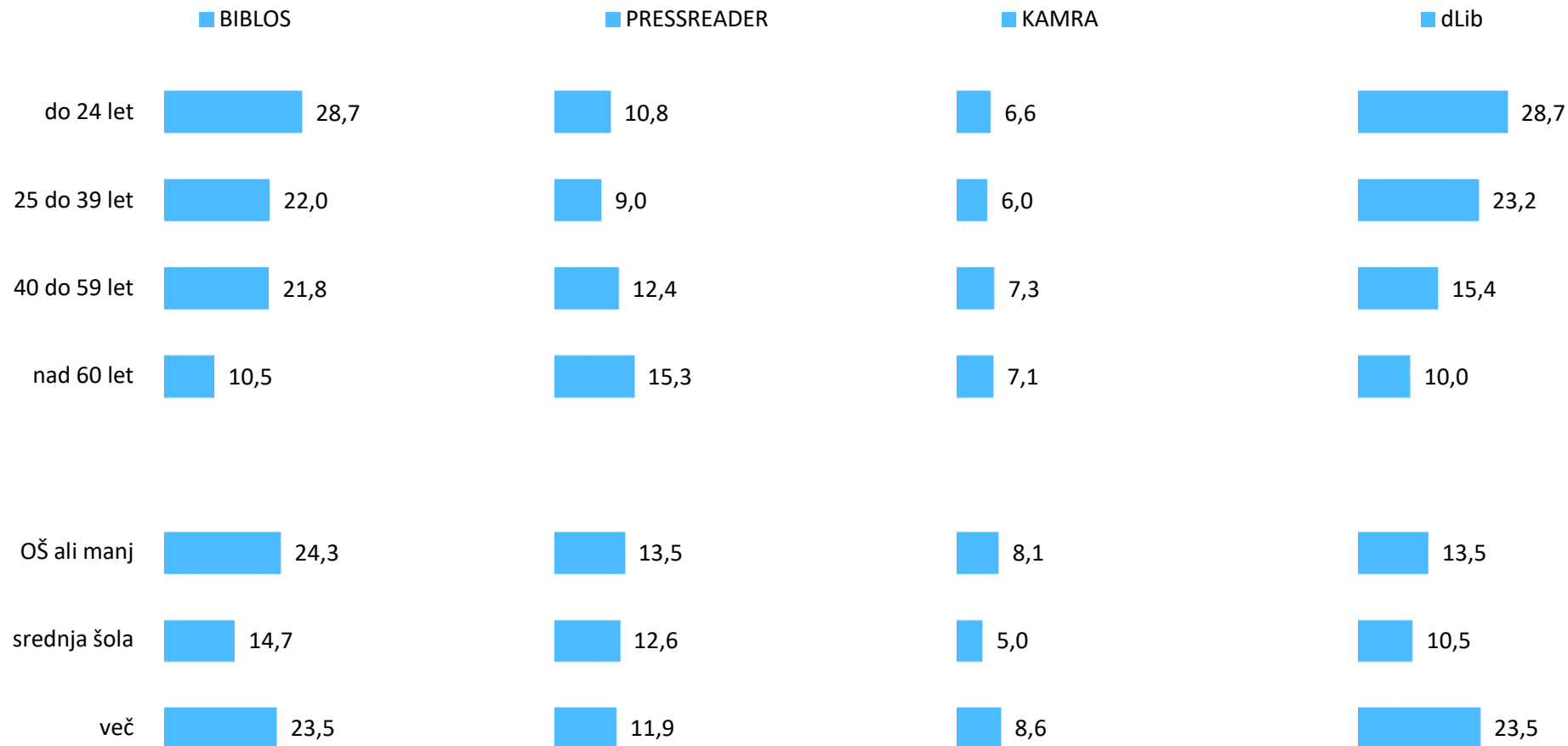
Delež uporabnikov spletnih storitev splošnih knjižnic – po območjih (2/2)

Podatki v %

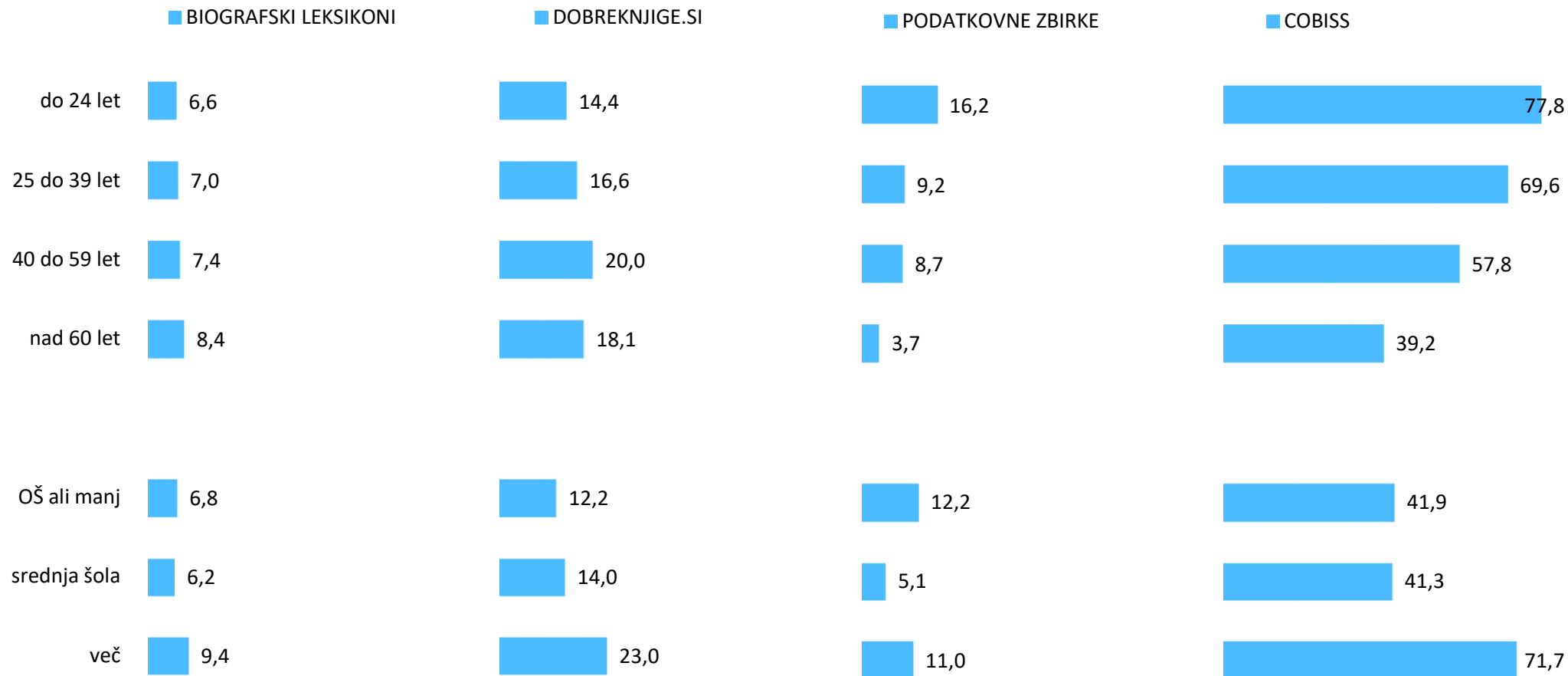
Delež uporabnikov spletnih storitev splošnih knjižnic – po starosti in izobrazbi (1/2)

Podatki v %

Delež uporabnikov spletnih storitev splošnih knjižnic – po starosti in izobrazbi (2/2)

Podatki v %

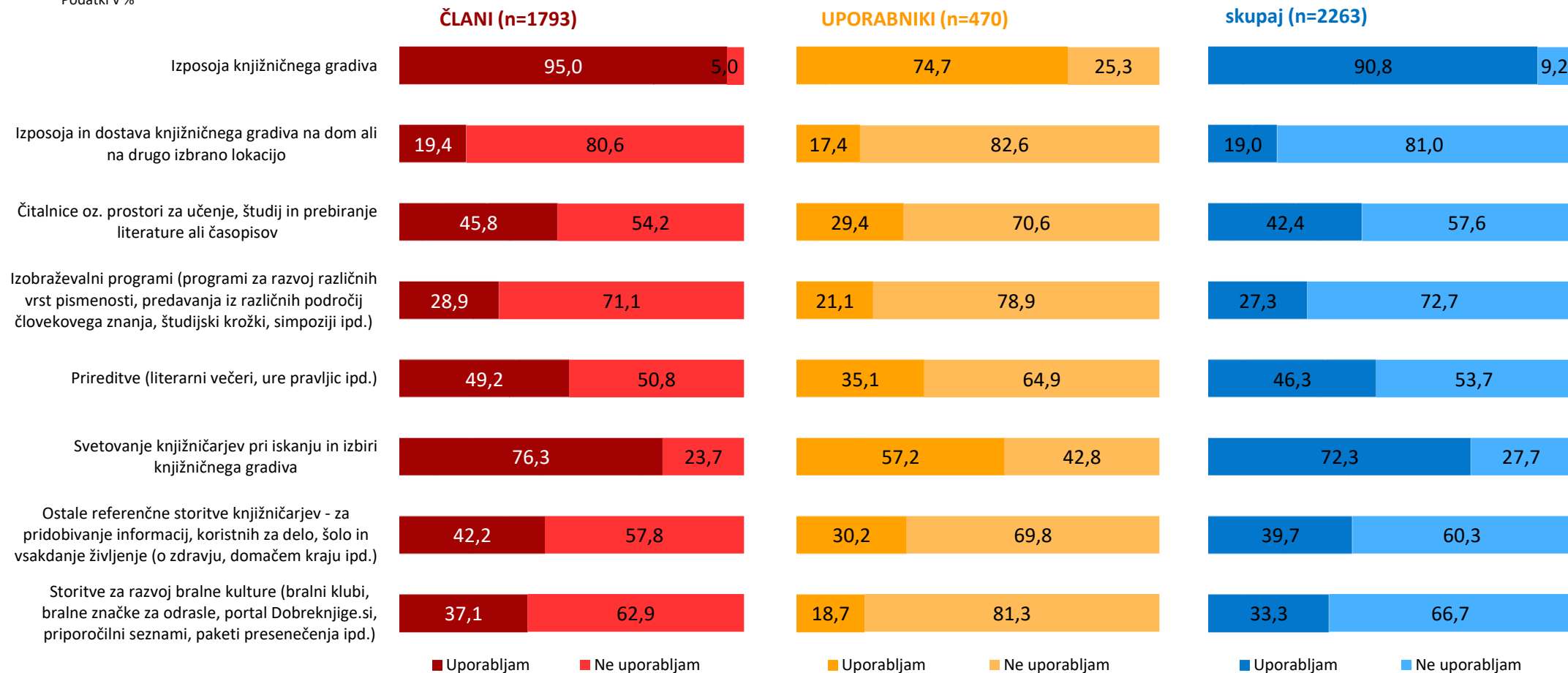
4. Uporaba storitev splošnih knjižnic in njihova koristnost

Uporaba storitev splošnih knjižnic in njihova koristnost – ključne ugotovitve

- Med vsemi storitvami splošnih knjižnic, največ anketirancev uporablja **izposoj** knjižničnega gradiva, tako med člani (95,0 % uporabnikov) kot tudi med uporabniki (74,4 % uporabnikov). **Svetovanje knjižničarjev pri iskanju in izbiri knjižničnega gradiva** uporabljajo tri četrtine članov (76,3 %) in dobra polovica uporabnikov (57,2 %), **prireditve** pa obiskuje skoraj polovica članov (49,2 %) in dobra tretjina uporabnikov (35,1 %).
- **Storitev, ki jo uporablja najmanjši delež anketirancev, je izposoja in dostava knjižničnega gradiva na dom oz. na drugo izbrano lokacijo**, velik delež neuporabnikov pa smo zaznali še pri **izobraževalnih programih** in **storitvah za razvoj bralne kulture**.
- Vse storitve splošnih knjižnic anketiranci ocenjujejo kot **izjemno koristne za družbo**, takšnega mnenja so člani, uporabniki in tudi neuporabniki splošnih knjižnic. Prav tako se, tako člani kot tudi uporabniki, večinsko strinjajo s trditvami o koristih, ki jih splošne knjižnice prinašajo s svojo ponudbo.
- Glede na starostno strukturo v povprečju mlajši anketiranci v višjem deležu uporabljajo storitve splošnih knjižnic, kot starejši; slednji pa v knjižnicah, bolj pogosto kot mlajši, obiskujejo prireditve in v nekoliko višji meri uporabljajo tudi svetovanje knjižničarjev pri iskanju in izbiri knjižničnega gradiva ter koristijo storitve za razvoj bralne kulture.
- Glede na izobrazbeno strukturo anketirancev smo največje razlike zabeležili pri uporabi čitalnic, ki jih nadpovprečno uporabljajo osnovnošolsko izobraženi (55,6 %) in pri obiskovanju prireditev, ki jih nadpovprečno obiskujejo višje izobraženi (53,5 %).

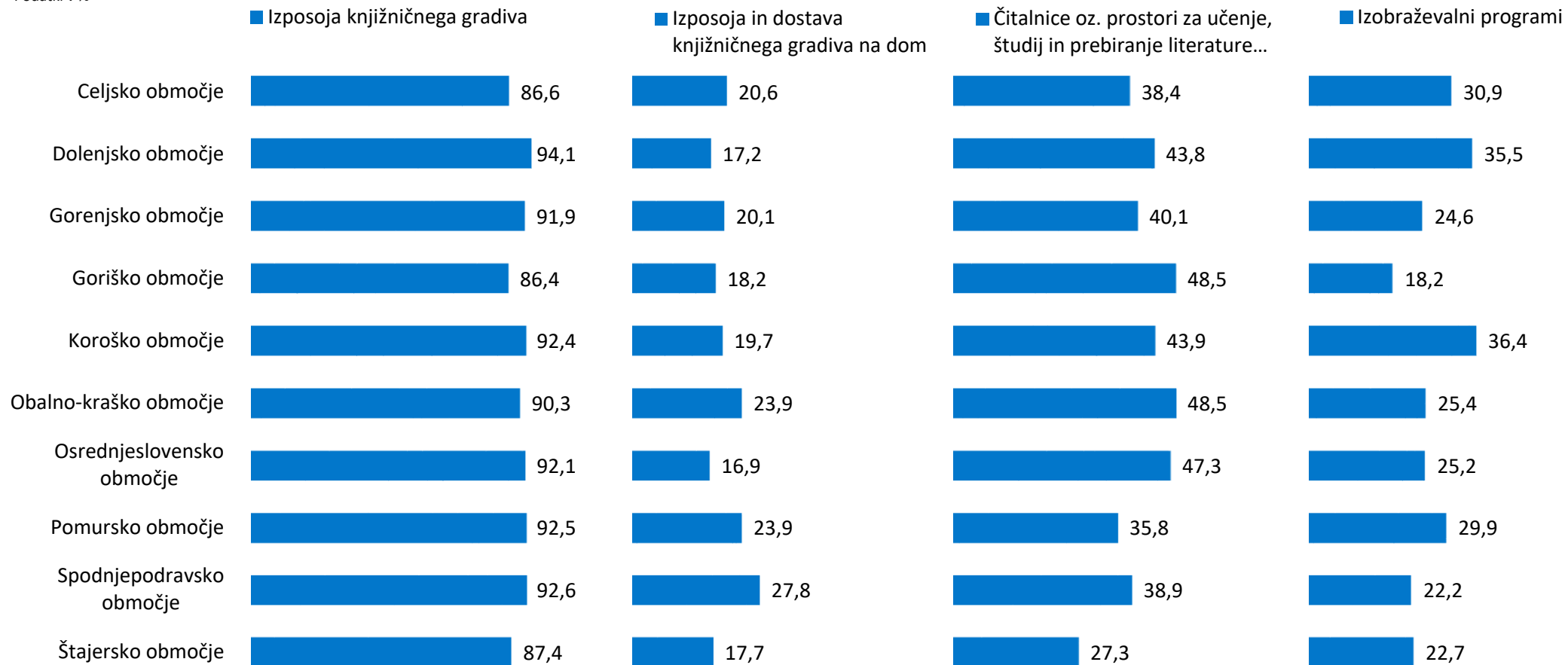
Uporaba storitev splošnih knjižnic

Podatki v %

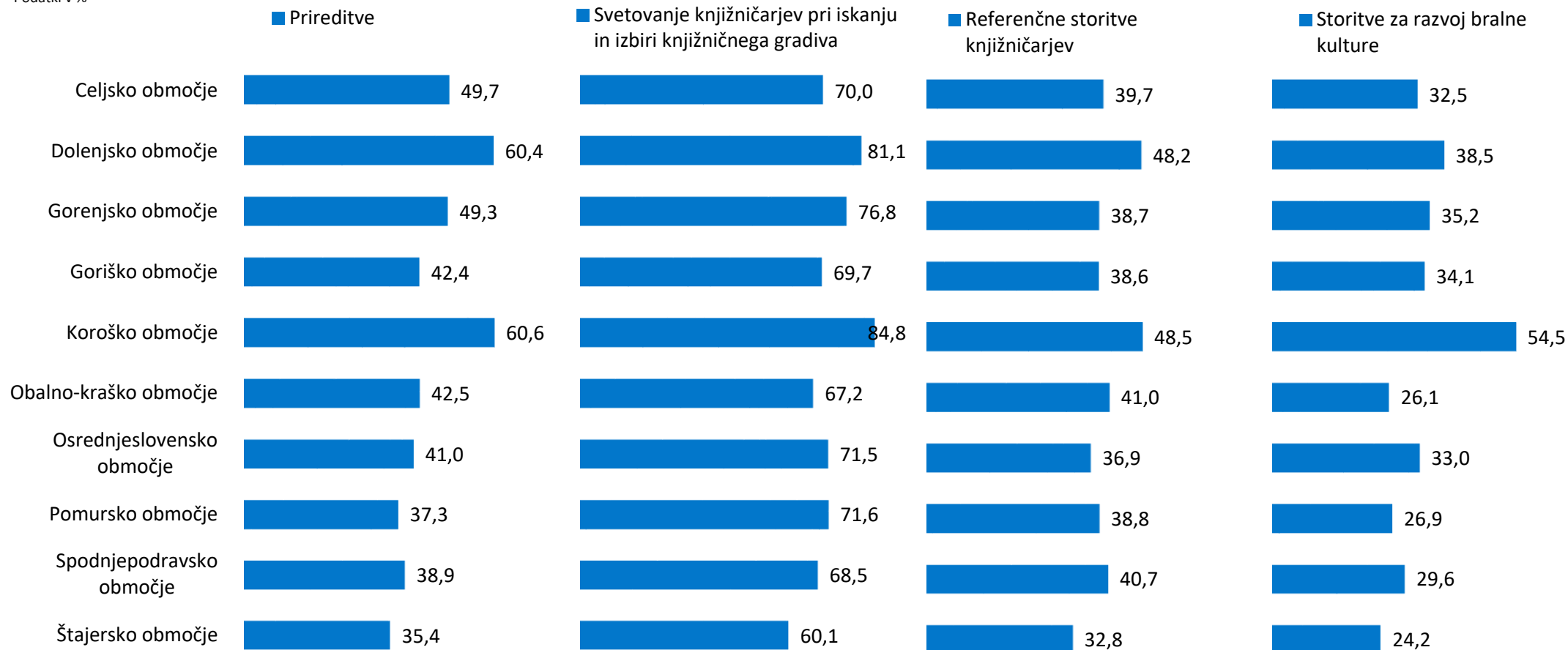
Delež uporabnikov storitev splošnih knjižnic – po območjih (1/2)

Podatki v %

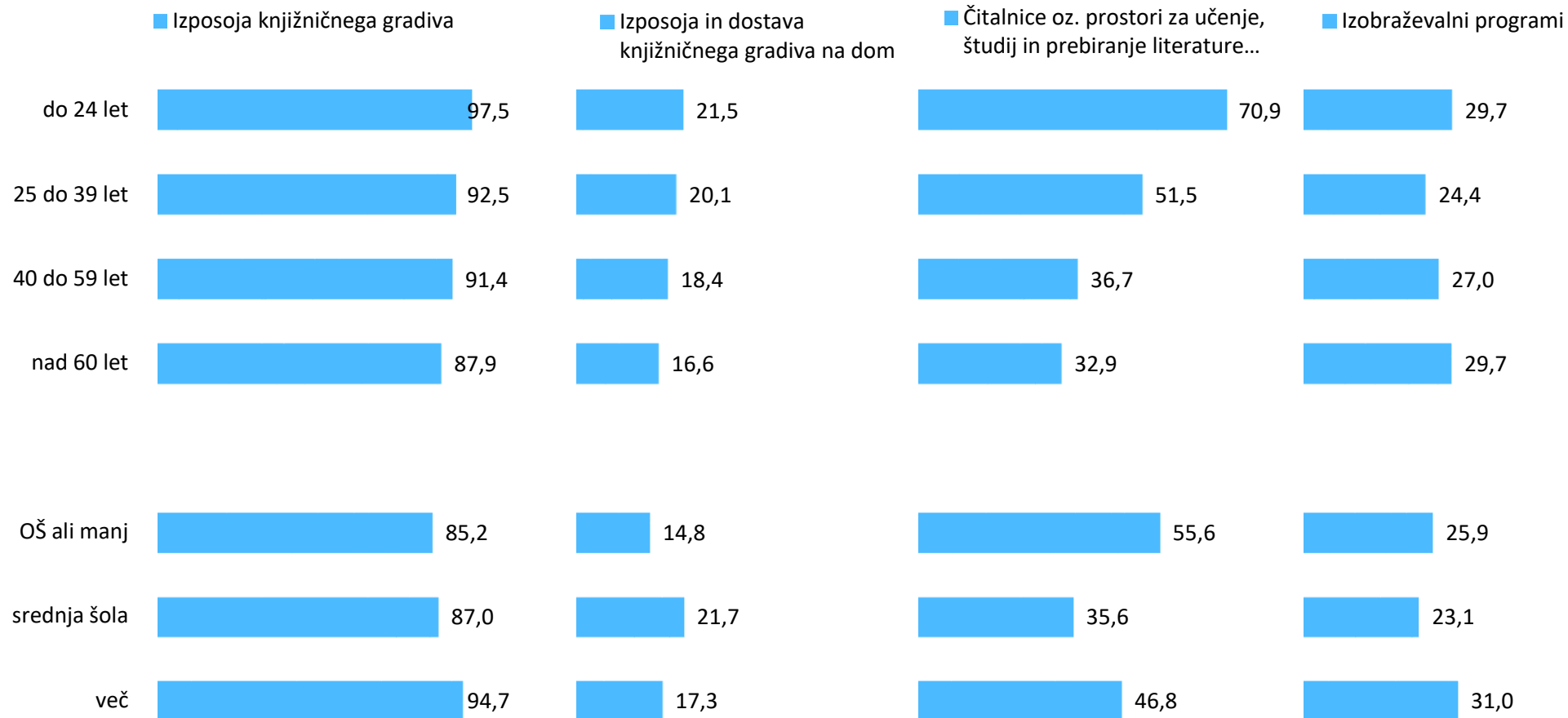
Delež uporabnikov storitev splošnih knjižnic – po območjih (2/2)

Podatki v %

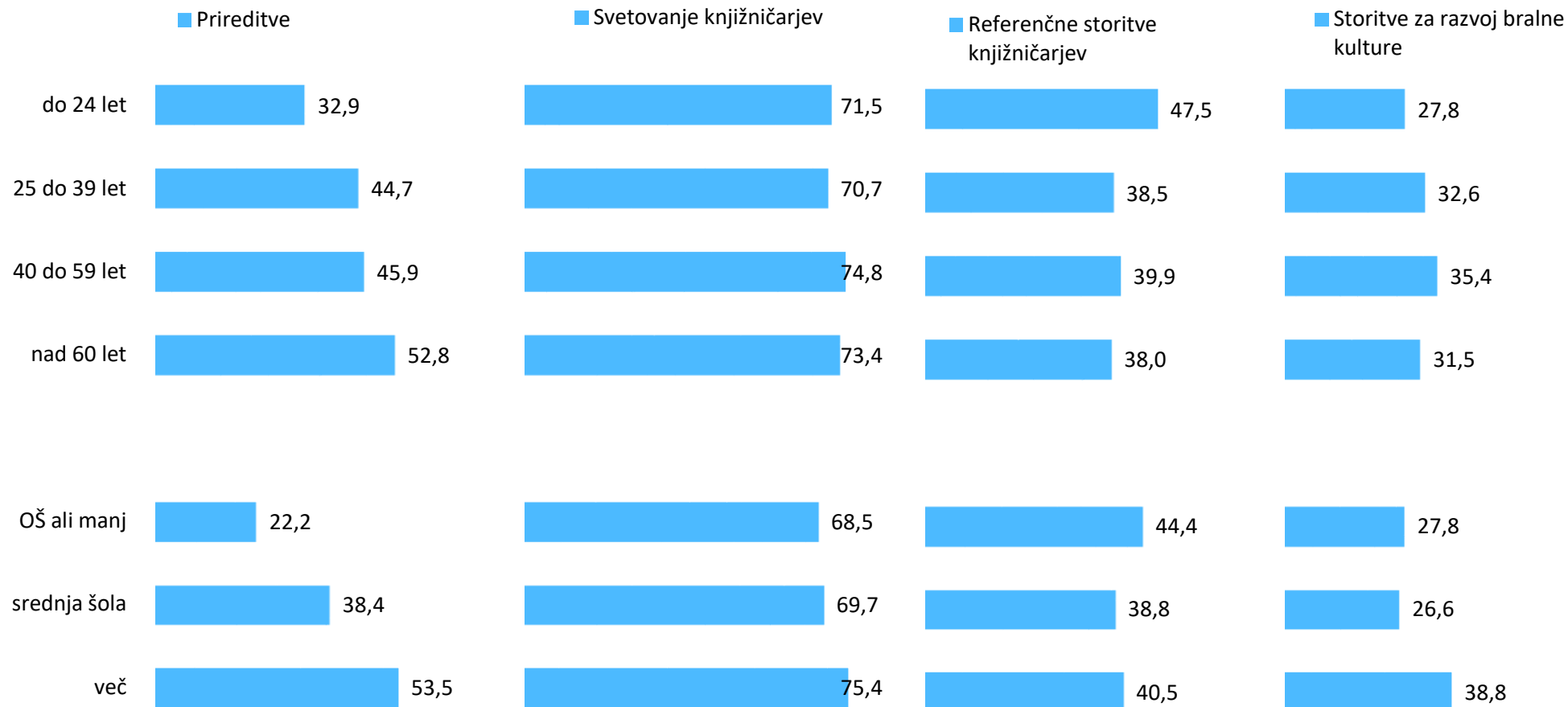
Delež uporabnikov storitev splošnih knjižnic – po starosti in izobrazbi (1/2)

Podatki v %

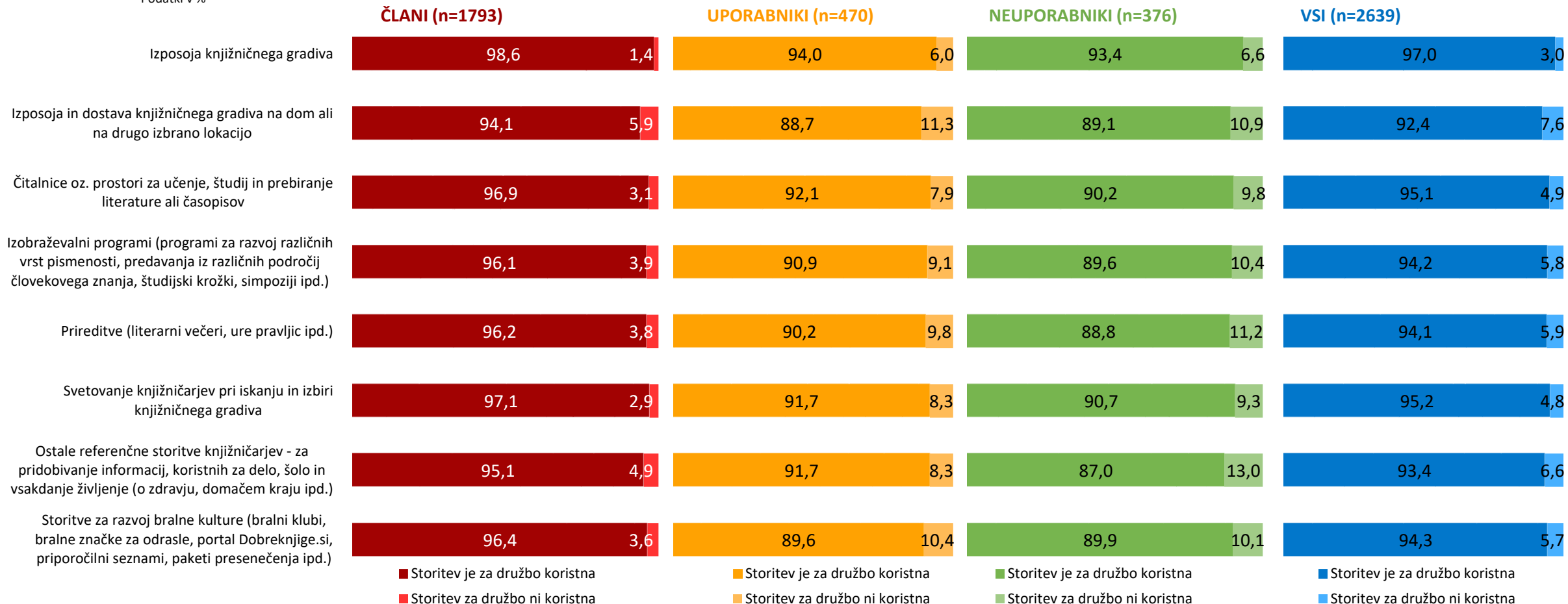
Delež uporabnikov storitev splošnih knjižnic – po starosti in izobrazbi (2/2)

Podatki v %

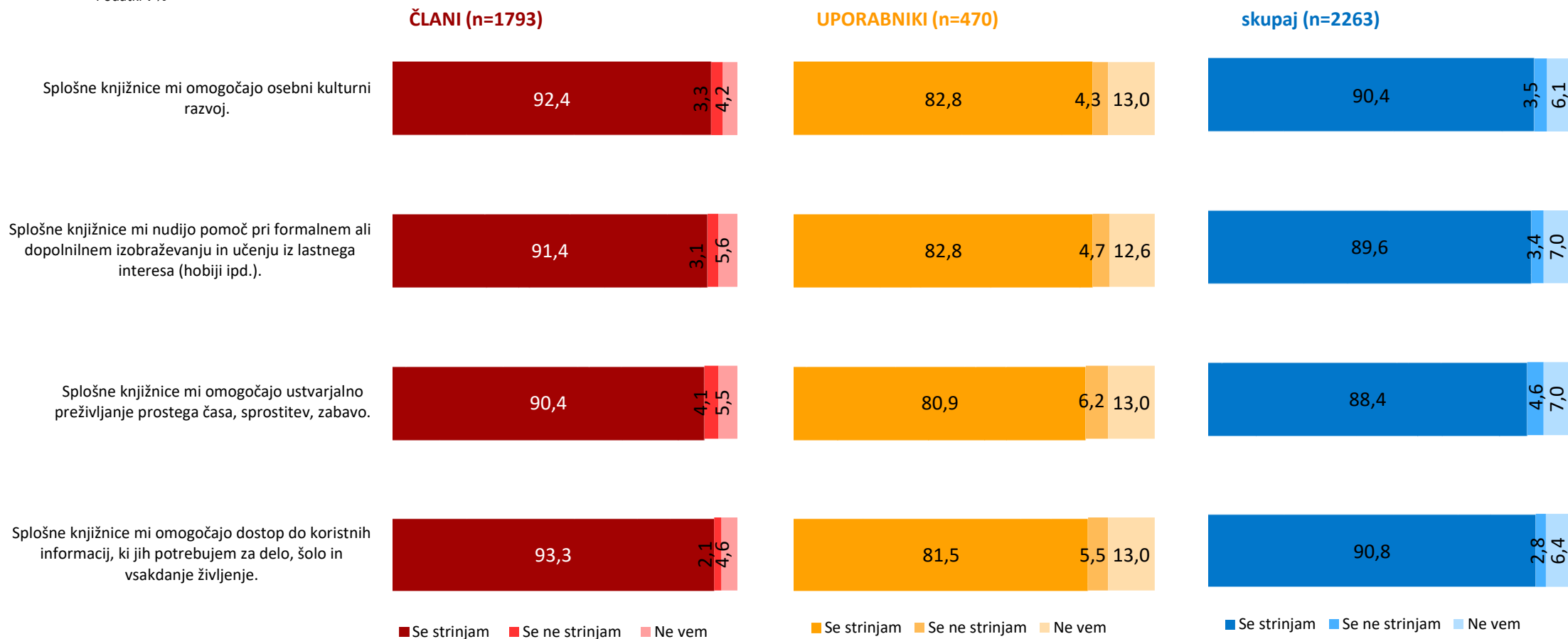
Storitve splošnih knjižnic – koristnost za družbo

Podatki v %

Koristi, ki jih prinašajo splošne knjižnice s svojo ponudbo za ljudi in njihovo življenje – strinjanje s trditvami

Podatki v %

5. Uporaba storitev splošnih knjižnic, ki jih izvajajo tudi drugi ponudniki in odnos do plačevanja teh storitev

Uporaba storitev splošnih knjižnic, ki jih izvajajo tudi drugi ponudniki in odnos do plačevanja teh storitev – ključne ugotovitve (1/3)

- Gledano na splošno, je uporabnikov storitev, ki jih poleg splošnih knjižnic izvajajo tudi drugi ponudniki, v povprečju največ med člani splošnih knjižnic, sledijo uporabniki, neuporabniki splošnih knjižnic pa storitve uporabljajo v manjšem deležu.
- **Storitve, ki jih najpogosteje uporabljajo člani:** dostop do leposlovne literature (84,0 %), dostop do strokovne in študijske literature za potrebe dopolnilnega ali lastnega izobraževanja (74,7 %), pridobivanje informacij o zgodovini in razvoju domačega okolja (59,3 %), obisk literarnih večerov, predavanj in razstav (55,1 %), dostop do strokovne in študijske literature za potrebe formalnega izobraževanja (52,5 %) in uporaba čitalnic (51,6 %). Ostale storitve uporablja manj kot polovica članov.
- **Storitve, ki jih uporablja več kot polovica uporabnikov:** dostop do leposlovne literature (63,4 %), dostop do strokovne in študijske literature za potrebe dopolnilnega ali lastnega izobraževanja (55,1 %) ter pridobivanje informacij o zgodovini in razvoju domačega okolja (50,9 %).
- **Večina neuporabnikov storitev ne uporablja**, med njimi pa je tretjina takšnih, ki dostopajo do elektronskih baz podatkov z različnih področij (33,2 %), malenkost nižji delež pa pridobiva informacije o zgodovini in razvoju domačega okolja (31,4 %).
- Med vsemi navedenimi storitvami, v povprečju najmanj anketirancev obiskuje **diskusije, okrogle mize in simpozije na različne teme** (26,0 % uporabnikov na celotnem vzorcu) ter **pravljичne ure, ustvarjalne delavnice in druge prireditve za otroke** (30,6 % na celotnem vzorcu).

Uporaba storitev splošnih knjižnic, ki jih izvajajo tudi drugi ponudniki in odnos do plačevanja teh storitev – ključne ugotovitve (2/3)

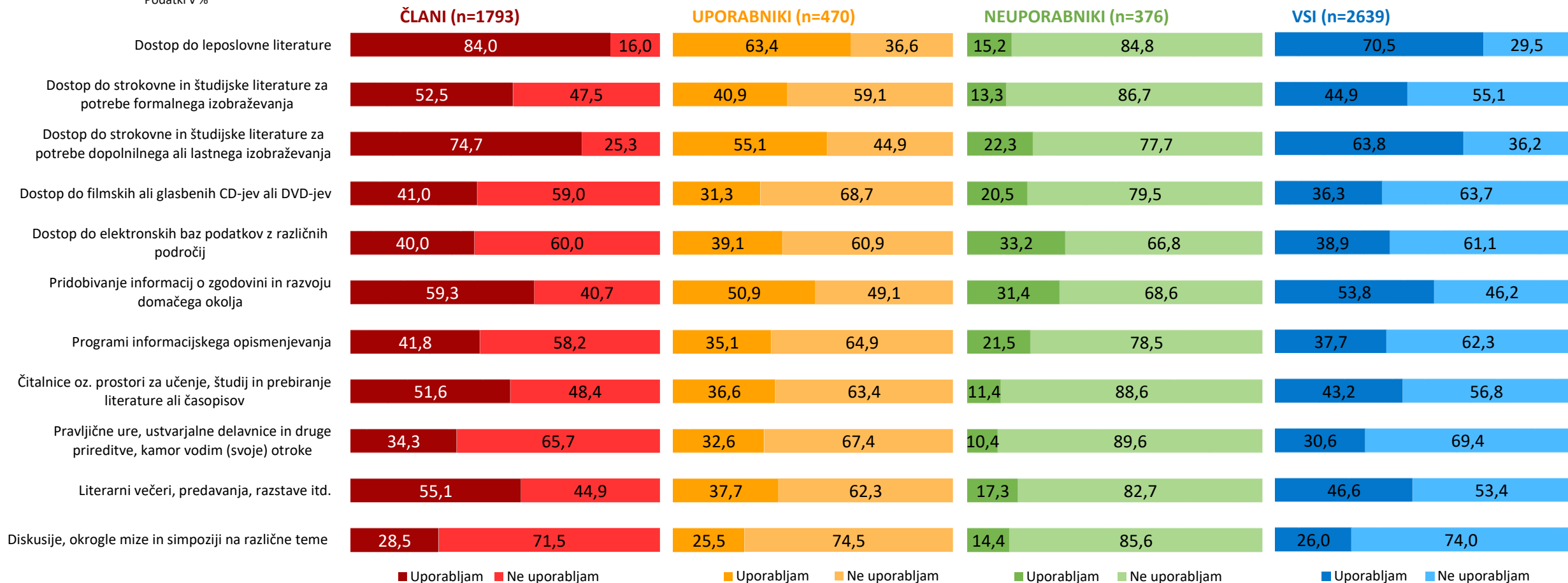
- Anketiranci vse storitve, ki jih uporabljajo, **v večinskem deležu uporabljajo v knjižnicah, izjema je dostop do elektronskih baz podatkov z različnih področij**, ki ga v knjižnici uporablja dobra tretjina (80,5 % pa pri spletnih ponudnikih).
- Storitve, ki jih (poleg uporabe v knjižnici) **najpogosteje uporabljajo tudi izven knjižnic**, pri čemer gre večinoma za uporabo na spletu oz. pri spletnih ponudnikih so: pridobivanje informacij o zgodovini in razvoju domačega kraja (85,7 % na spletu), dostop do elektronskih baz podatkov (80,5 % pri spletnih ponudnikih), dostop do strokovne in študijske literature za potrebe dopolnilnega ali lastnega izobraževanja (75,9 % na spletu), dostop do strokovne in študijske literature za potrebe formalnega izobraževanja (73,6 % na spletu), dostop do filmskih ali glasbenih CD-jev ali DVD-jev (66,3 % pri spletnih ponudnikih) ter literarni večeri, predavanja, razstave (56,7 % v drugih kulturnih institucijah).
- Večinoma anketiranci, ki storitve uporabljajo izven knjižnic, za uporabo storitev pri drugih ponudnikih **ne plačujejo**, pri čemer jih še največ plačuje za dostop do leposlovne literature (35,0 %) in dostop do filmskih ali glasbenih CD-jev ali DVD-jev (32,5 %).
- Če storitve v knjižnicah ne bi bile več prosto dostopne, je v povprečju **največ anketirancev** (dobra polovica), **ki storitve uporabljajo samo v knjižnicah, pripravljenih plačevati za dostop do strokovne in študijske literature, dostop do leposlovne literature ter pravljične ure, ustvarjalne delavnice in druge prireditve za otroke** (to so hkrati storitve, ki bi jih bila pripravljena plačevati dobra polovica članov).

Uporaba storitev splošnih knjižnic, ki jih izvajajo tudi drugi ponudniki in odnos do plačevanja teh storitev – ključne ugotovitve (3/3)

- Več kot polovica **uporabnikov** splošnih knjižnic je, poleg pravljčnih uric, ustvarjalnih delavnic in drugih prireditev za otroke ter dostopa do strokovne in študijske literature, pripravljena plačati še za dostop do elektronskih baz podatkov ter za udeležbo na literarnih večerih, predavanjih in razstavah.
- Med **neuporabniki** je visok delež tistih, ki bi bili, poleg dostopa do leposlovne literature, pravljčnih uric, ustvarjalnih delavnic in drugih prireditev za otroke ter dostopa do strokovne in študijske literature za potrebe formalnega izobraževanja, dodatno pripravljeni plačevati še za dostop do filmskih in glasbenih CD-jev in DVD-jev (75,0 %), za programe informacijskega opismenjevanja (61,9 %) in pridobivanje informacij o zgodovini in razvoju domačega okolja (57,1 %).
- **Uporaba čitalnic oz. prostorov za učenje, študij in prebiranje literature ali časopisov** je storitev, ki bi jo bil pripravljen plačevati najnižji delež anketirancev (21,1 % vseh anketiranih), kljub temu da je med tistimi, ki to storitev uporabljajo (43,2 % vseh vprašanih), 90,8 % uporabnikov v knjižnici. Nizko pripravljenost za plačevanje smo zabeležili tudi za udeležbo na **diskusijah, okroglih mizah in simpozijih na različne teme** (28,1 % jih je pripravljenih plačevati za storitev).

Storitve splošnih knjižnic – uporaba v knjižnici in / ali kje drugje

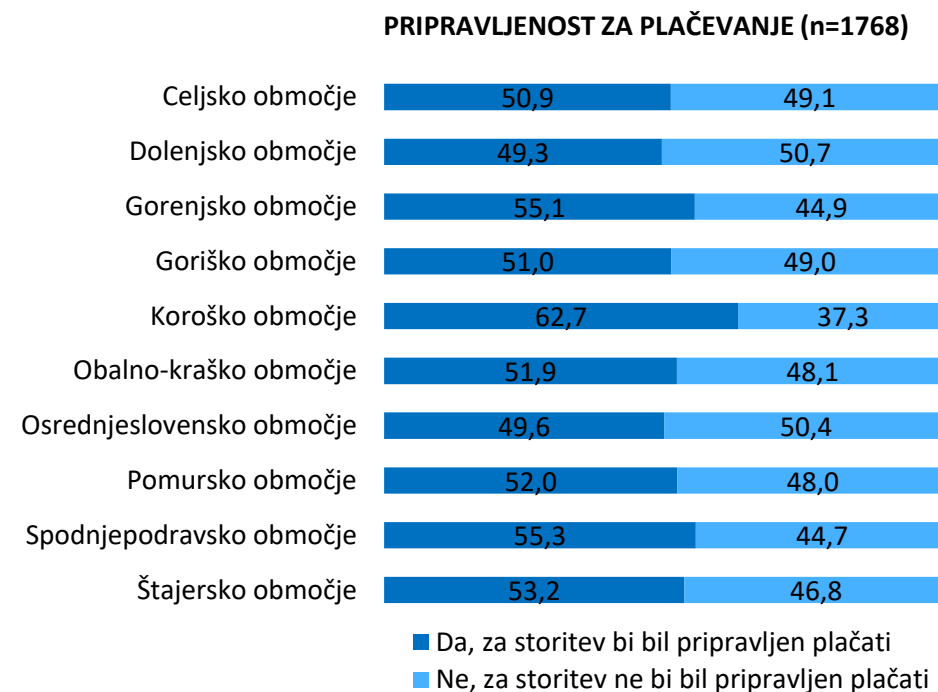
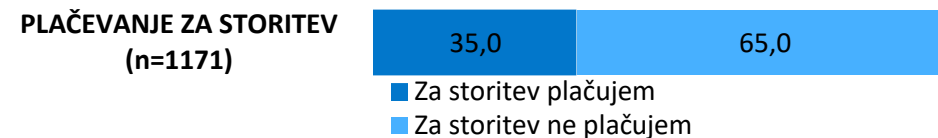
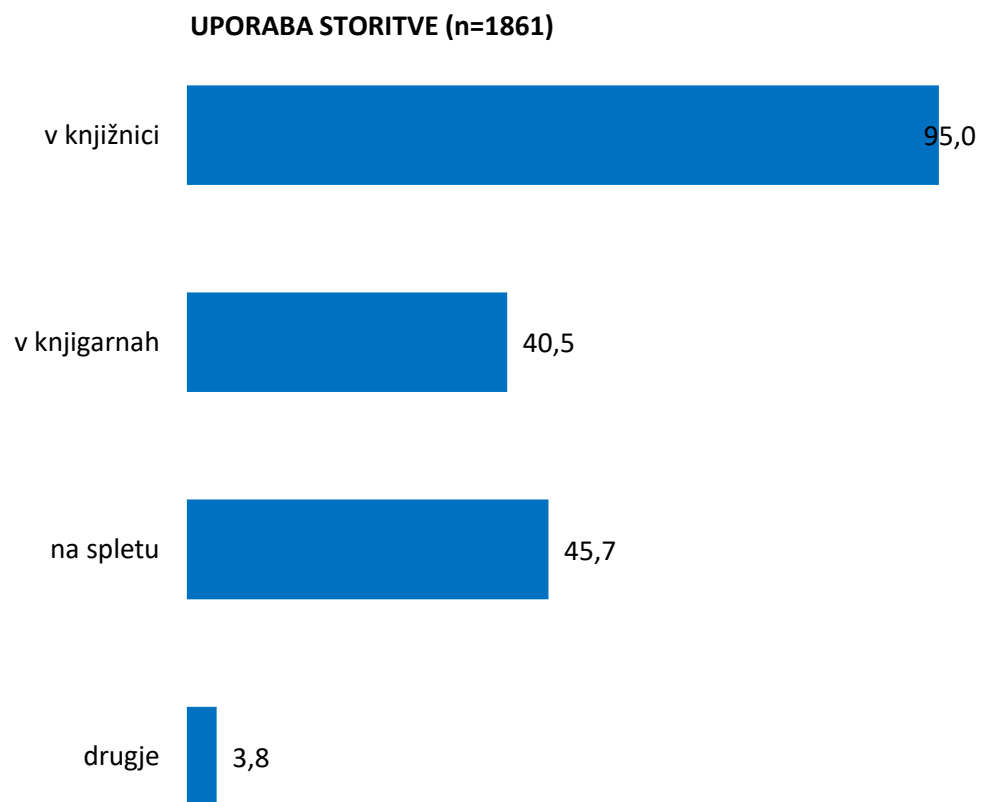
Podatki v %

Dostop do leposlovne literature

- uporaba storitve
- plačevanje za storitev v primeru uporabe izven splošnih knjižnic (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo izven knjižnic)
- pripravljenost za plačevanje, če storitev v knjižnicah ne bi bila več dostopna (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo samo v knjižnicah)

Več možnih odgovorov. Podatki v %

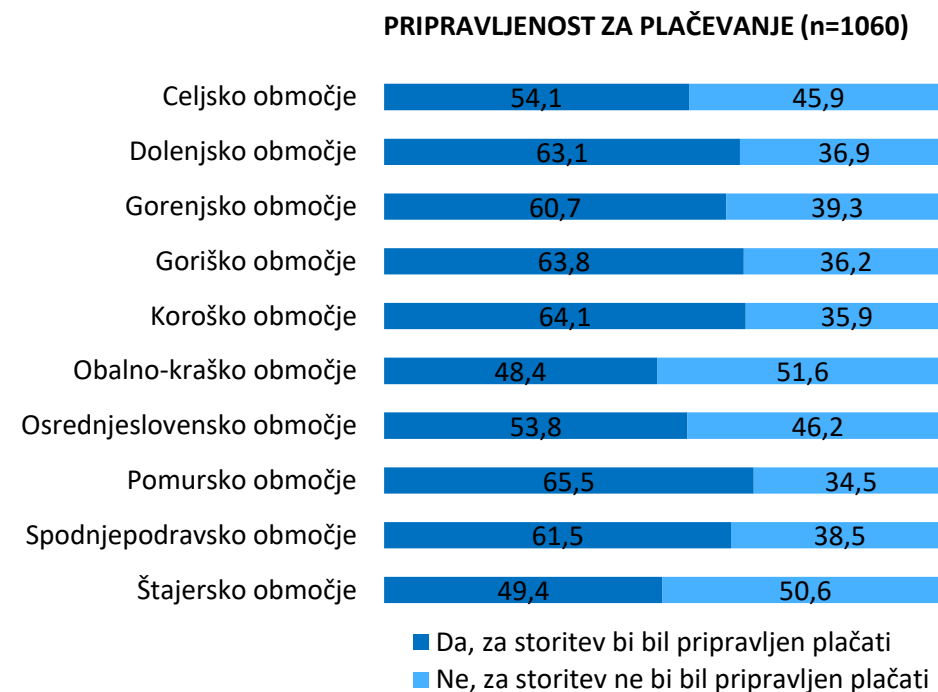
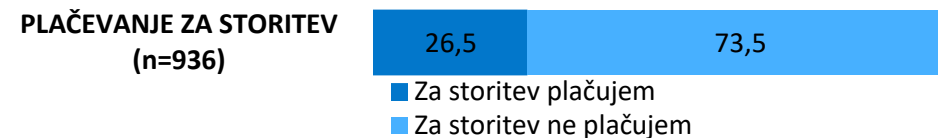
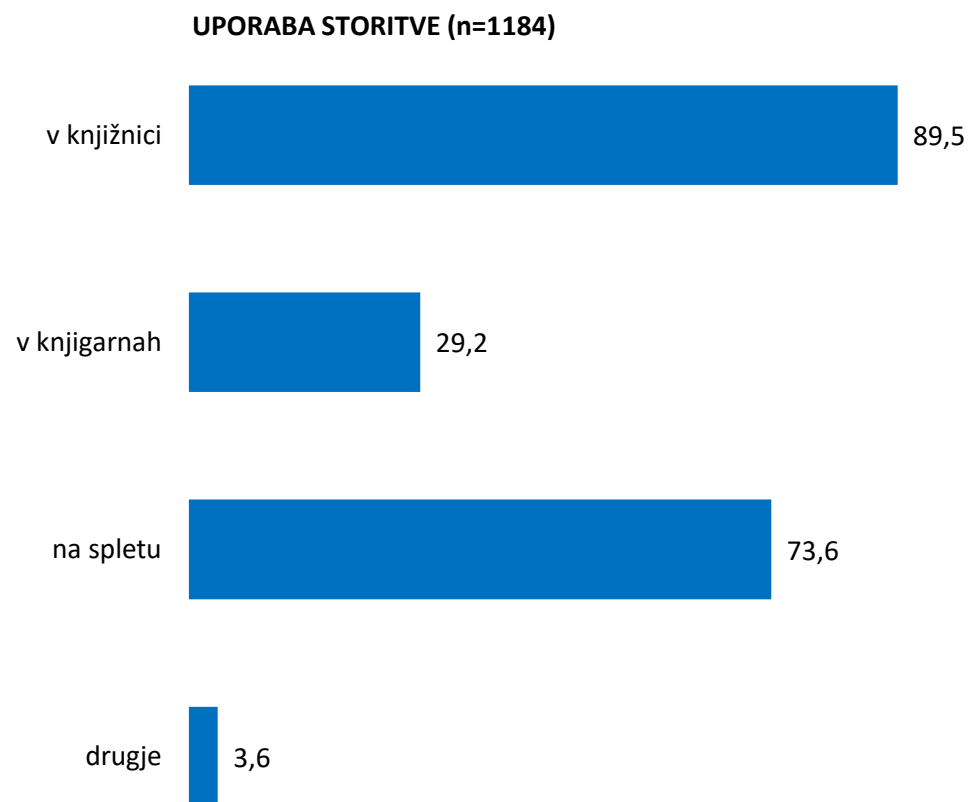
Dostop do leposlovne literature – uporaba: navedbe pod drugo

- amazon - kindle
- amazon, book depository
- antikvariat (2x)
- Biblos (2x)
- domača knjižnica (24x)
- e-knjige
- gostilne, ki ponujajo literaturo
- knjižni klub
- knjižni sejem
- mimobežnice
- na delovnem mestu (2x)
- nakup (5x)
- nakup v tuji spletni knjigarni
- naročniška spletna knjižnica
- podkasti (recimo programi iz Radia Ars)
- police in kotički za izmenjavo knjig
- revije, časopisi, dokumentarni filmi
- spletna knjigarna v Angliji (poceni knjige, ni poštnine)
- zasebna izmenjava (prijatelji, znanci, sorodniki) (22x)

Dostop do strokovne in študijske literature za potrebe formalnega izobraževanja

- uporaba storitve
- plačevanje za storitev v primeru uporabe izven splošnih knjižnic (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo izven knjižnic)
- pripravljenost za plačevanje, če storitev v knjižnicah ne bi bila več dostopna (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo samo v knjižnicah)

Več možnih odgovorov. Podatki v %

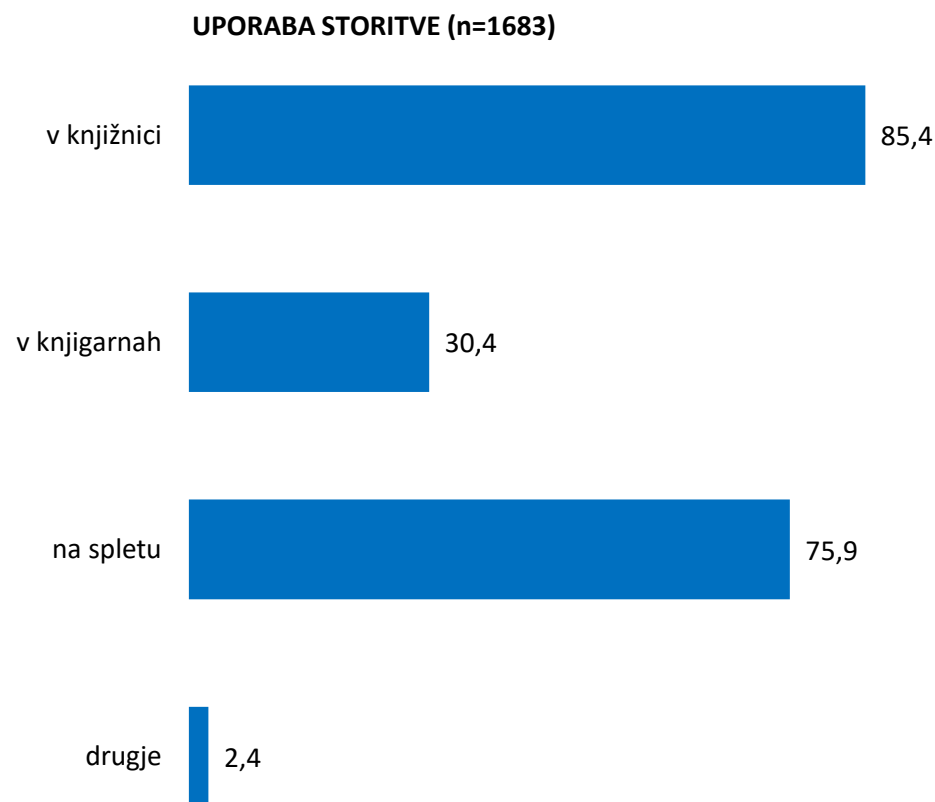
Dostop do strokovne in študijske literature za potrebe formalnega izobraževanja – uporaba: navedbe pod drugo

- bukvarne
- dLib
- domača knjižnica (14x)
- formalno izobrazbo že imam
- knjižni sejmi
- knjižnice v tujini
- na delovnem mestu (5x)
- naročniška spletna knjižnica
- revije, gradiva
- s kupovanjem rabljenih knjig
- seminarji
- tuja literatura - kupujem
- univerzitetna knjižnica (8x)
- ustni viri
- v bazah, do katerih imamo dostop preko univerze
- zasebna izmenjava (prijatelji, znanci, sorodniki) (4x)

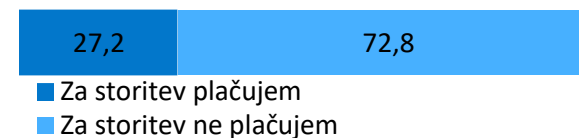
Dostop do strokovne in študijske literature za potrebe dopolnilnega ali lastnega izobraževanja

- uporaba storitve
- plačevanje za storitev v primeru uporabe izven splošnih knjižnic (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo izven knjižnic)
- pripravljenost za plačevanje, če storitev v knjižnicah ne bi bila več dostopna (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo samo v knjižnicah)

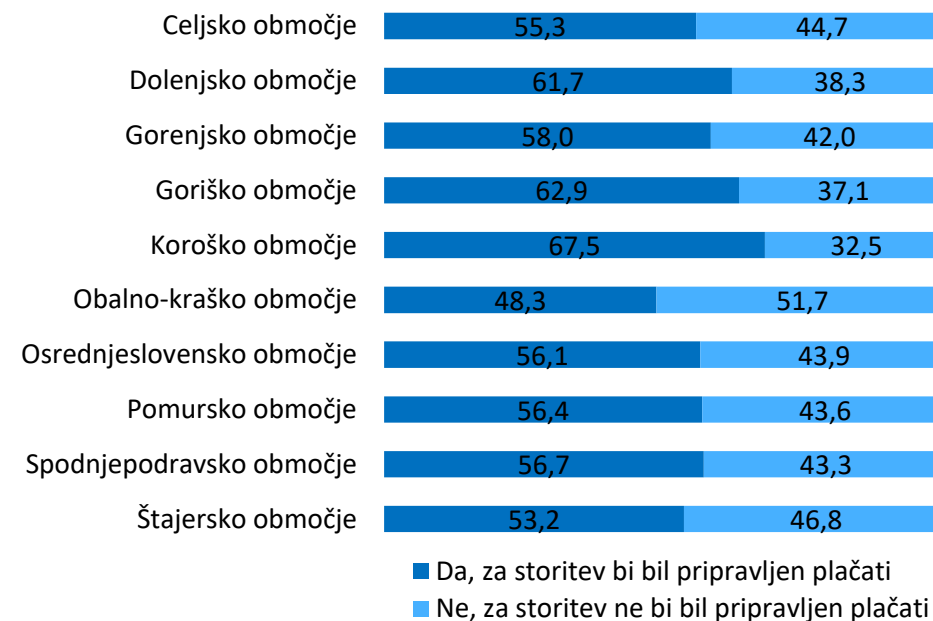
Več možnih odgovorov. Podatki v %

PLAČEVANJE ZA STORITEV (n=1360)

PRIPRAVLJENOST ZA PLAČEVANJE (n=1438)

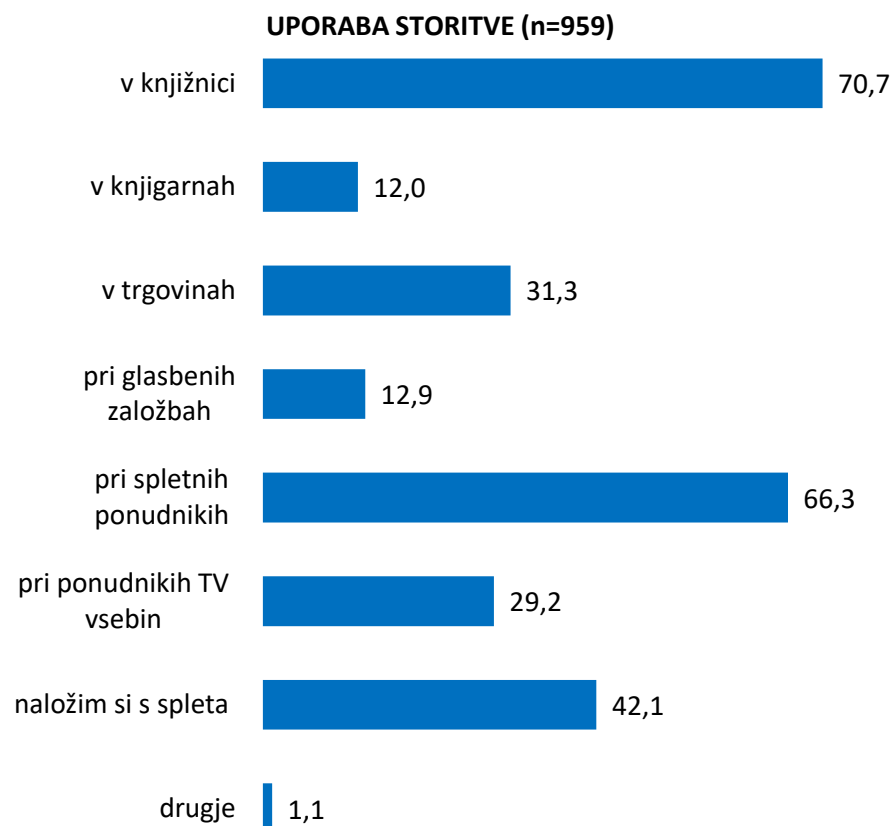
Dostop do strokovne in študijske literature za potrebe dopolnilnega ali lastnega izobraževanja – uporaba: navedbe pod drugo

- bukvarne
- dLib
- domača knjižnica (14x)
- dostop na fakulteti
- kupujem po spletu
- na delovnem mestu (9x)
- na seminarjih
- online tečaji, amazon
- Pri ponudnikih tovrstnih izobraževanj
- s kupovanjem rabljenih knjig
- strokovni časopisi, splet
- univerzitetna knjižnica (6x)
- zasebna izmenjava (prijatelji, znanci, sorodniki) (5x)

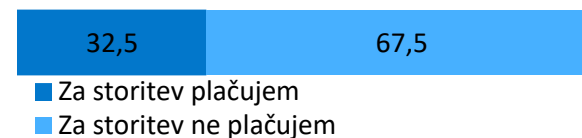
Dostop do filmskih ali glasbenih CD-jev ali DVD-jev

- uporaba storitve
- plačevanje za storitev v primeru uporabe izven splošnih knjižnic (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo izven knjižnic)
- pripravljenost za plačevanje, če storitev v knjižnicah ne bi bila več dostopna (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo samo v knjižnicah)

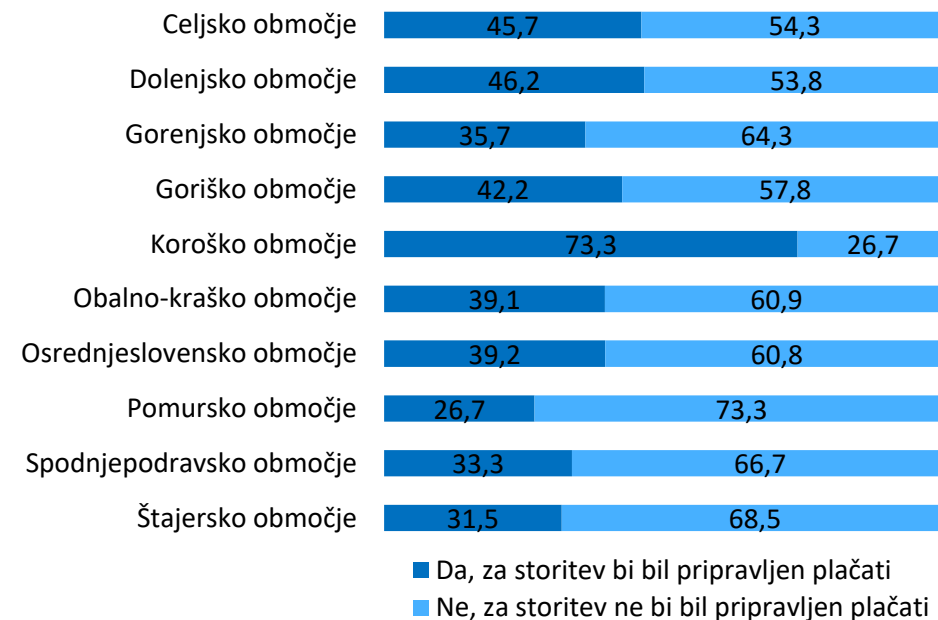
Več možnih odgovorov. Podatki v %

PLAČEVANJE ZA STORITEV (n=842)

PRIPRAVLJENOST ZA PLAČEVANJE (n=678)

Dostop do filmskih ali glasbenih CD-jev ali DVD-jev – uporaba: navedbe pod drugo

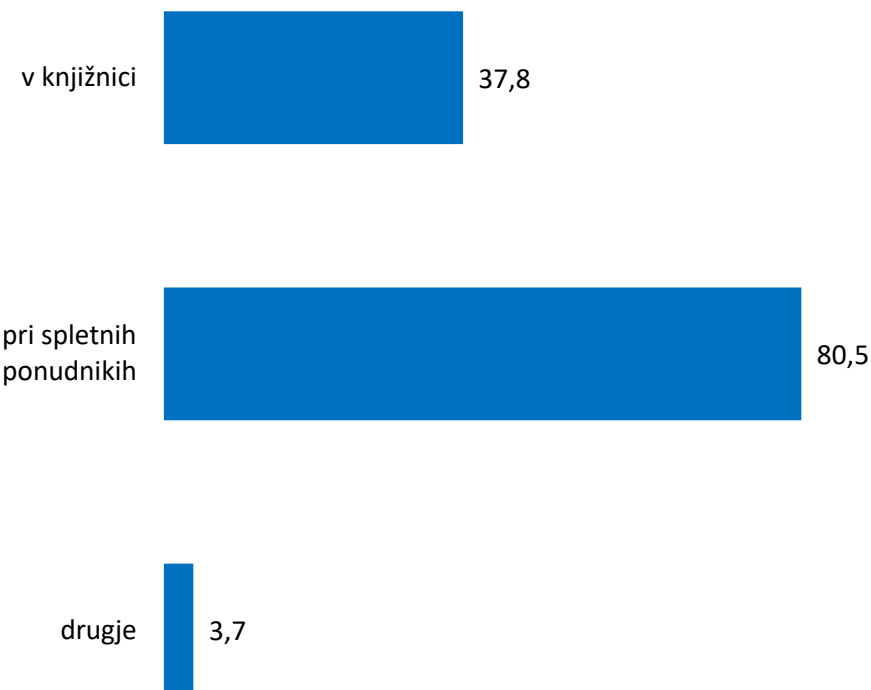
- doma (2x)
- itunes
- kupim (2x)
- pri prijateljih (5x)
- v službi

Dostop do elektronskih baz podatkov z različnih področij (finance, pravo, zakonodaja - uradni list, Ius info, E. Britannica...)

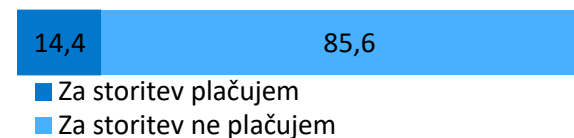
- uporaba storitve
- plačevanje za storitev v primeru uporabe izven splošnih knjižnic (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo izven knjižnic)
- pripravljenost za plačevanje, če storitev v knjižnicah ne bi bila več dostopna (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo samo v knjižnicah)

Več možnih odgovorov. Podatki v %

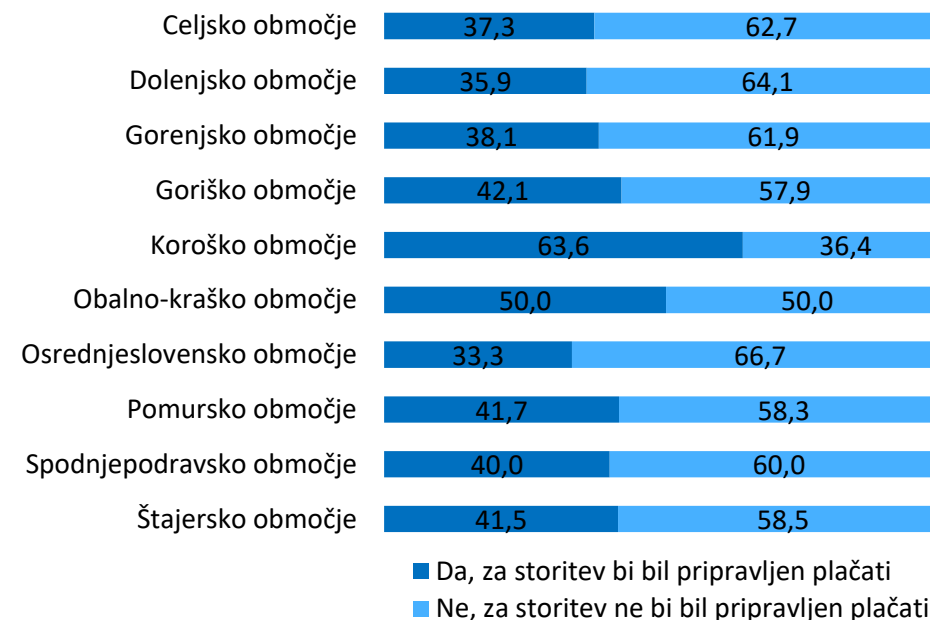
UPORABA STORITVE (n=1027)

PLAČEVANJE ZA STORITEV (n=853)

PRIPRAVLJENOST ZA PLAČEVANJE (n=388)

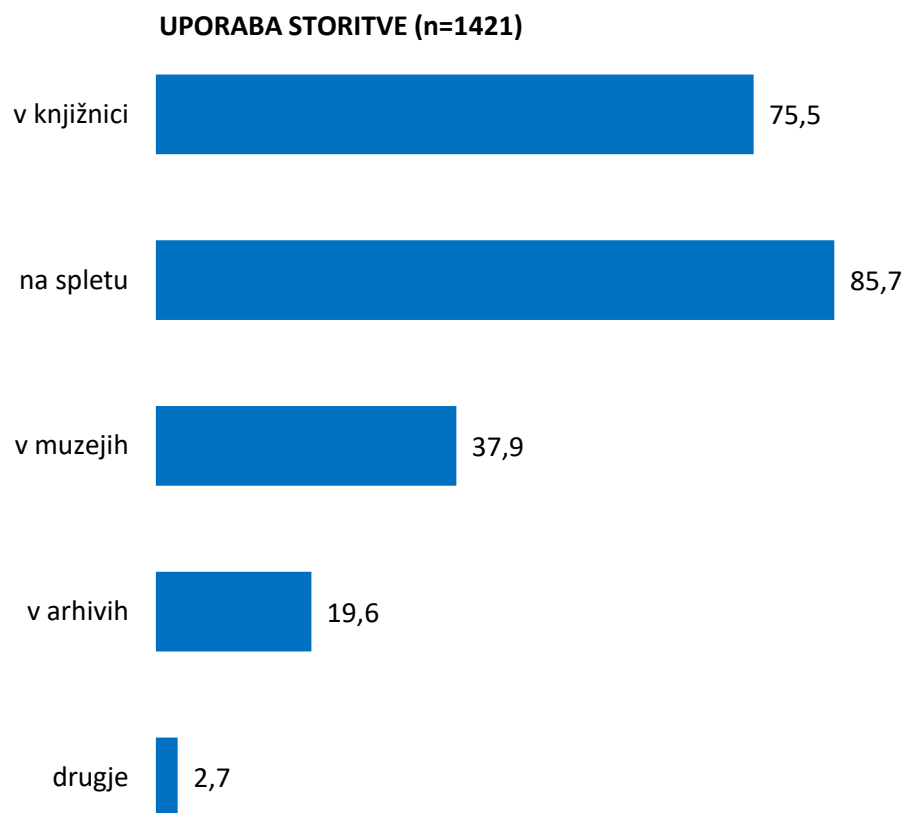
Dostop do elektronskih baz podatkov z različnih področij – uporaba: navedbe pod drugo

- doma (on line) (15x)
- internet (3x)
- na fakulteti
- na spletu
- NUK
- pri prijateljih in znancih
- prosto dostopne baze npr. PISRS
- razne aplikacije
- situla.org
- splet
- Uradni list, Zavod za statistiko
- v lokalu
- v službi (10x)
- z geslom za oddaljen dostop preko fakultete

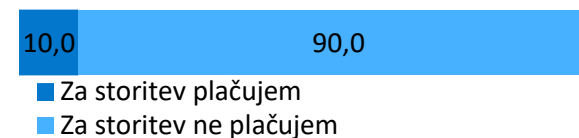
Pridobivanje informacij o zgodovini in razvoju domačega okolja, o različnih osebnostih, pomembnih ustanovah, kulturnih, športnih in drugih dogodkih

- uporaba storitve
- plačevanje za storitev v primeru uporabe izven splošnih knjižnic (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo izven knjižnic)
- pripravljenost za plačevanje, če storitev v knjižnicah ne bi bila več dostopna (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo samo v knjižnicah)

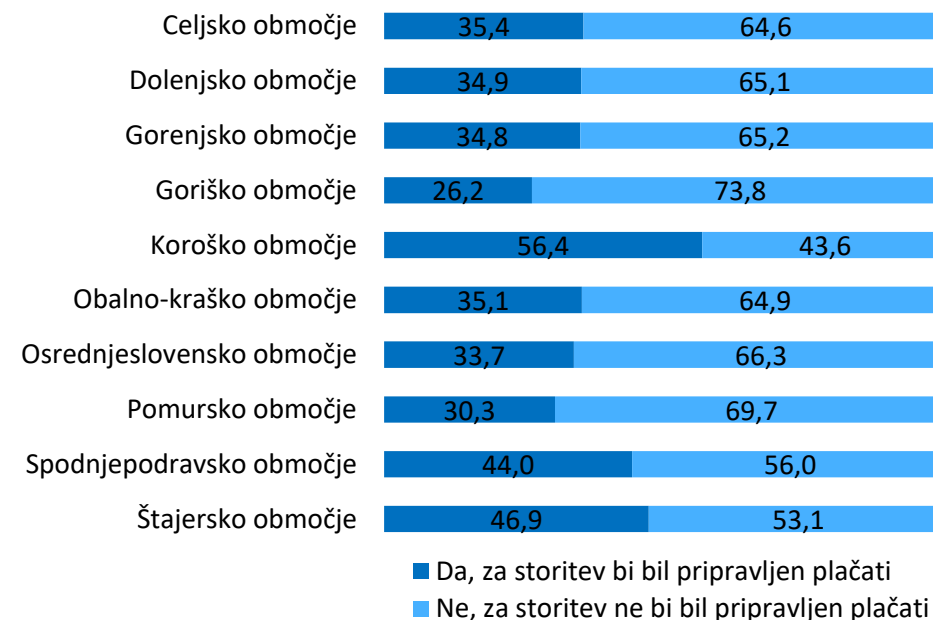
Več možnih odgovorov. Podatki v %

PLAČEVANJE ZA STORITEV (n=1347)

PRIPRAVLJENOST ZA PLAČEVANJE (n=1073)

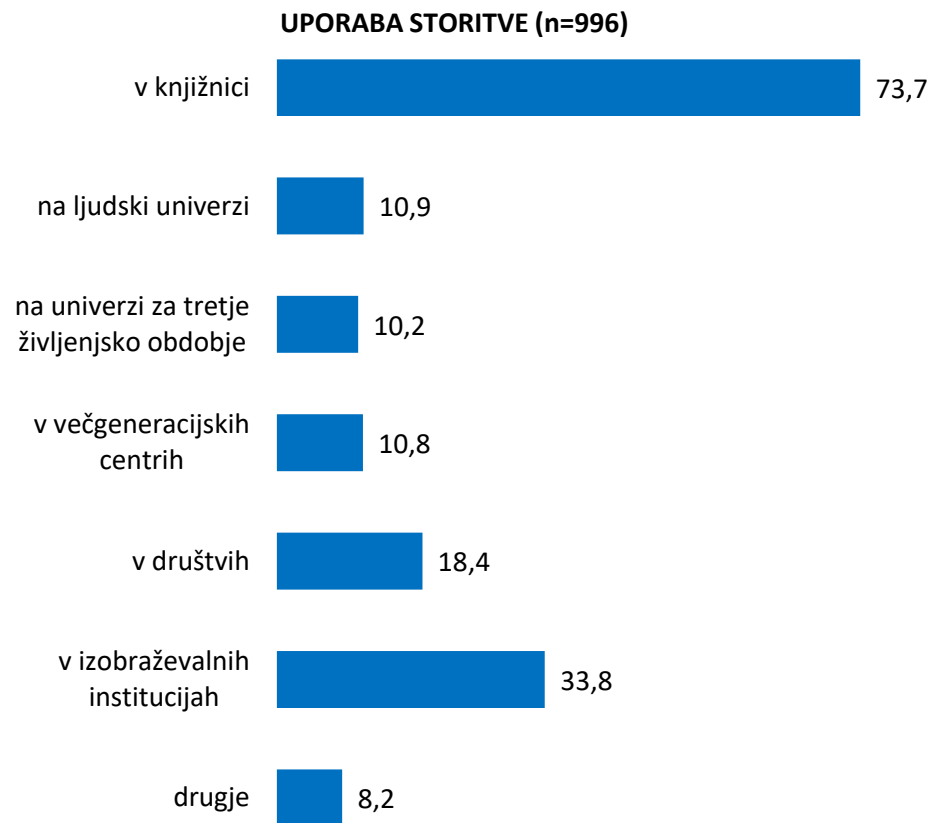
Pridobivanje informacij o zgodovini in razvoju domačega okolja, o različnih osebnostih, pomembnih ustanovah, kulturnih, športnih in drugih dogodkih – uporaba: navedbe pod drugo

- bukvarne
- časopisi, revije
- dcd
- dlib
- dokumentarne oddaje na tv
- domača knjižnica
- galerije
- knjigarne
- Ljudska univerza Krško
- lokalni časopis (2x)
- na kulturnih dogodkih
- nakup literature
- občinsko glasilo
- pri domačih (4x)
- splet
- TV
- ustno izročilo (17x)
- v lastnem arhivu
- v šoli

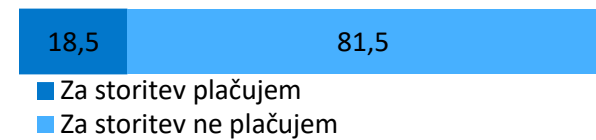
Programi informacijskega opismenjevanja (poučevanje iskanja in vrednotenja informacij, poučevanje uporabe računalnika, iskanja po internetu in različnih elektronskih in digitalnih bazah, katalogu knjižnice itd.)

- uporaba storitve
- plačevanje za storitev v primeru uporabe izven splošnih knjižnic (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo izven knjižnic)
- pripravljenost za plačevanje, če storitev v knjižnicah ne bi bila več dostopna (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo samo v knjižnicah)

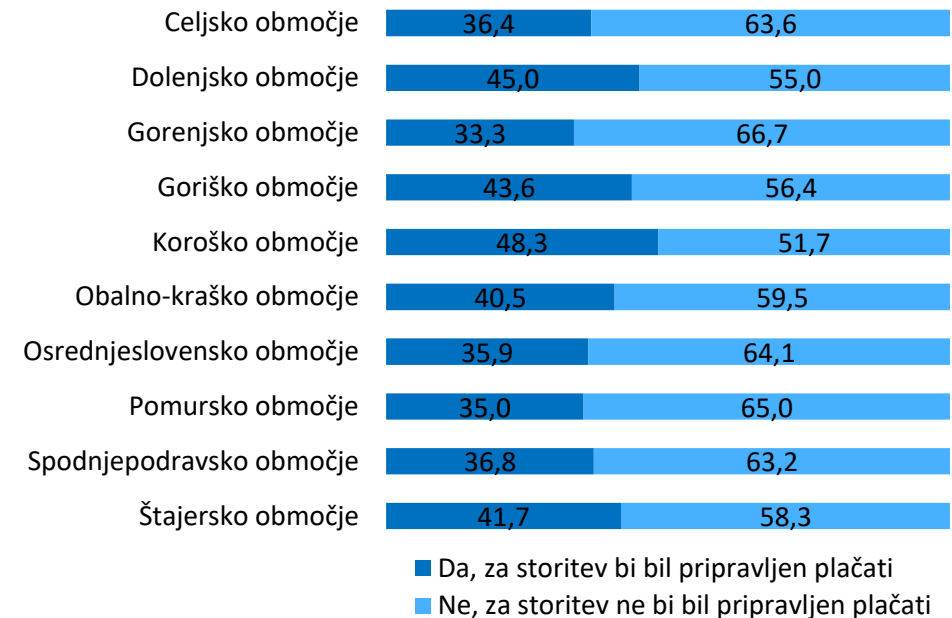
Več možnih odgovorov. Podatki v %

PLAČEVANJE ZA STORITEV (n=476)

PRIPRAVLJENOST ZA PLAČEVANJE (n=734)

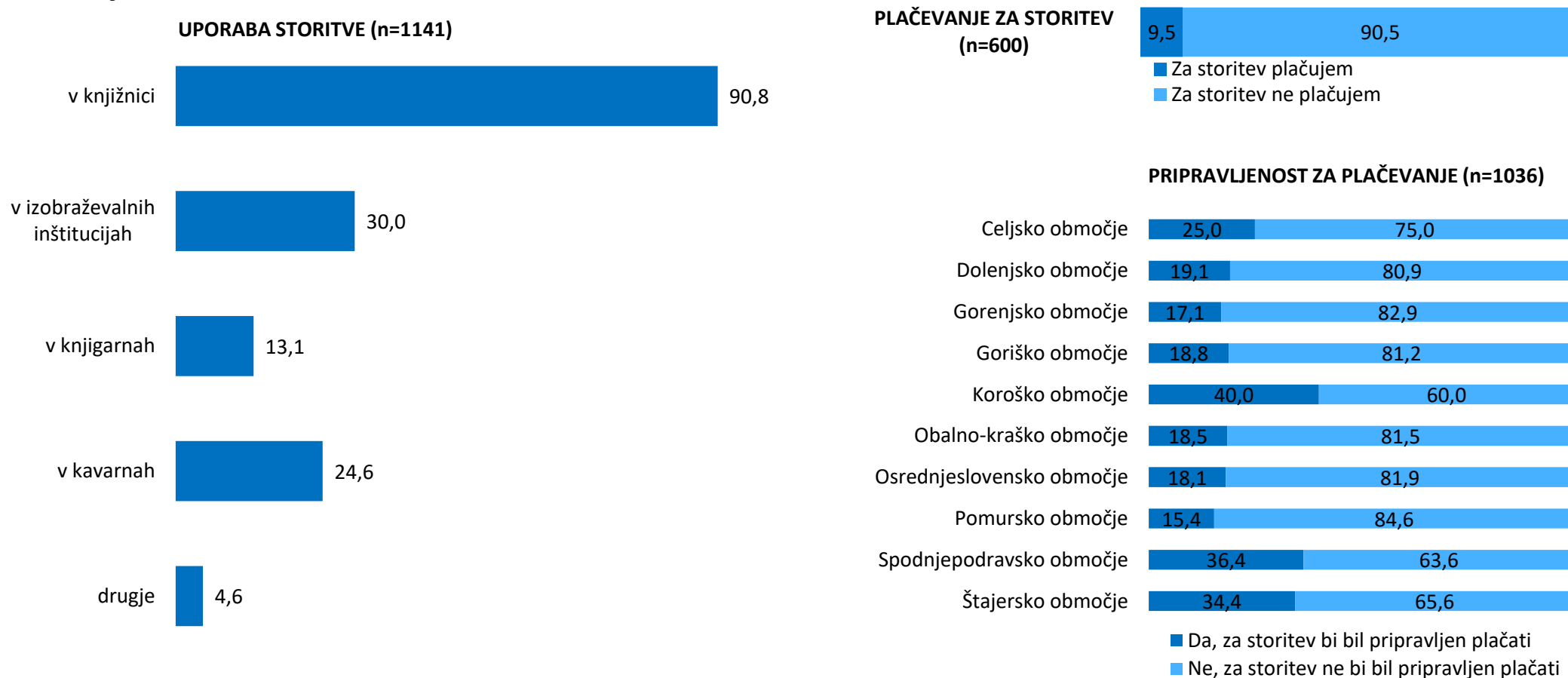
Programi informacijskega opismenjevanja – uporaba: navedbe pod drugo

- doma preko neta
- mladinski centri (2x)
- na delovnem mestu (8x)
- na spletu (tečaj COBISS)
- NUK, IZUM
- preko otrok
- pri ljudeh, ki se spoznajo na zadevo, ki jo potrebujem
- samoizobraževanje (po spletu) (61x)
- sorodniki (2x)
- splet, e-knjige
- spletne univerze
- v šoli
- Zavod za zaposlovanje

Čitalnice oz. prostori za učenje, študij in prebiranje literature ali časopisov

- uporaba storitve
- plačevanje za storitev v primeru uporabe izven splošnih knjižnic (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo izven knjižnic)
- pripravljenost za plačevanje, če storitev v knjižnicah ne bi bila več dostopna (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo samo v knjižnicah)

Več možnih odgovorov. Podatki v %

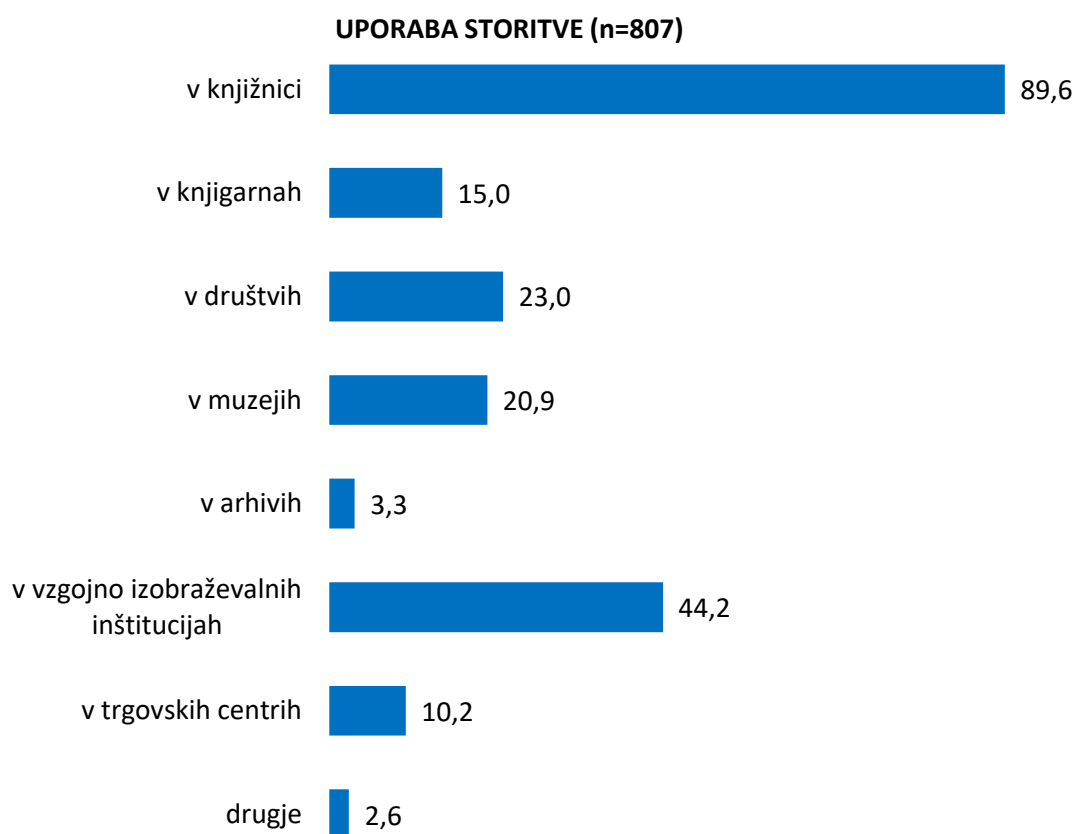
Čitalnice oz. prostori za učenje, študij in prebiranje literature ali časopisov – uporaba: navedbe pod drugo

- doma (40x)
- na spletu (4x)
- na univerzi in inštitutih v tujini
- služba
- tretja univerza
- TV
- v arhivih (2x)
- v domu upokojencev, kjer živim

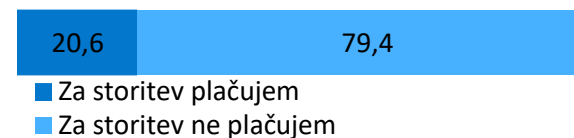
Pravljilne ure, ustvarjalne delavnice in druge prireditve, kamor vodim (svoje) otroke

- uporaba storitve
- plačevanje za storitev v primeru uporabe izven splošnih knjižnic (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo izven knjižnic)
- pripravljenost za plačevanje, če storitev v knjižnicah ne bi bila več dostopna (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo samo v knjižnicah)

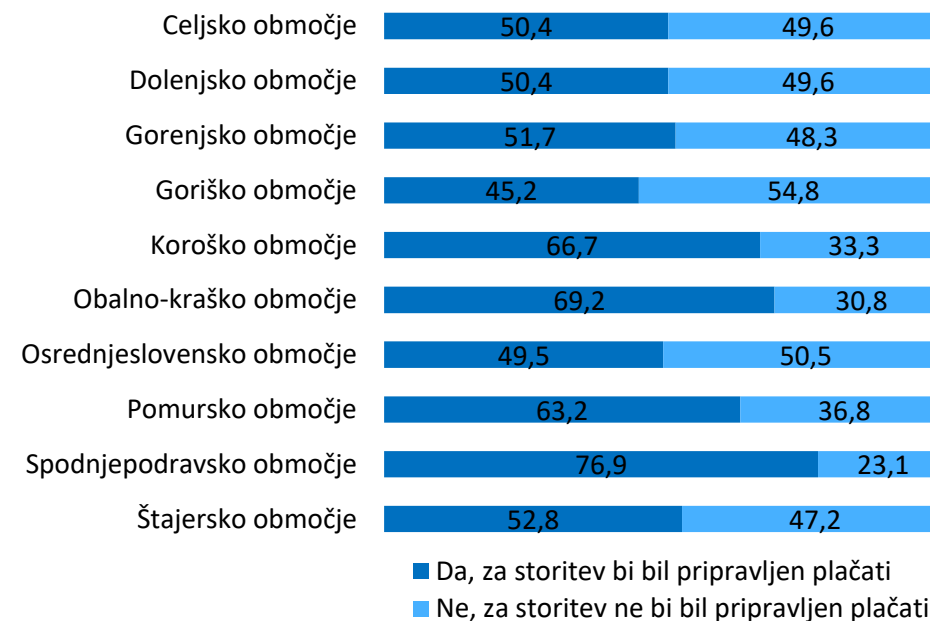
Več možnih odgovorov. Podatki v %

PLAČEVANJE ZA STORITEV (n=543)

PRIPRAVLJENOST ZA PLAČEVANJE (n=723)

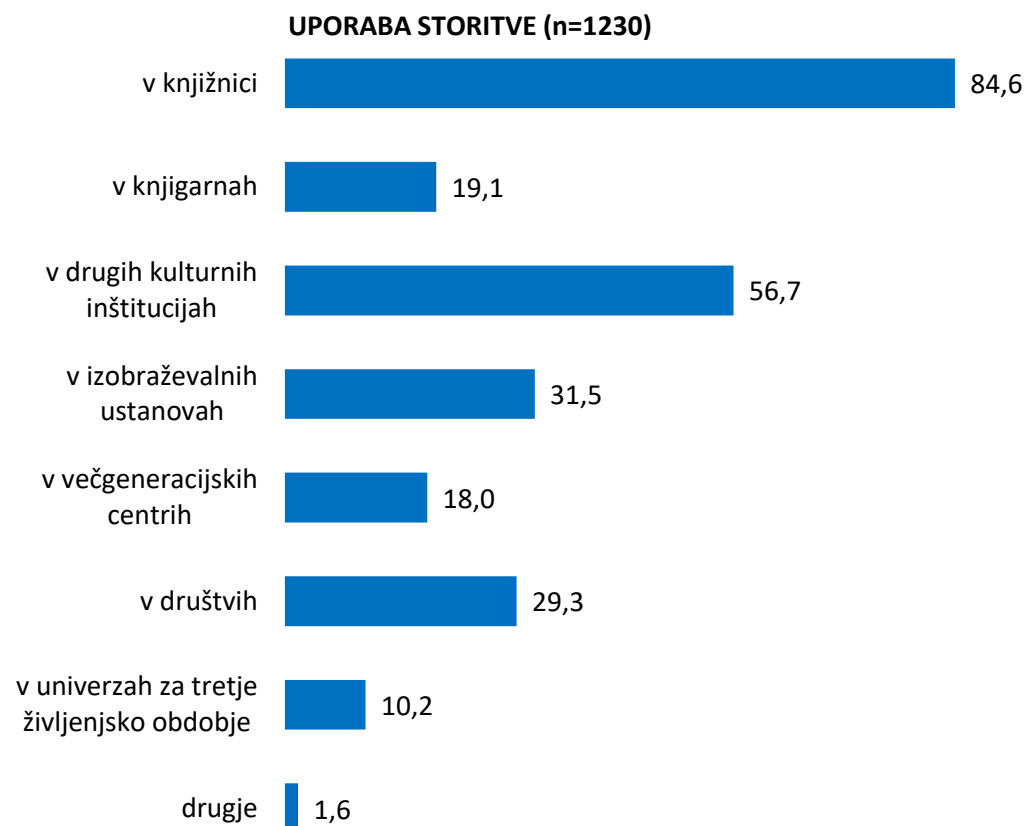
Pravljичne ure, ustvarjalne delavnice in druge prireditve, kamor vodim (svoje) otroke – uporaba: navedbe pod drugo

- doma (5x)
- gledališče (6x)
- kino-sobotne delavnice, gledališče
- Kino Šiška
- kulturne ustanove, gledališča
- kulturni dom, gledališče
- na prostem (2x)
- preko spleta (2x)
- teater, kulturni centri, galerije
- zasebni ponudniki

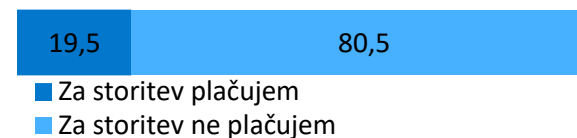
Literarni večeri, predavanja, razstave itd.

- uporaba storitve
- plačevanje za storitev v primeru uporabe izven splošnih knjižnic (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo izven knjižnic)
- pripravljenost za plačevanje, če storitev v knjižnicah ne bi bila več dostopna (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo samo v knjižnicah)

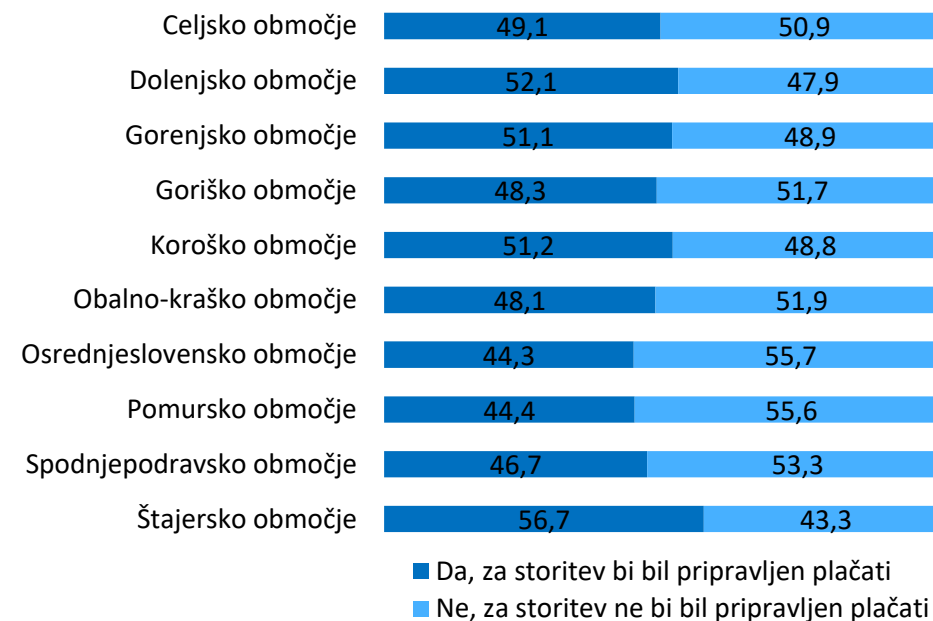
Več možnih odgovorov. Podatki v %

PLAČEVANJE ZA STORITEV (n=994)

PRIPRAVLJENOST ZA PLAČEVANJE (n=1041)

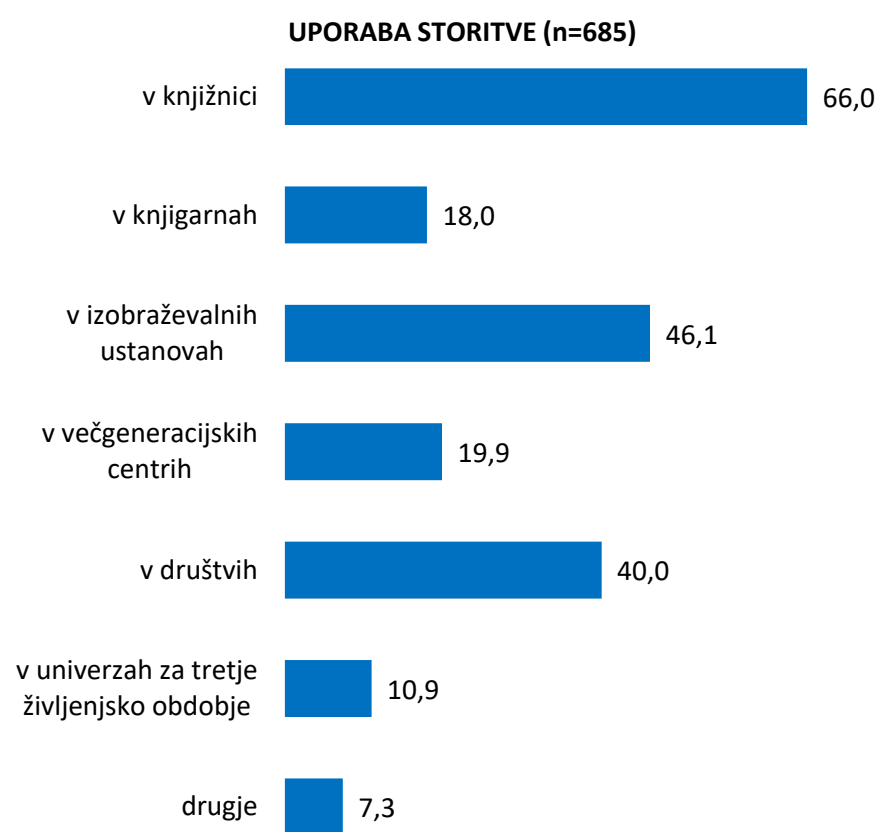
Literarni večeri, predavanja, razstave itd. – uporaba: navedbe pod drugo

- dnevni centri za starejše
- javne prireditve na prostem ali drugje
- KDK
- na delovnem mestu (2x)
- na googlu
- na spletu
- predavanja, seminarji (2x)
- strokovnih združenjih
- v domači osnovni šoli
- v domu upokojencev, kjer živim
- v kavarni
- v lokalih (Goga, Čajarna)
- v mladinskem centru
- v muzeju (2x)
- v muzeju, galeriji (2x)
- v verski ustanovi
- Youtube
- zgodovinsko društvo, župnija

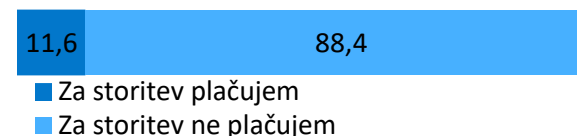
Diskusije, okrogle mize in simpoziji na različne teme (javne razprave, okrogle mize ipd. o aktualnih zadevah v družbi)

- uporaba storitve
- plačevanje za storitev v primeru uporabe izven splošnih knjižnic (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo izven knjižnic)
- pripravljenost za plačevanje, če storitev v knjižnicah ne bi bila več dostopna (odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo samo v knjižnicah)

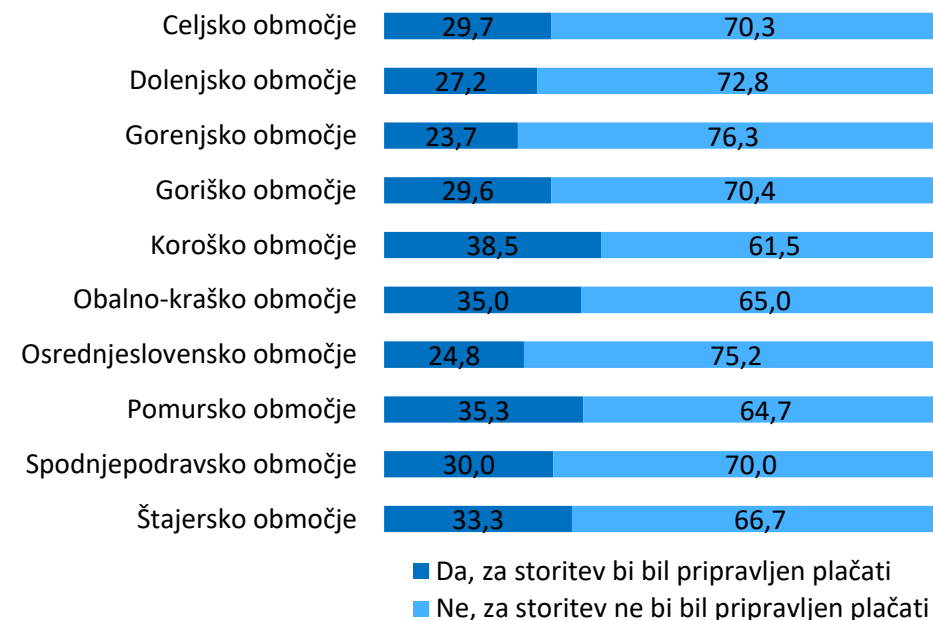
Več možnih odgovorov. Podatki v %

PLAČEVANJE ZA STORITEV (n=578)

PRIPRAVLJENOST ZA PLAČEVANJE (n=452)

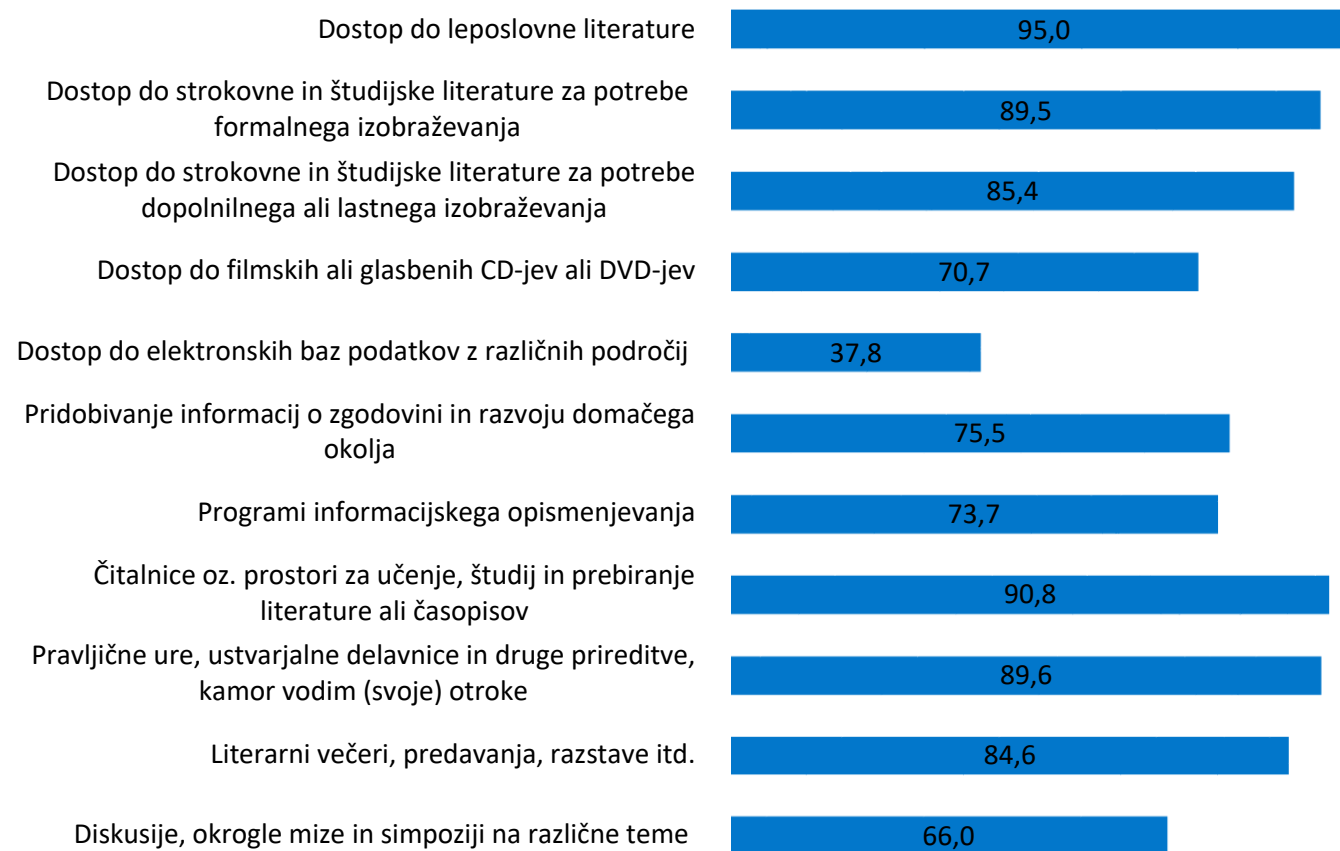
Diskusije, okrogle mize in simpoziji na različne teme – uporaba: navedbe pod drugo

- doma po TV (15x)
- FB (2x)
- kavarne, mladinski centri
- kavarne, organizirane prireditve
- kino
- kjer je tematika objavljena in izvajana
- kjerkoli
- kongresi
- krajevna skupnost NG
- kulturni dom, muzeji
- LU-K
- mediji
- muzeji
- na fakulteti
- na spletu (6x)
- npr. GT22
- občina
- organizirano iz strani RIC v gradu
- priložnostni prostori
- različno
- sejmi, kongresi
- univerza
- v anketne namene
- v domu upokojencev, kjer živim
- v drugih ustanovah
- v kulturnih ustanovah (2x)
- v okviru službe
- webinar na spletu
- župnija

Storitve splošnih knjižnic – delež uporabnikov v knjižnici

(primerjava med storitvami)

Podatki v %

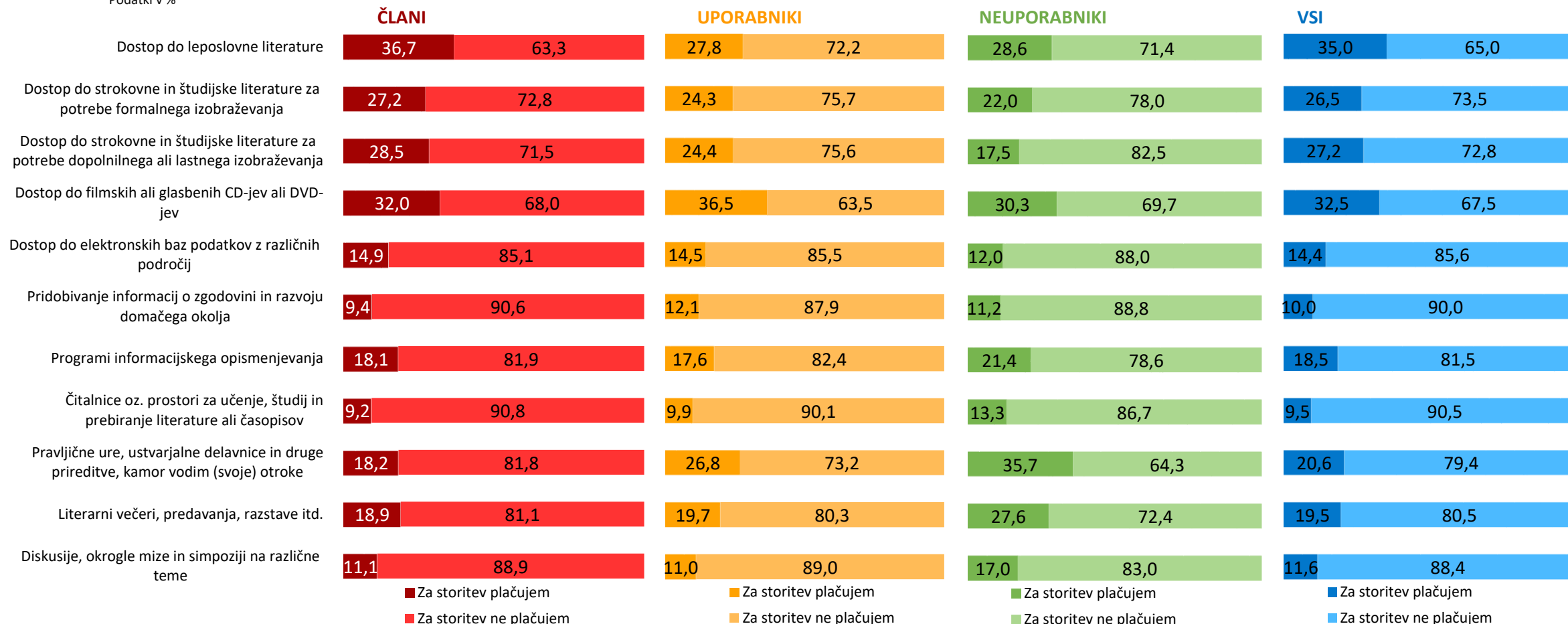
■ Delež uporabnikov v knjižnici

Anketiranci, ki uporabljajo navedene storitve, vse storitve v večinskem deležu uporabljajo v knjižnicah, izjema je dostop do elektronskih baz podatkov z različnih področij, ki ga v knjižnici uporablja dobra tretjina.

Plačevanje za storitev v primeru uporabe izven splošnih knjižnic - pregled glede na kategorijo anketirancev

(Odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo izven knjižnic.)

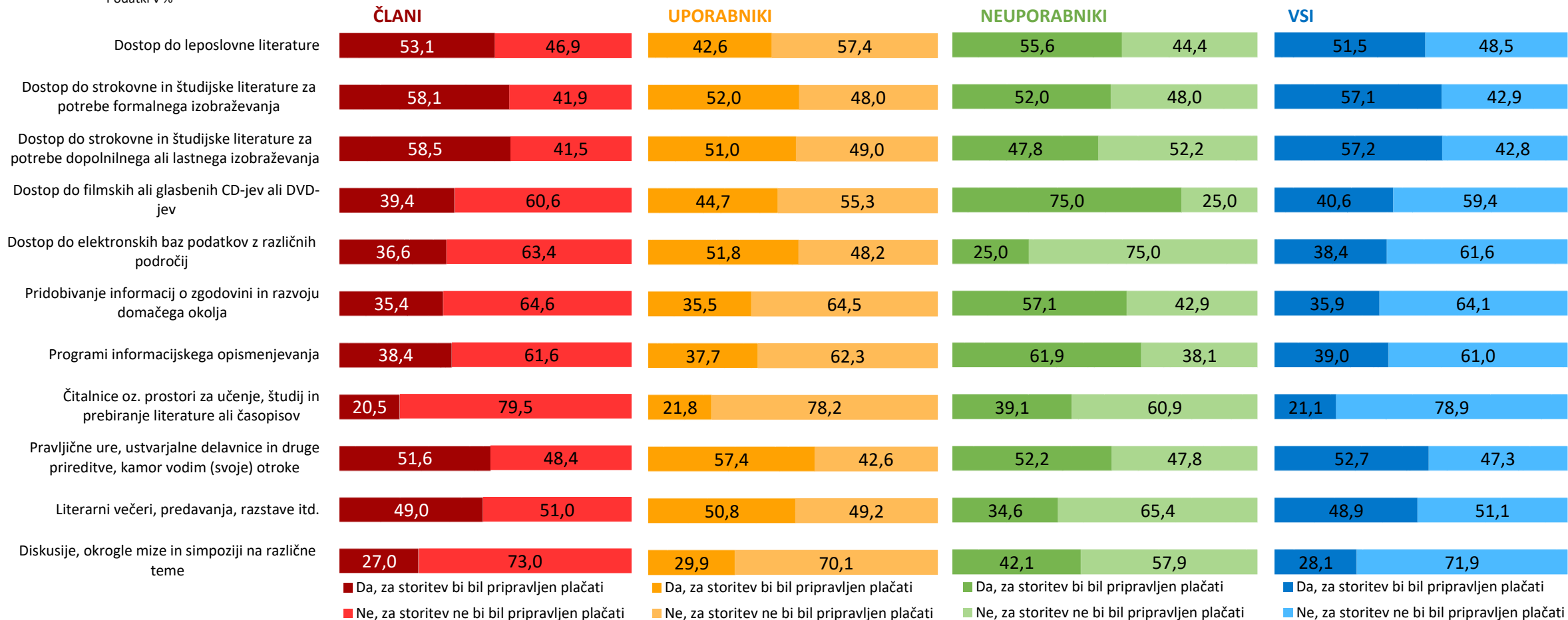
Podatki v %

Pripravljenost za plačevanje, če storitev v knjižnicah ne bi bila več dostopna – pregled glede na kategorijo anketirancev

(Odgovarjajo tisti, ki storitev uporabljajo samo v knjižnicah.)

Podatki v %

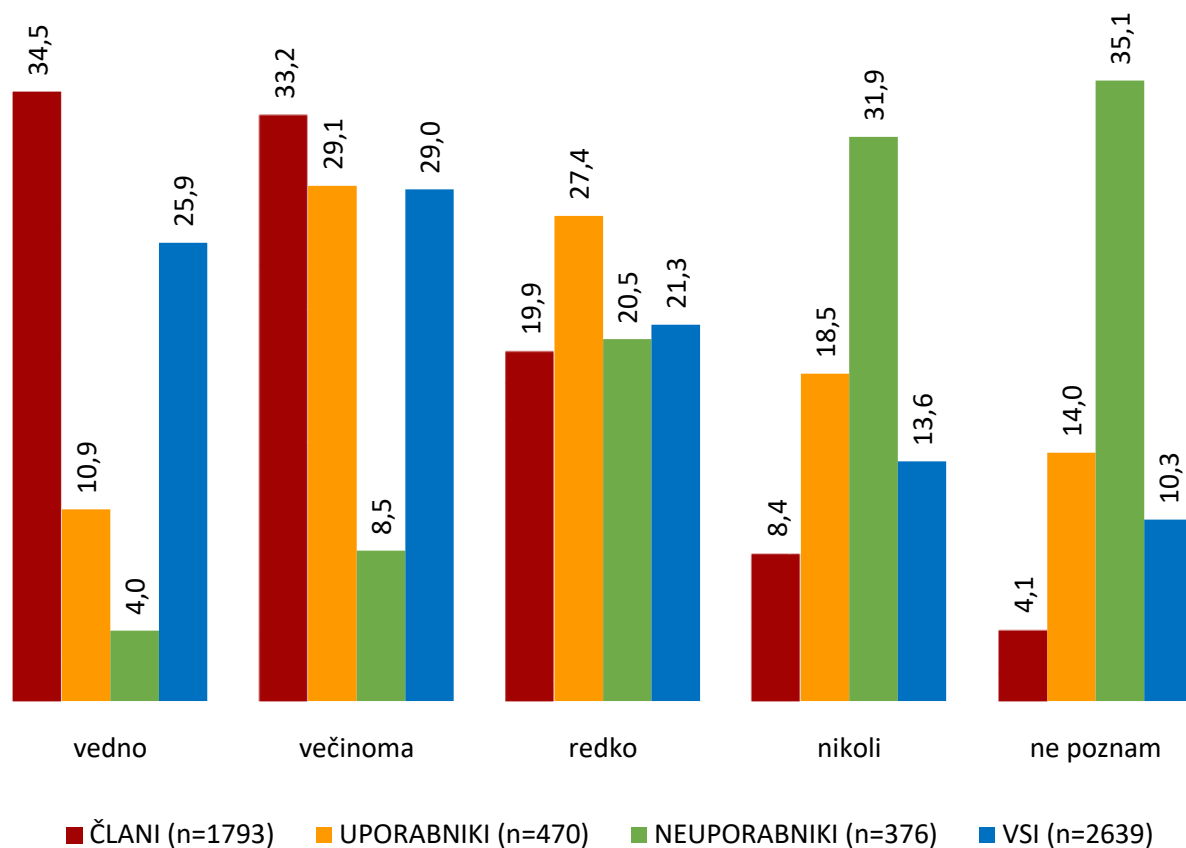

6. Uporaba spletnega knjižničnega kataloga COBISS

Ali za iskanje knjig in drugega knjižničnega gradiva uporabljate spletni knjižnični katalog COBISS?

Podatki v %

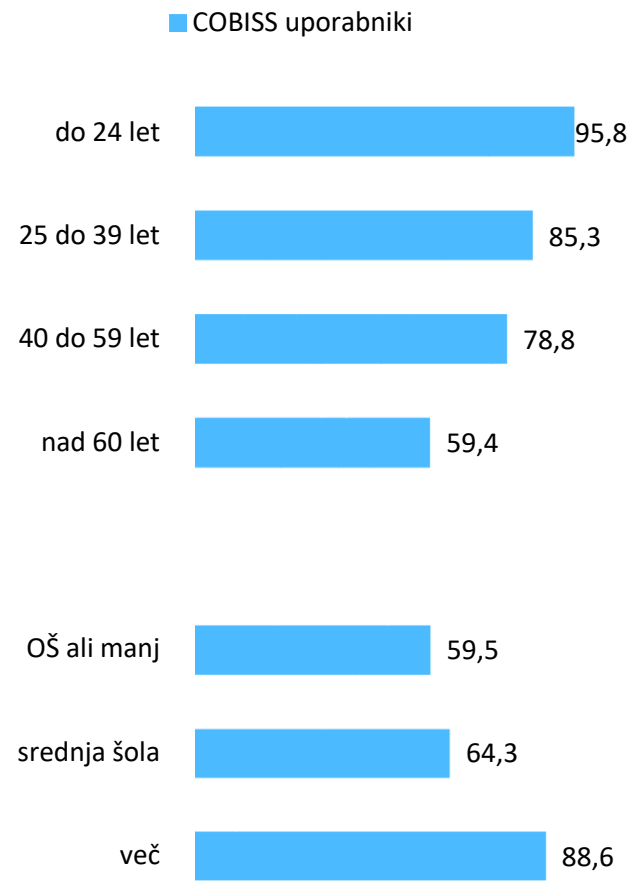
COBISS je med člani in uporabniki storitev splošnih knjižnic dobro poznan. V povprečju ga, ne glede na pogostost, uporabljajo dobre tri četrtine (76,1 %) anketirancev na celotnem vzorcu. Najbolj pogosto ga uporabljajo člani, med njimi dobra tretjina COBISS uporablja vedno (34,5 %), približno enak delež pa večinoma (33,2 %). Najvišji delež uporabnikov storitev splošnih knjižnic spletni knjižnični katalog uporablja večinoma (29,1 %), dobra četrtina pa je med njimi redkih uporabnikov (27,4 %).

Med neuporabniki je najvišji delež takšnih, ki COBISS ne poznajo (35,1 %), ne glede na pogostost uporabe, pa je v tej kategoriji anketirancev tretjina uporabnikov spletnega knjižničnega kataloga COBISS (33,0 %), največ je redkih uporabnikov (20,5 %).

V povprečju uporaba COBISS narašča z višanjem izobrazbe, delež uporabnikov pa s starostjo pada.

Delež uporabnikov COBISS (vedno, večinoma, redko) – po strukturi

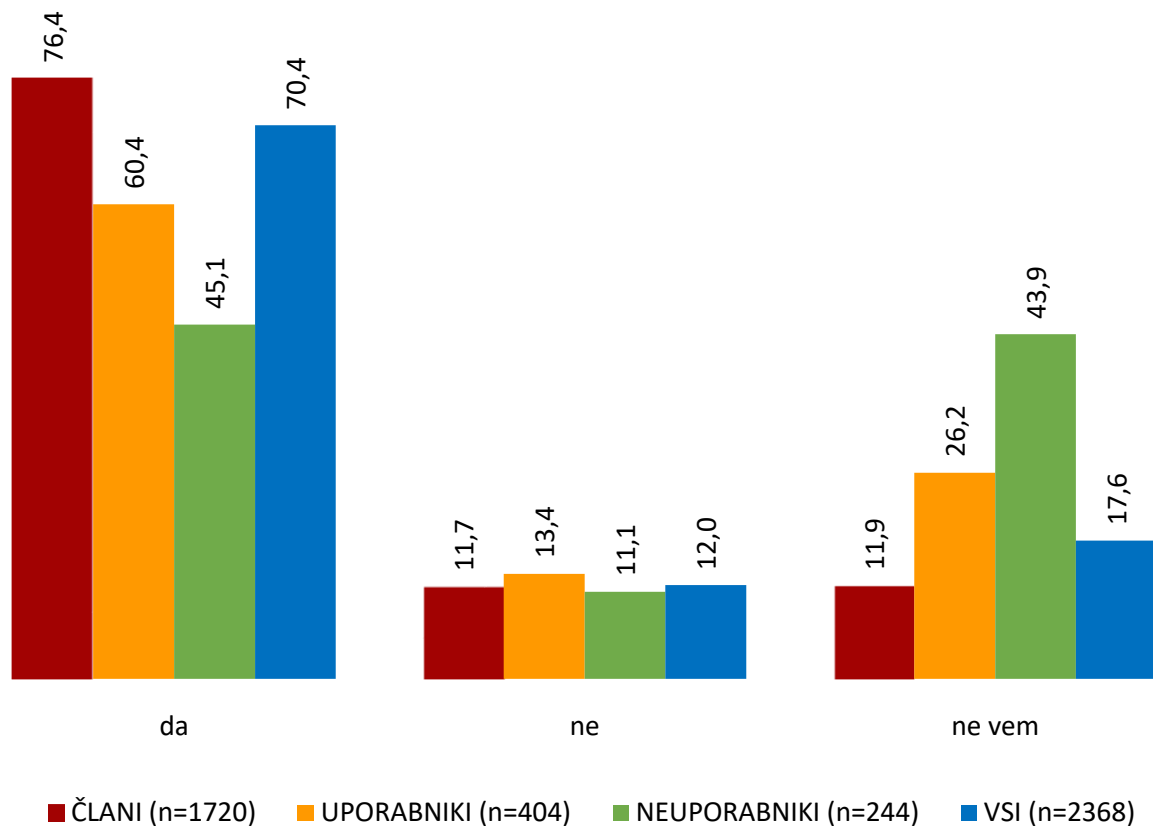
Podatki v %

Ali menite, da je spletni knjižnični katalog COBISS pri iskanju gradiva enostaven za uporabo?

Odgovarjajo poznavalci COBISS.

Podatki v %

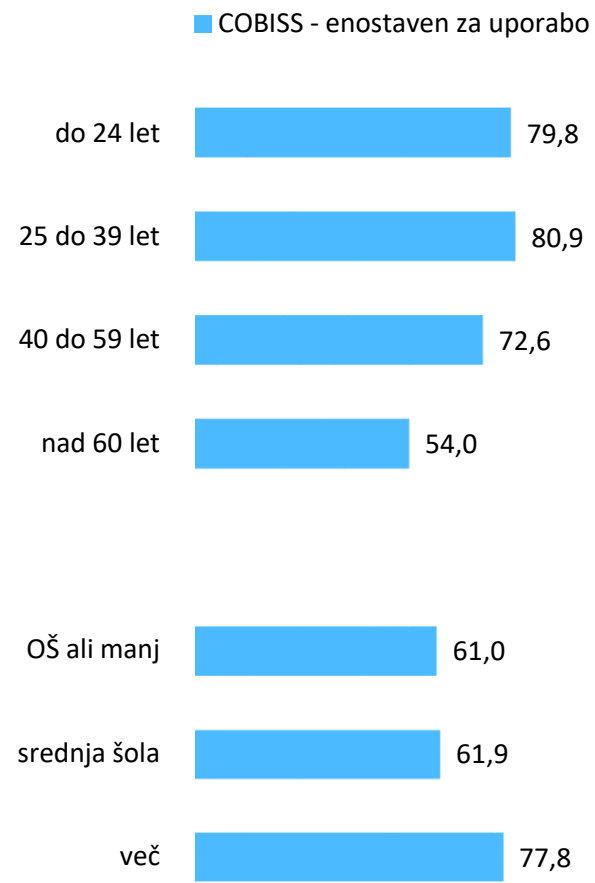

Večinoma je COBISS pri iskanju gradiva enostaven za uporabo; tako menijo tri četrtine članov (76,4 %), šest desetih uporabnikov (60,4 %) in slaba polovica neuporabnikov (45,1 %).

Glede na sociodemografsko strukturo anketirancev, je COBISS bolj enostaven za mlajše kot za starejše anketirance, kot enostavnega pa ga ocenjuje najvišji delež anketirancev z višjo oz. visoko izobrazbo.

Enostavnost uporabe COBISS – po strukturi

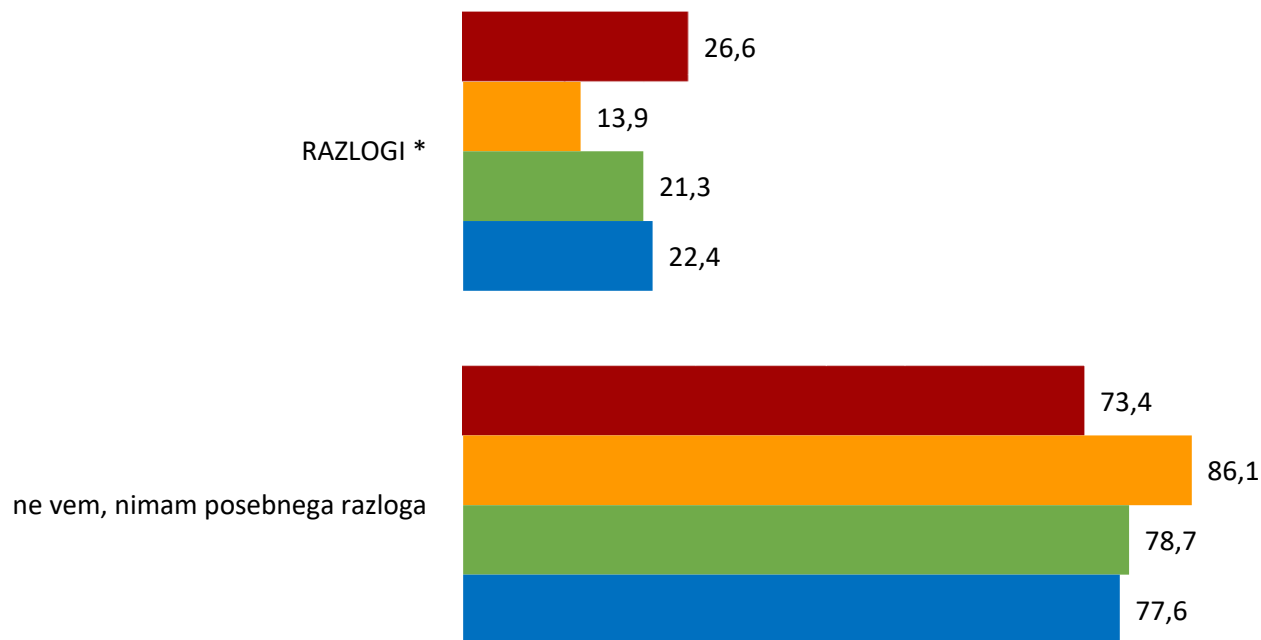
Podatki v %

Zakaj ne uporabljate spletnega knjižničnega kataloga COBISS oz. ga uporabljate redko?

Odgovarjajo tisti, ki COBISS uporabljajo redko ali nikoli.

Podatki v %

Velika večina vprašanih ni navedla posebnega razloga, zakaj ne uporabljajo spletnega knjižničnega kataloga COBISS. Glede konkretnih razlogov za neuporabo oz. bolj pogosto uporabo se odgovori razlikujejo glede na kategorijo anketirancev; med člani je glavni razlog osebni obisk knjižnice, pri uporabnikih in neuporabnikih pa dejstvo, da ga ne potrebujejo.

* Konkretno odgovore oz. razloge za neuporabo navajamo na naslednji strani.

■ ČLANI (n=507) ■ UPORABNIKI (n=216) ■ NEUPORABNIKI (n=197) ■ VSI (n=920)

Zakaj ne uporabljate spletnega knjižničnega kataloga COBISS oz. ga uporabljate redko? – konkretne navedbe razlogov

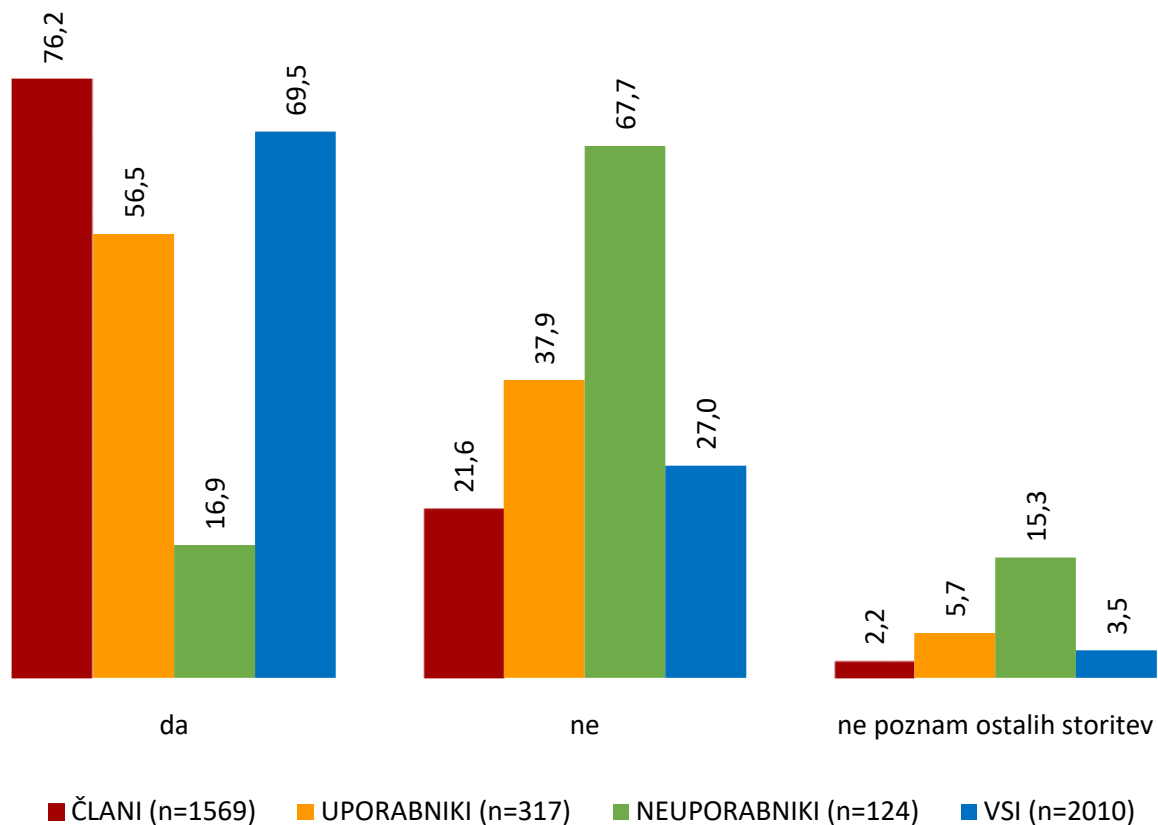
Odgovarjajo tisti, ki COBISS uporabljajo redko ali nikoli.

ČLANI (n=135)	UPORABNIKI (n=29)	NEUPORABNIKI (n=42)
→ Raje grem v knjižnico (57x) → Ni potrebe (38x) → Zapleten za uporabo (20x) → Nepoznavanje oz. slabo poznavanje sistema (11x) → Uporabljam druge vire (4x) → Ker se ne spomnim, da bi ga → Ker velikokrat potrebujem vsebino dela → Ne maram → Nimam veliko časa → Rajši imam papirnate knjige	→ Ni potrebe (11x) → Raje grem v knjižnico (7x) → Nepoznavanje oz. slabo poznavanje sistema (4x) → Zapleten za uporabo (3x) → Uporabljam druge vire (3x) → Ne berem veliko	→ Ni potrebe (36x) → Nepoznavanje oz. slabo poznavanje sistema (3x) → Uporabljam druge vire (2x) → Nimam kode

Ali uporabljate ostale COBISS storitve (npr. spletni vpis, podaljšave, rezervacije gradiva, medknjižnično izposajo)?

Odgovarjajo tisti, ki COBISS uporabljajo vedno, večinoma ali redko (uporabniki COBISS).

Podatki v %

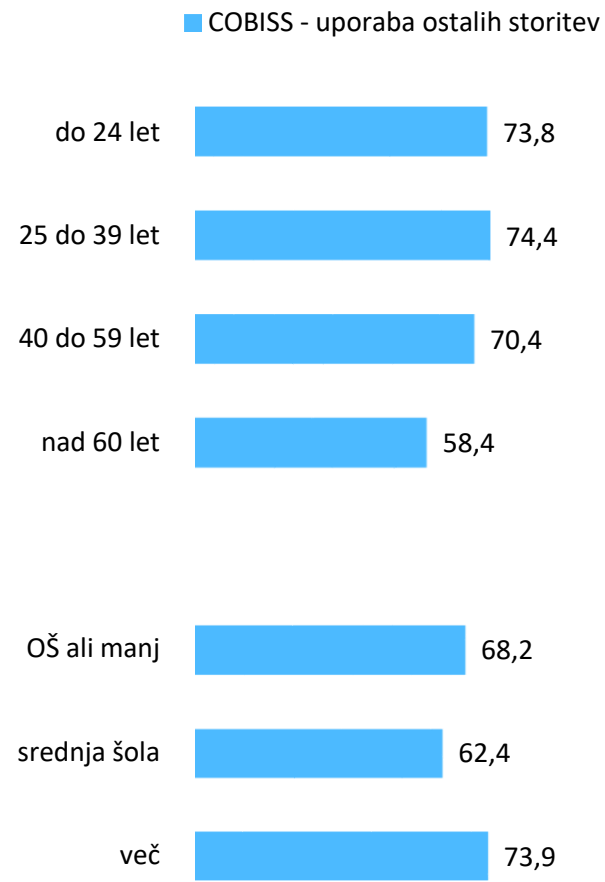
Poleg iskanja knjig in drugega knjižničnega gradiva, večina uporabnikov spletnega knjižničnega kataloga COBISS (69,5 % vseh anketirancev) uporablja tudi ostale storitve, ki jih ta omogoča; med člani so takšne tri četrtine (76,2 %), med uporabniki dobra polovica (56,5 %) in med neuporabniki šestina (16,9 %).

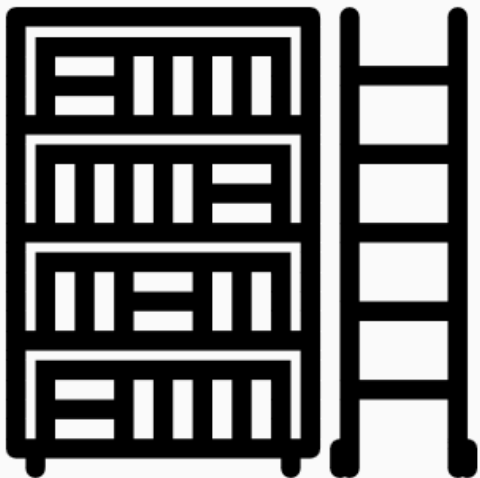
Med anketiranci je zelo nizek delež tistih, ki ostalih COBISS storitev ne poznajo, še največji delež takšnih je med neuporabniki splošnih knjižnic (15,3 %).

Struktura uporabnikov ostalih storitev COBISS sovпада z njegovo splošno uporabo, več uporabnikov je med mlajšimi in višje izobraženimi anketiranci.

Uporaba ostalih COBISS storitev – po strukturi

Podatki v %

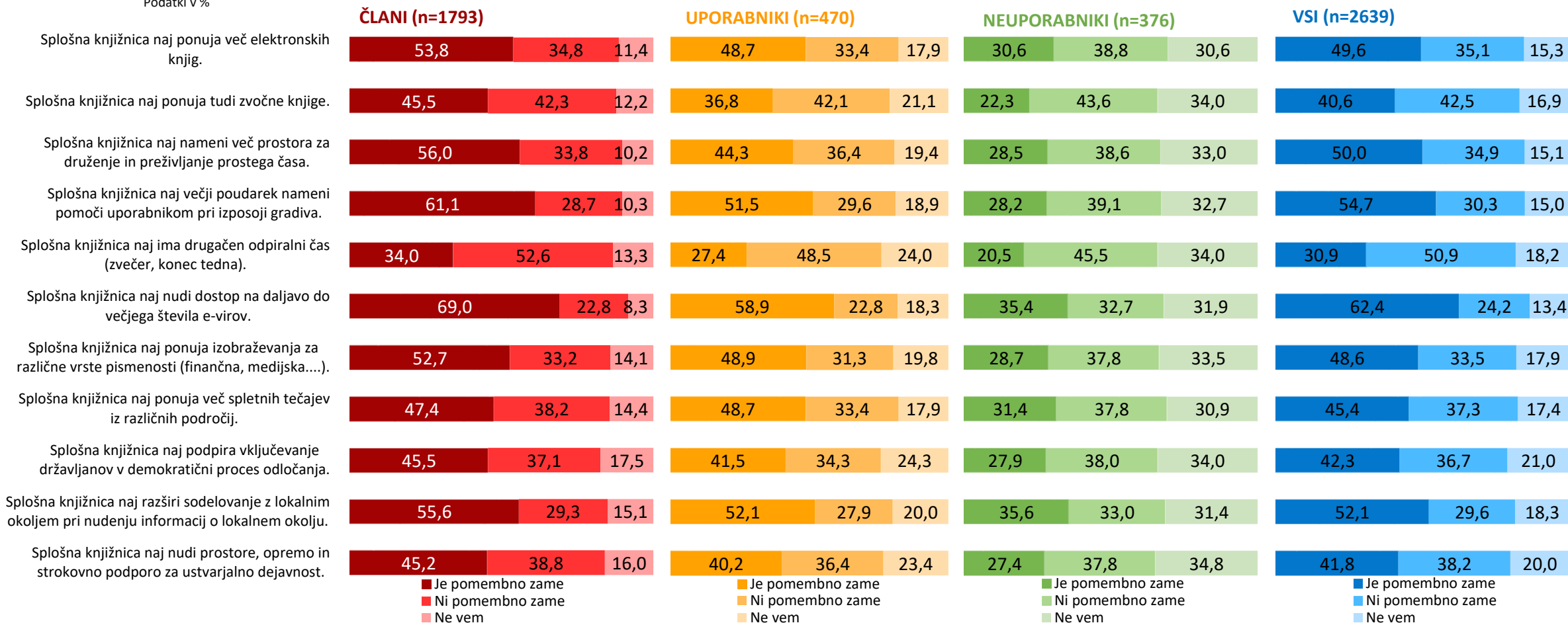
7. Pomembnost smernic za prihodnji razvoj splošnih knjižnic

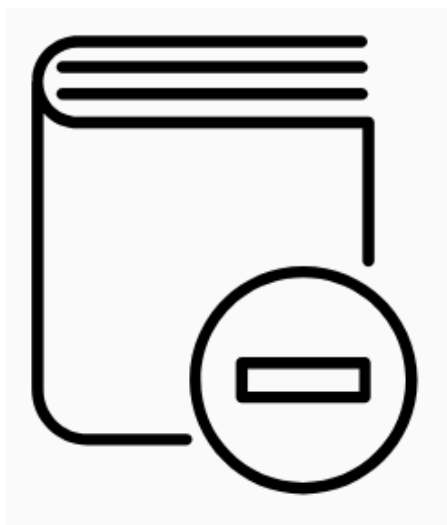
Pomembnost smernic za prihodnji razvoj splošnih knjižnic – ključne ugotovitve

- V povprečju so vse smernice za prihodnji razvoj splošnih knjižnic, ki smo jih navedli, najbolj pomembne za člane splošnih knjižnic, nekoliko manj pomembne so za uporabnike in najmanj pomembne za neuporabnike.
- **Najbolj pomembne smernice** za prihodnji razvoj splošnih knjižnic so:
 - ponuditi dostop na daljavo do večjega števila e-virov
 - nameniti večji poudarek pomoči uporabnikom pri izposoji gradiva
 - razširiti sodelovanje z lokalnim okoljem pri nujenju informacij o lokalnem okolju
- **Najmanj pomembne smernice** za prihodnji razvoj splošnih knjižnic so:
 - drugačen odpiralni čas (zvečer, konec tedna)
 - ponudba zvočnih knjig
 - ponudba prostorov, opreme in strokovne podpore za ustvarjalno dejavnost

Pomembnost smernic za prihodnji razvoj splošnih knjižnic

Podatki v %

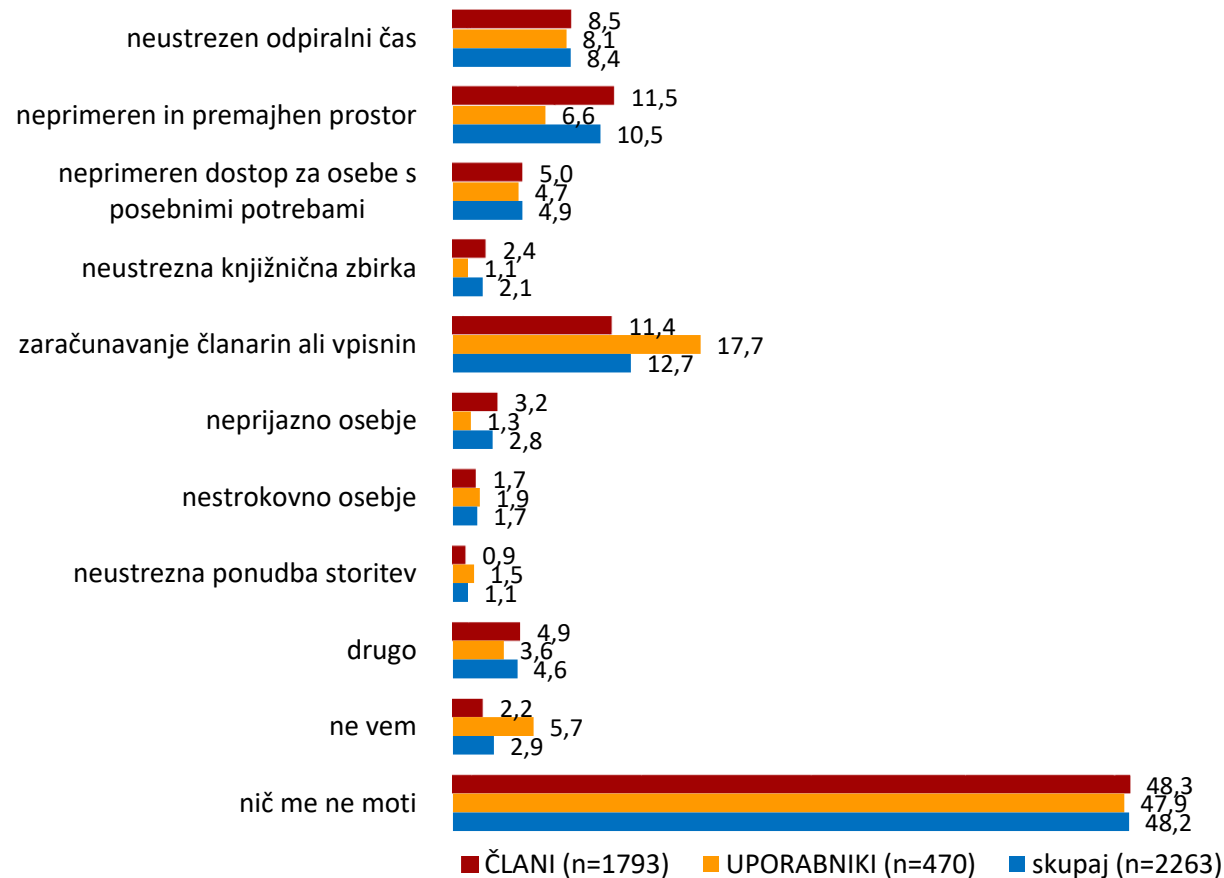

8. Moteči elementi

Kaj vas v splošnih knjižnicah najbolj moti – najbolj moteč element?

Podatki v %

Slabo polovico članov (48,3 %) in približno enak delež uporabnikov (47,9 %) v splošnih knjižnicah nič ne moti. Kot najbolj moteč element so člani izpostavili neprimeren in premajhen prostor (11,5 %), sledi zaračunavanje članarin in vpisnin (11,4 %), ki je hkrati najbolj moteč element pri uporabnikih (17,7 %). Slaba desetina obeh kategorij anketirancev pa je izpostavila neustrezen odpiralni čas. Vsi ostali elementi dosegajo nizke deleže navedb in so za anketirance nemoteči.

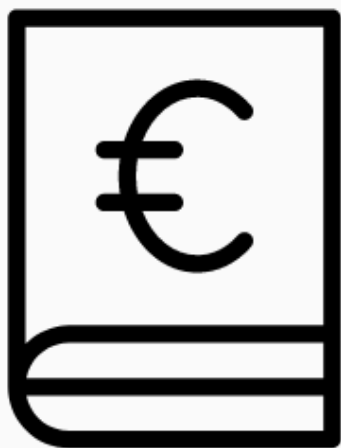
Kaj vas v splošnih knjižnicah najbolj moti – navedbe pod drugo (1/2)

ČLANI (n=87)		
→ aplikacija Cobiss ima precej pomanjkljivosti, je neintuitivna → Bibliobus vozi v moj kraj v sredo, ko sem v službi do 18-ih in nimam možnosti obiska → COBISS bodisi ni usklajen z realno zalogo knjig v knjižnici, ali pa knjige niso tam, kjer bi morale biti → če bi zaračunavali storitve, potem ne bi smelo biti članarine → da je knjižnica marsikdaj zbirališče družbenega dna (alkoholiki, narkomani, psihični bolniki itn.) → da ni bolj zanimiva za večjo maso ljudi → da ni bolj prijetnega, svetlega in udobnega prostora za posedanje in branje, po možnosti z veliko dnevne svetlobe in rastlinami → defekten Belettrinin program/aplikacijo Biblos, knjižnica bi morala imeti svojo, neodvisno različico, ki bi delala → dolge čakalne dobe za knjigo → določeni zaposleni niso prijazni → dostop → dostopnost do parkirišč → DVD filmi bi se lahko posojali za tri tedne → glasno govorjenje v knjižnici → glasnost v knjižnici → hrup v čitalnici → malo izvodov izdane literature → moti me, ko vstopim, pozdravim in ni odziva, vsaj v moji knjižnici na Tržaški → mularija, ki kali mir → na določenih področjih premalo založene → nedelujoč BIBLOS sistem → nekatere knjižnice mečejo v odpad klasično književnost in nabavljajo pornografijo → nekatere knjižničarke nimajo blage veze o literaturi → nekulturne osebe, ki obiskujejo knjižnico → neprijazni varnostniki → neustrezen dostop za otroške vozičke → neustrezna računalniška podpora za informacijo o tem, kdaj bom prišla na vrsto za izposajo knjige, ki je precej popularna oz. je nanjo potrebno počakati	→ new age, zdravilstvo, kar nekaj → ni dvigala in ne morem priti z otroškim vozičkom, ne morem rezervirati elektronskih knjig → ni miru v knjižnici → ni možno naročiti knjige iz druge knjižnice → ni nabiralnika za vračanje knjig izven delovnega časa → ni omogočeno parkiranje → ni tišine v čitalnici → nove knjige so večinoma slabe → oddaljenost → omejen nabor e-knjig → osebje ni neprijazno, deluje pa lenobno, nezainteresirano → plačljivo parkirišče → podaljšanje izposoje knjig za daljši čas, če za knjigo ni povpraševanja → pogrešam kakšno knjigo: poljudno - znanstveno → pogrešam samostojno iskanje gradiva v elektronski obliki (npr. 2 računalnika, kjer bi stranke preverile, kaj je na voljo) → poletni odpiralni čas → potrebovali bi knjigomat tudi za vračanje, ne le izposajo, tako pa knjižničarji vedo vse o tebi, kaj te zanima in kaj bereš → pravilne urice za mlajše ob spremstvu staršev, predstavitev novosti, več prostora v oddelku za otroke → predaleč od doma → predstavljanje knjig in tem → preglasno govorjenje, telefoniranje → prekratek rok izposoje za CD → premajhna izbira angleškega leposlovja → premalo e-knjig (3x) → premalo e-knjig, zvočnih knjig → premalo e-virov → premalo elektronskih vsebin, slab sistem za izposajo elektronskih vsebin → premalo gradiva iz določenih strokovnih področij → premalo knjig	→ premalo leposlovnih knjig oz. le te samo ene vrste → premalo mest v čitalnici → premalo modernih stvari (VR) → premalo osebja za možnost 'svetovanja' pri leposlovju → premalo parkirišč → premalo prevedenih knjig na voljo, sicer niso krive knjižnice → premalo raznolika ponudba delavnic, debatnih krožkov ipd. → premalo srečanj z ustvarjalci, preveč predavanj o duhovnosti → premalo strokovnega gradiva (ki pa je sicer dostopno v drugi, npr. v osrednji knjižnici) → premalo zakupljenih knjig na Biblosu → prepozno naročanje aktualnih knjig → prevelika usmerjenost zgolj v izposajo knjižničnega gradiva → previsoka zamudnina (2x) → previsoke zamudnine → prijazno, a nezainteresirano osebje → problem s parkiranjem → program Biblos je žal obupen → rezervacije me motijo, ustvarjajo se neki nepotrebni trendi... pa toliko knjig je na voljo → težka dostopnost knjig na spodnji, predvsem najnižji polici → uporabniki brez bontona → utesnjena čitalnica, ni predavalnice → včasih ni vseh knjig → več spodbude med ljudi, da se izobrazijo brezplačno → večkrat se zanimam za kakšno strokovno tuje gradivo, ki ga v cobissu ni, kar mi je škoda - na raznih audible in podobnih spletnih portalih pa nisem → vzdusje, vse je prazno, ljudje hodijo le še po knjige → zadnje čase se bonton v knjižnicah krši, knjižnica ni več tih prostor → zaračunavanje članarin ali vpisnin, neustrezen odpiralni čas → zaračunavanje kazni zaradi zamude vrnitve knjig → zaračunavanje zamudnin (2x) → zelo omejena baza tuje literature

Kaj vas v splošnih knjižnicah najbolj moti – navedbe pod drugo (2/2)

UPORABNIKI (n=17)

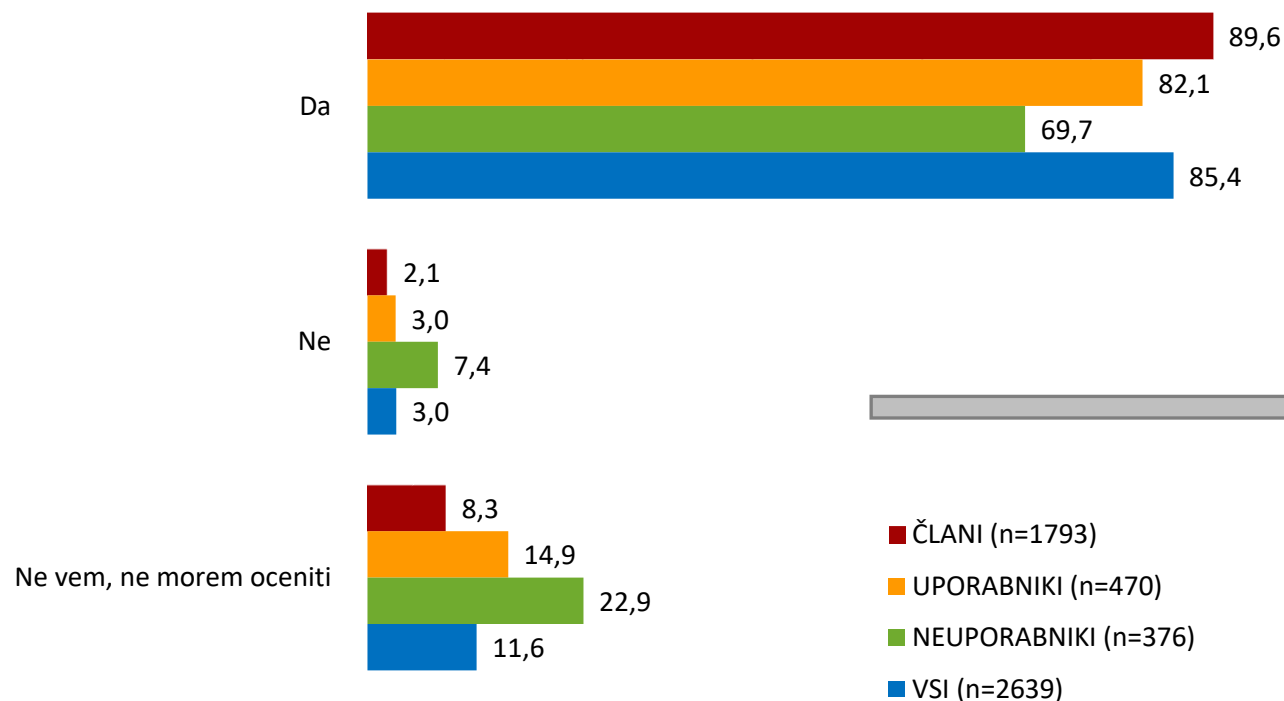
- dostop, parkiranje
- hrup mlajših (osnovnošolci, dijaki...)
- knjige, ki so aktualne, je treba dolgo čakati
- ko si hočeš sposoditi knjigo, je ni na razpolago
- osebje, ki je zaposleno v knjižnicah, je zaposleno po principu veze in poznanstva
- plačljiva parkirnina
- predraga članarina za celo družino, ker študenti potrebujejo tudi druge knjižnice, predlagam družinsko članarino
- prekratek izposojevalni čas; seveda obstaja možnost podaljšanja, a včasih že nekdo drug rezervira gradivo in ga moram vrniti; ne uspe mi prebrati knjige v 14 dneh, potrebujem več časa
- premajhen obseg gradiv in romanov, skromno založena
- premalo e-knjig
- premalo knjig, ki jih določijo za domače branje
- skrajšan poletni čas
- strah pred zaračunavanjem zamudnine
- to, da moram knjigo vrniti, raje kupujem knjige
- zaračunavanje opominov
- zaračunavanje zamudnin
- zastarela tehnična opremljenost

9. Odnos do financiranja splošnih knjižnic

Ali se vam zdi prav, da se splošne knjižnice tudi v prihodnje financirajo z javnim denarjem?

Podatki v %

Velika večina anketirancev se strinja, da se splošne knjižnice tudi v prihodnje financirajo z javnim denarjem, največ takšnih je med člani (89,6 %) in najmanj med neuporabniki (69,7 %). Glede na sociodemografsko strukturo anketirancev, pa financiranje z javnim denarjem najbolj podpirajo najstarejši (90,6 %) in najvišje izobraženi (91,0 %).

Zakaj se vam ne zdi prav? (n=80)	
RAZLOG *	
* Konkretni odgovori oz. razloge navajamo na naslednji strani.	22 x
ne vem	58 x

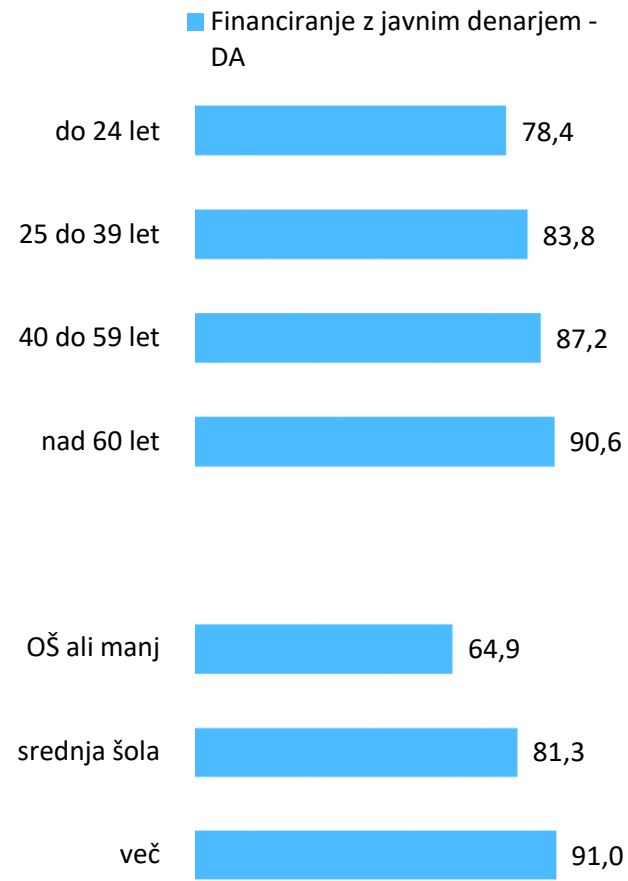
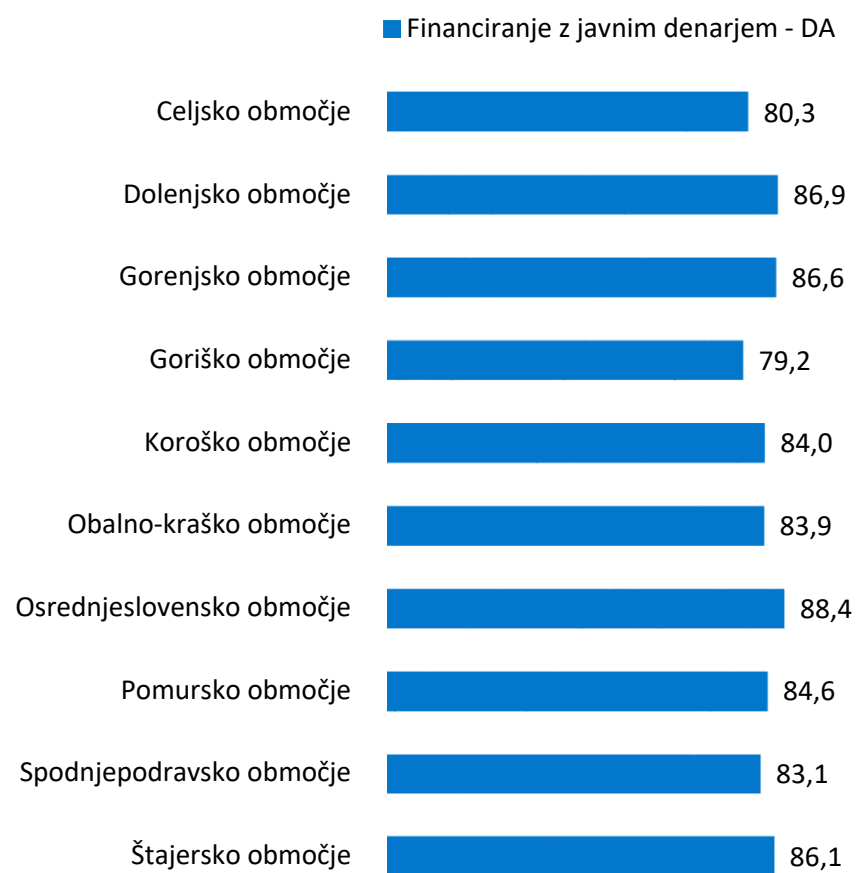
Zakaj se vam ne zdi prav, da se splošne knjižnice tudi v prihodnje financirajo z javnim denarjem? - konkretni razlogi

RAZLOGI (n=22)

- brez veze je
- lahko bi stroške krila država
- ker bi za to lahko poskrbela država
- ker imam rad liberalizem izključno sam odločam, kam dam težko prisluženi denar, odvisno je tudi, kaj od denarja dobim-če je v tem kak profit, lahko kaj doniram
- ker jih vedno manj ljudi uporablja
- ker ne delajo za vse državljane (hendikepirani ne morejo)
- ker niso posodobljene in velikokrat novitet ne zagotavljajo
- ker se plačuje članarina
- ker se pobira naročnina - ali naročnina ali javni denar
- ker si vsi tega ne morejo privoščiti
- naj bodo samooskrbni, se bodo bolj potrudili za člane, občasno dobim občutek, da jim je vseeno za stranke
- naj država malo poskrbi za to, vse je na plečih naroda
- naj financira občina
- naj plačajo uporabniki (3x)
- naj se borijo na trgu
- naj se financirajo iz članarin
- ni potrebe
- škoda denarja
- zaradi istega razloga kot piramid ne financiramo z javnim denarjem, zato ker jih ne rabimo
- zato, ker zaposleni zlorablajo svoj delovni položaj
- zloraba položaja

Financiranje splošnih knjižnic z javnim denarjem – po strukturi

Podatki v %

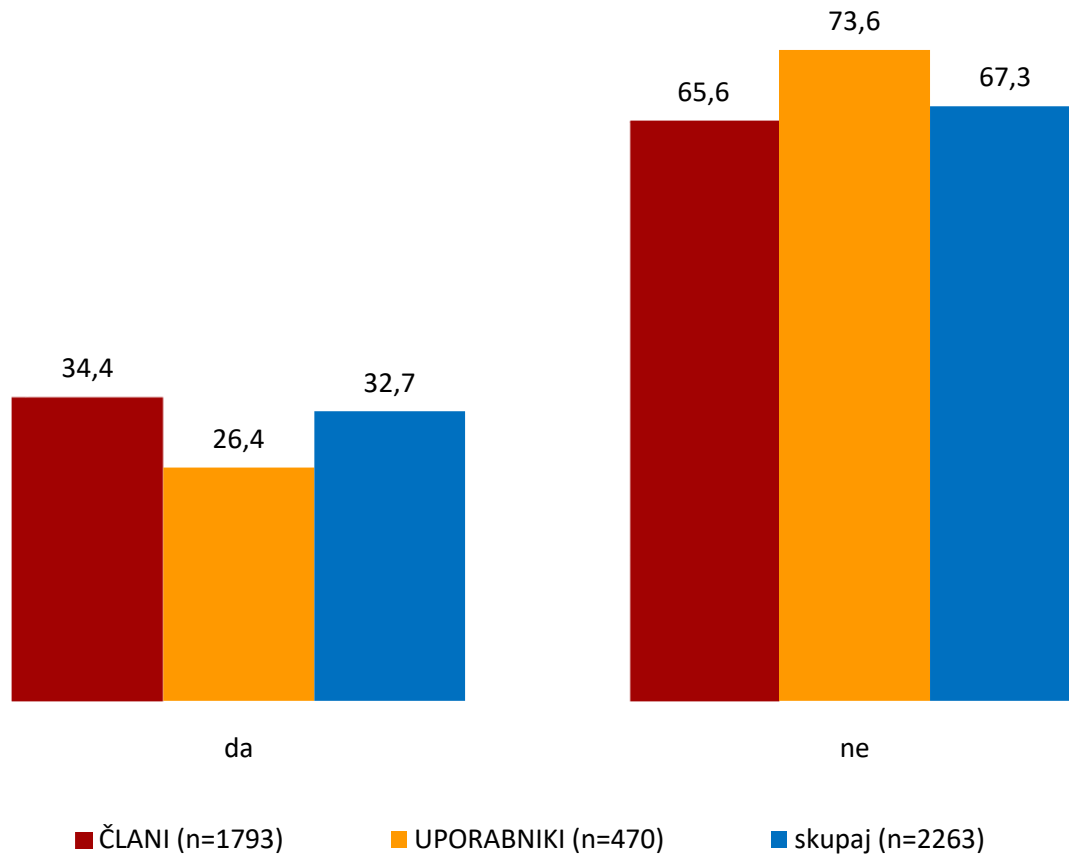

10. Bralne in nakupovalne navade

Ali si v splošni knjižnici izposojate večinoma novejške knjige (tj. knjige, ki so izšle v zadnjih treh letih)?

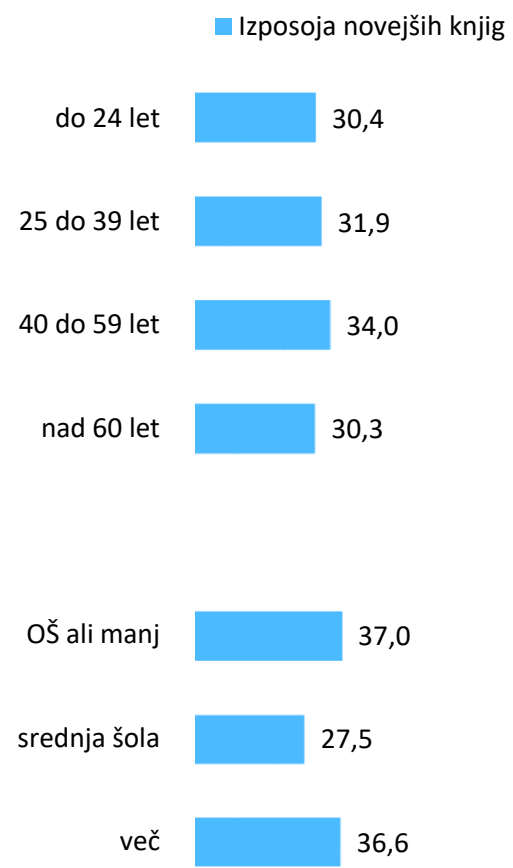
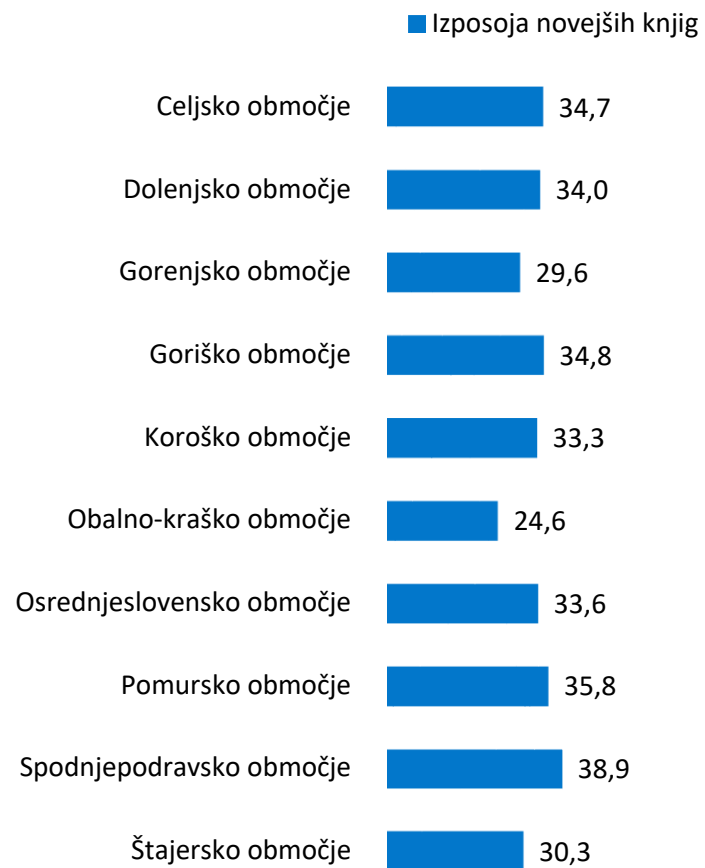
Podatki v %

Tretjina članov (34,4 %) in četrtna uporabnikov splošnih knjižnic (26,4 %), si izposoja večinoma novejške knjige.

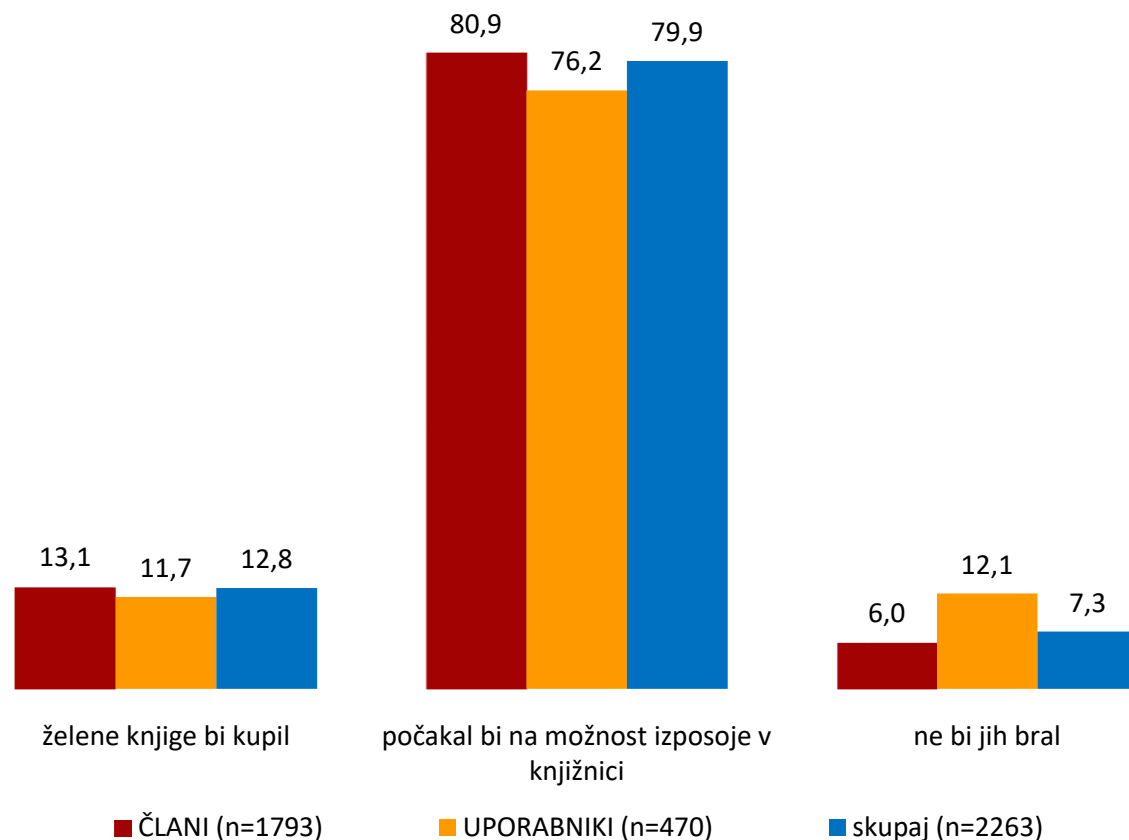
Izposoja novejših knjig – po strukturi

Podatki v %

Kaj bi storili, če bi si v knjižnici knjige, ki jih berete v prostem času, lahko izposojali šele šest mesecev po njihovem izidu?

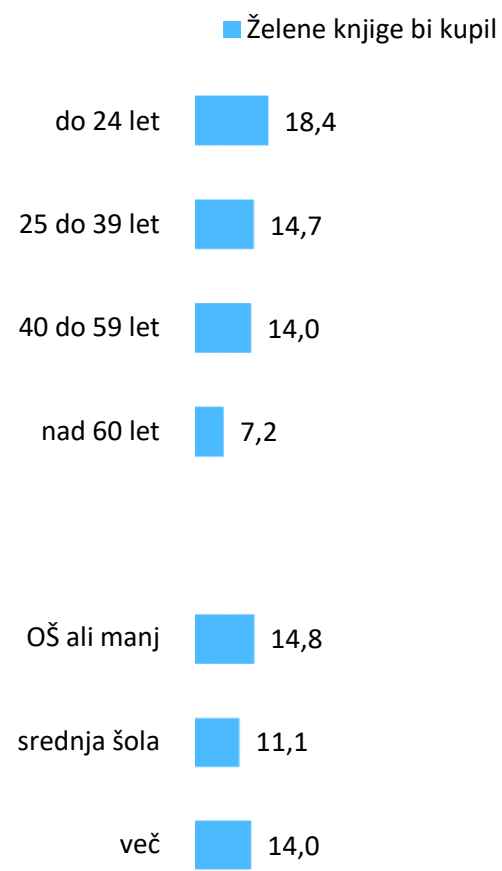
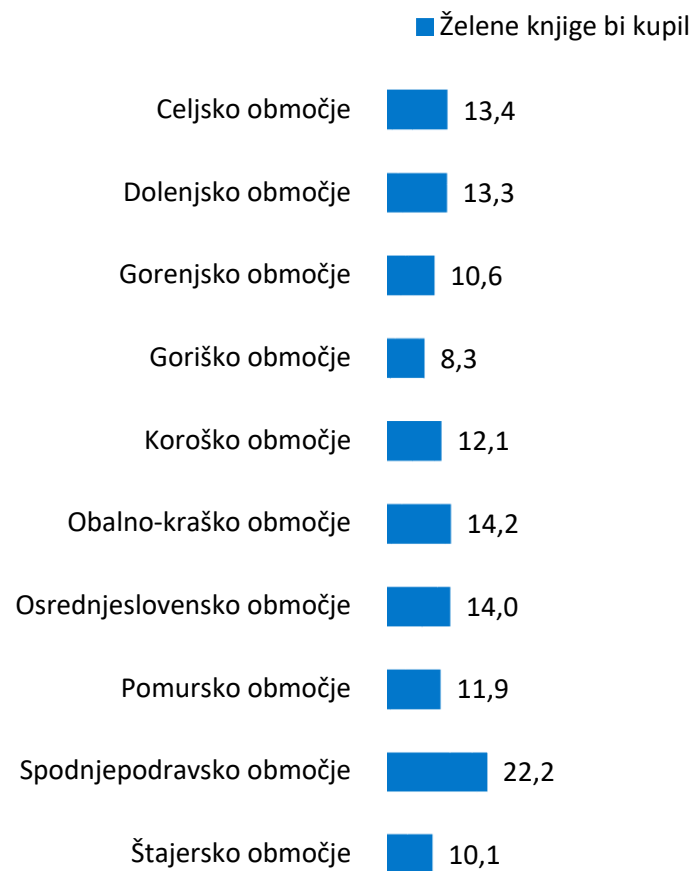
Podatki v %

Če bi si lahko knjige, ki jih berejo v prostem času, izposojali šele šest mesecev po njihovem izidu, bi več kot tri četrtnine vprašanih počakale na možnost izposoje teh knjig v knjižnici, dobra desetina pa bi te knjige kupila. Knjige bi v takšnem primeru kupil najnižji delež anketirancev v starosti nad 60 let (7,2 %) in srednješolsko izobraženih (11,1 %).

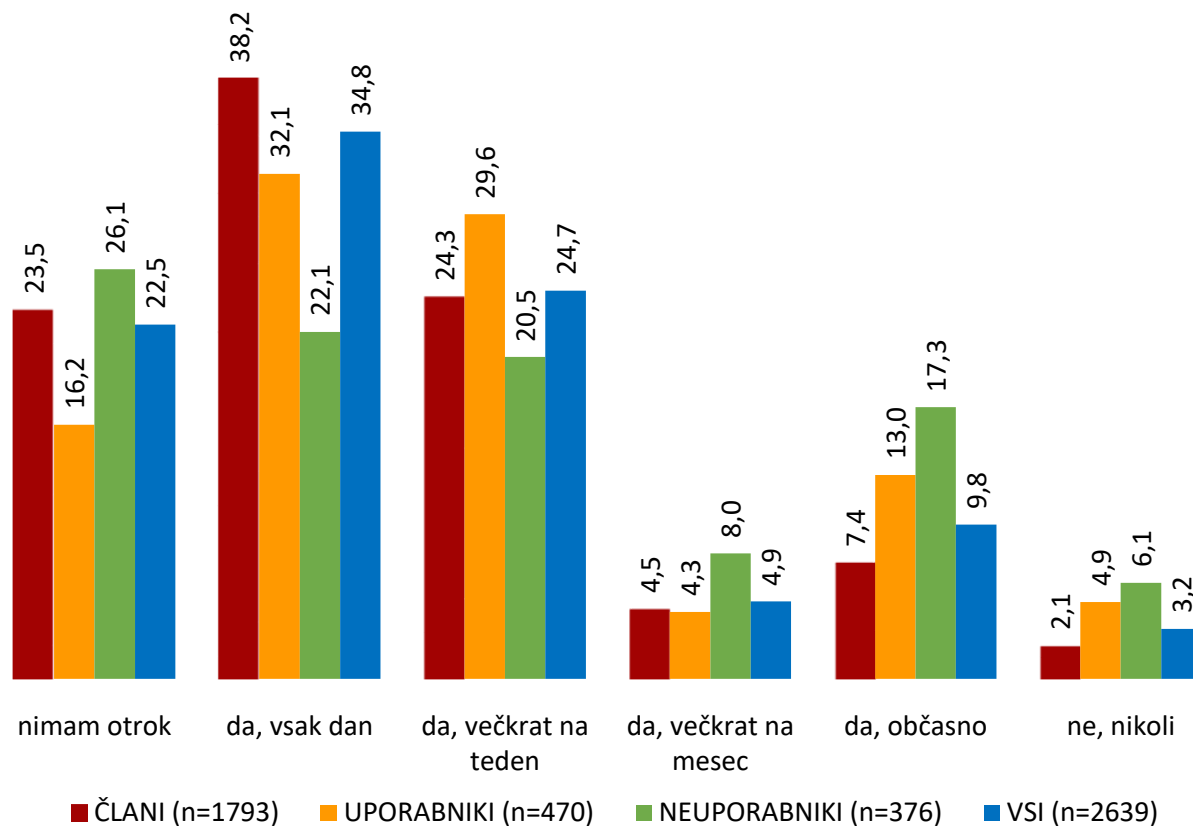
Izposoja šele šest mesecev po izidu knjig – po strukturi

Podatki v %

Ali se v vaši družini otrokom bere naglas oz. ali se jim je bralo naglas, ko so bili še majhni?

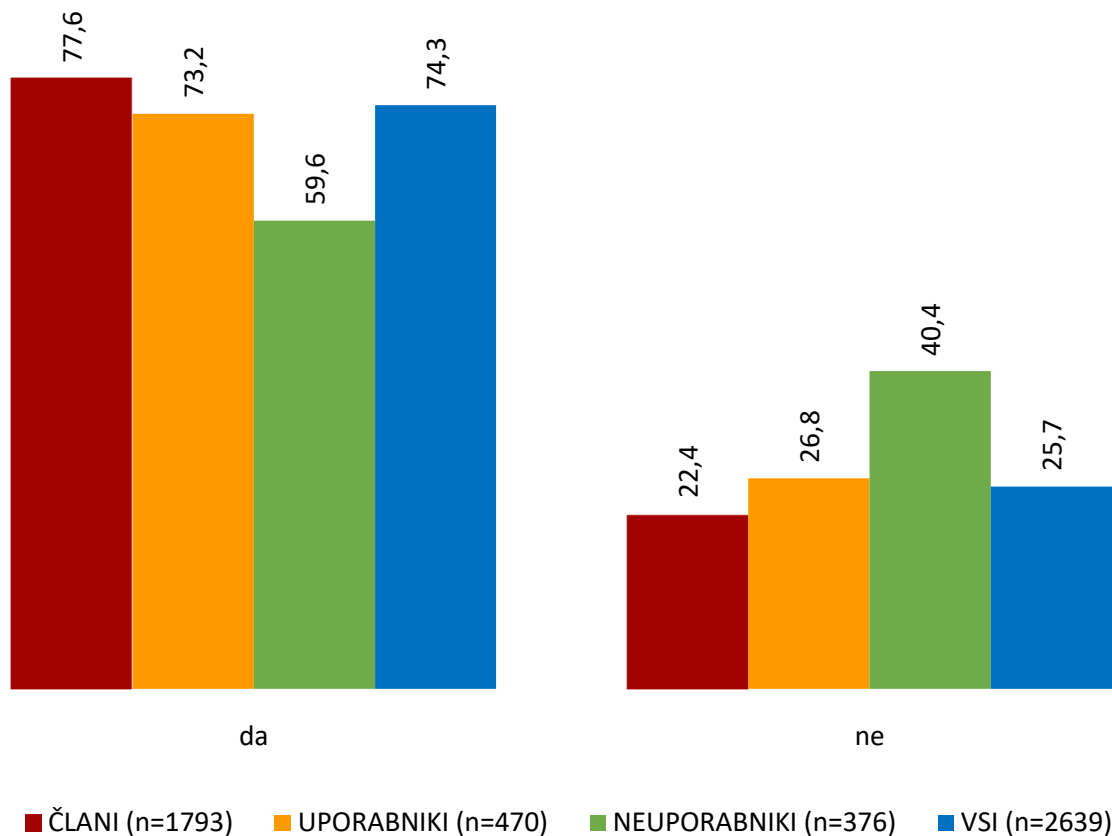
Podatki v %

Člani splošnih knjižnic najbolj pogosto berejo oz. so brali otrokom naglas, med njimi dobra tretjina (38,2 %) to počne oz. je počelo vsak dan, četrtnina (24,3 %) pa večkrat na teden. Med uporabniki storitev splošnih knjižnic jih tretjina (32,1 %) bere oz. je bralo otrokom vsak dan, tri desetine (29,6 %) pa večkrat na teden. Med neuporabniki je manj kot polovica takšnih, ki otrokom bere oz. jim je bralo naglas vsak dan oz. večkrat na teden.

Ali v vaši družini kupujete knjige? Upoštevajte vse knjige: tiskane, elektronske, leposlovne in strokovne knjige ter slikanice.

Podatki v %

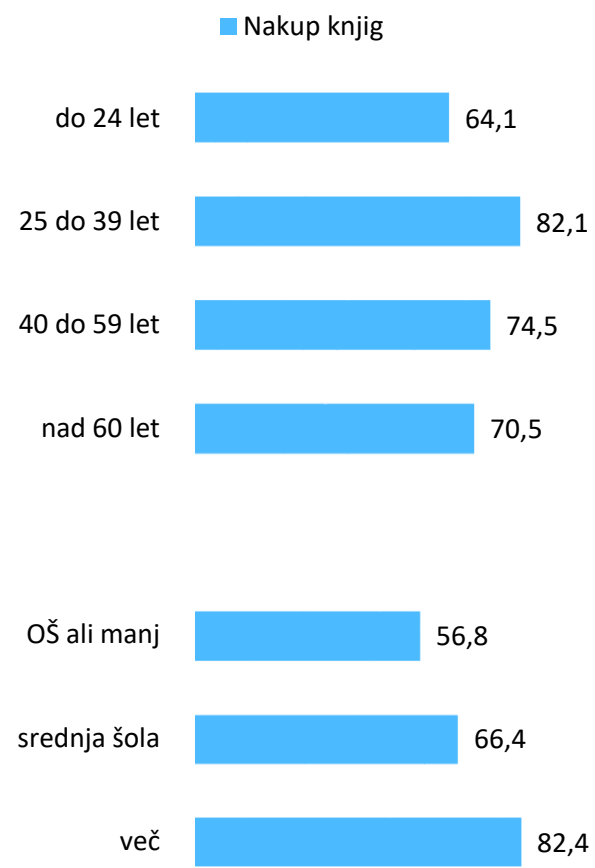

Tri četrtine anketirancev (oz. njihova družina) na celotnem vzorcu kupujejo knjige – med člani jih je dobre tri četrtine (77,6 %), malenkost manj med uporabniki (73,2 %), med neuporabniki storitev splošnih knjižnic pa knjige kupuje dobra polovica (59,6 %).

Knjige v najvišjem deležu kupujejo anketiranci v starostnem razredu 25 do 39 let (82,1 %) in najvišje izobraženi (82,4 %).

Nakup knjig – po strukturi

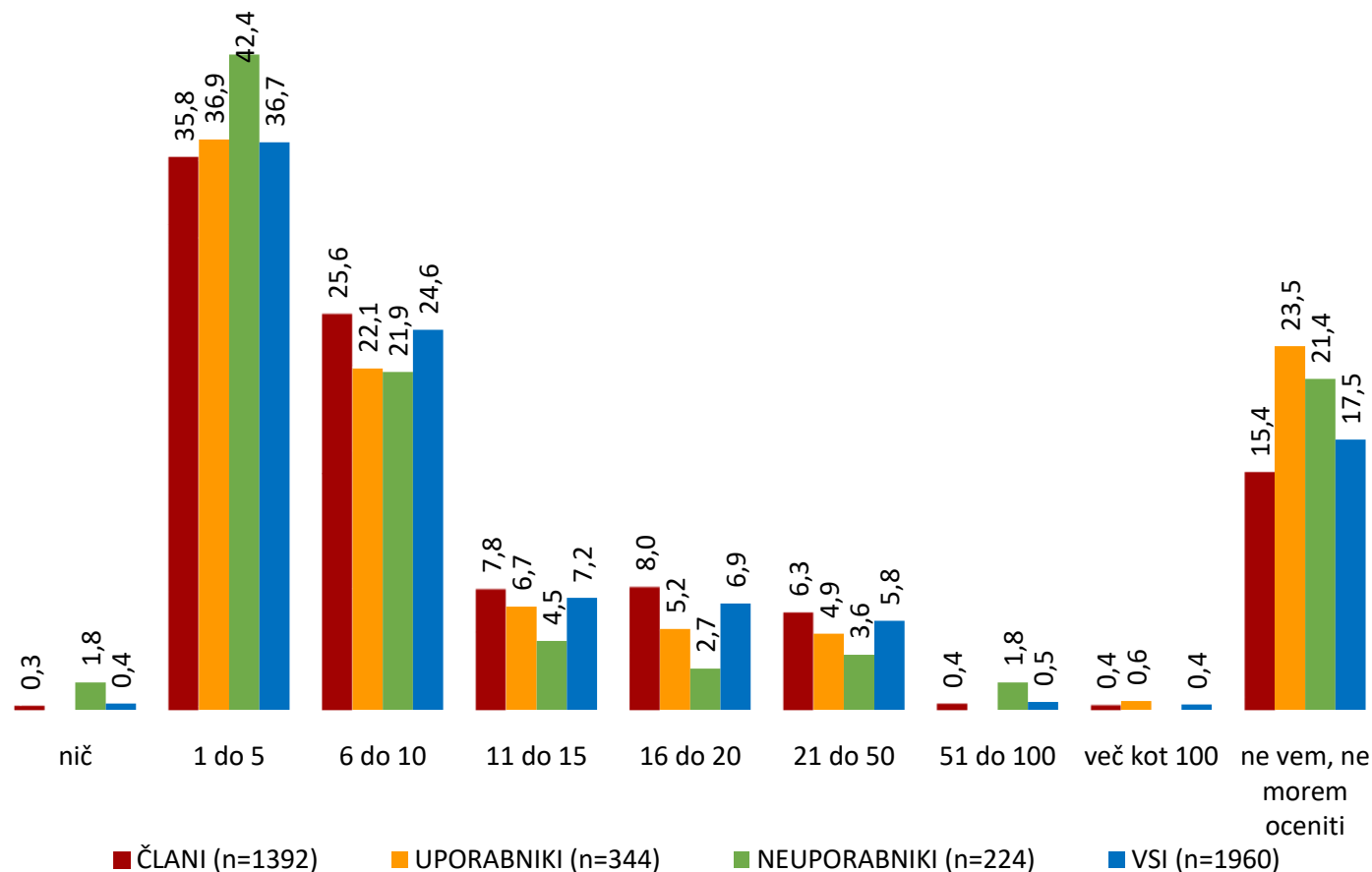
Podatki v %

Ocenite, koliko knjig ste v vaši družini kupili v zadnjem letu (upoštevajte tudi tiste, ki ste jih kupili za darilo).

Odgovarjajo tisti, ki kupujejo knjige.

Podatki v %

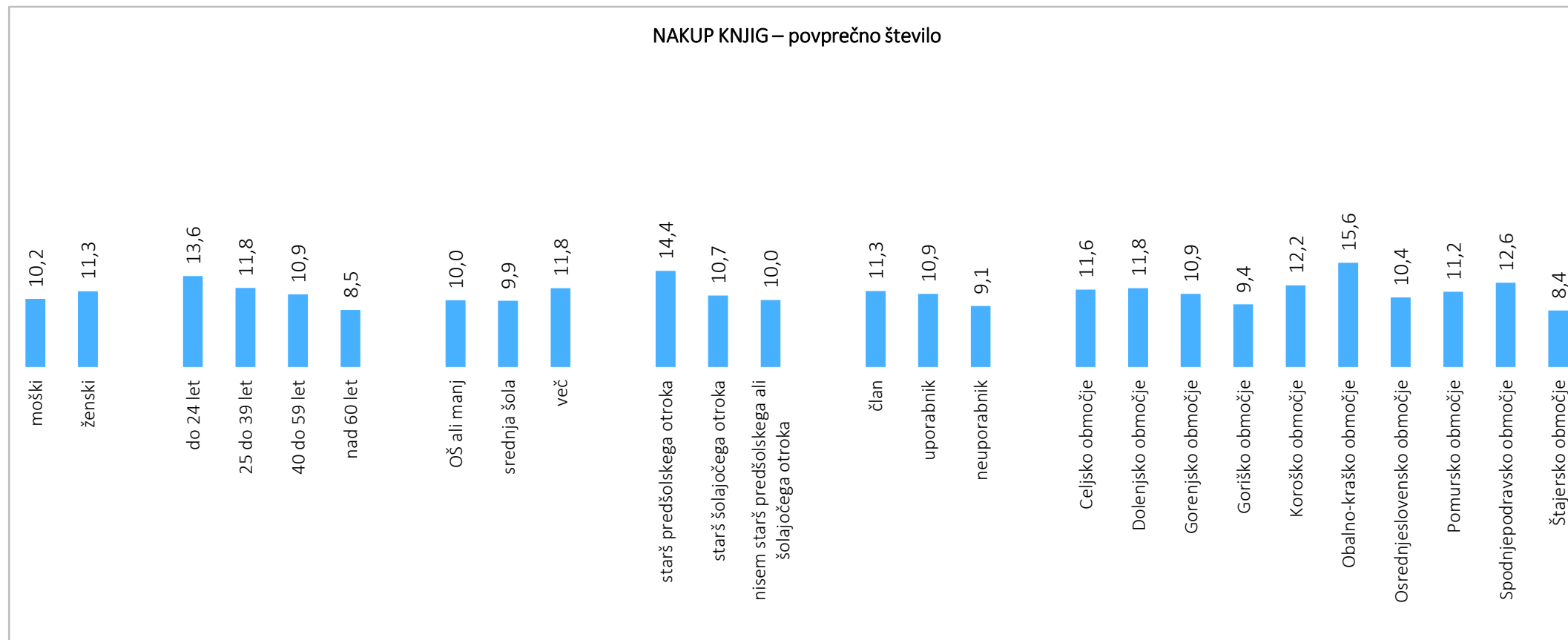

Največ anketirancev (tretjina) je v zadnjem letu kupilo od ene do pet knjig, četrtina pa od 6 do 10 knjig, pri čemer je največje število kupljenih knjig 500, **povprečno število pa 11**.

Knjige je v povprečju kupilo največ anketirancev v starostni skupini do 24 let (povprečje 13,6) in staršev predšolskega otroka (povprečje 14,4).

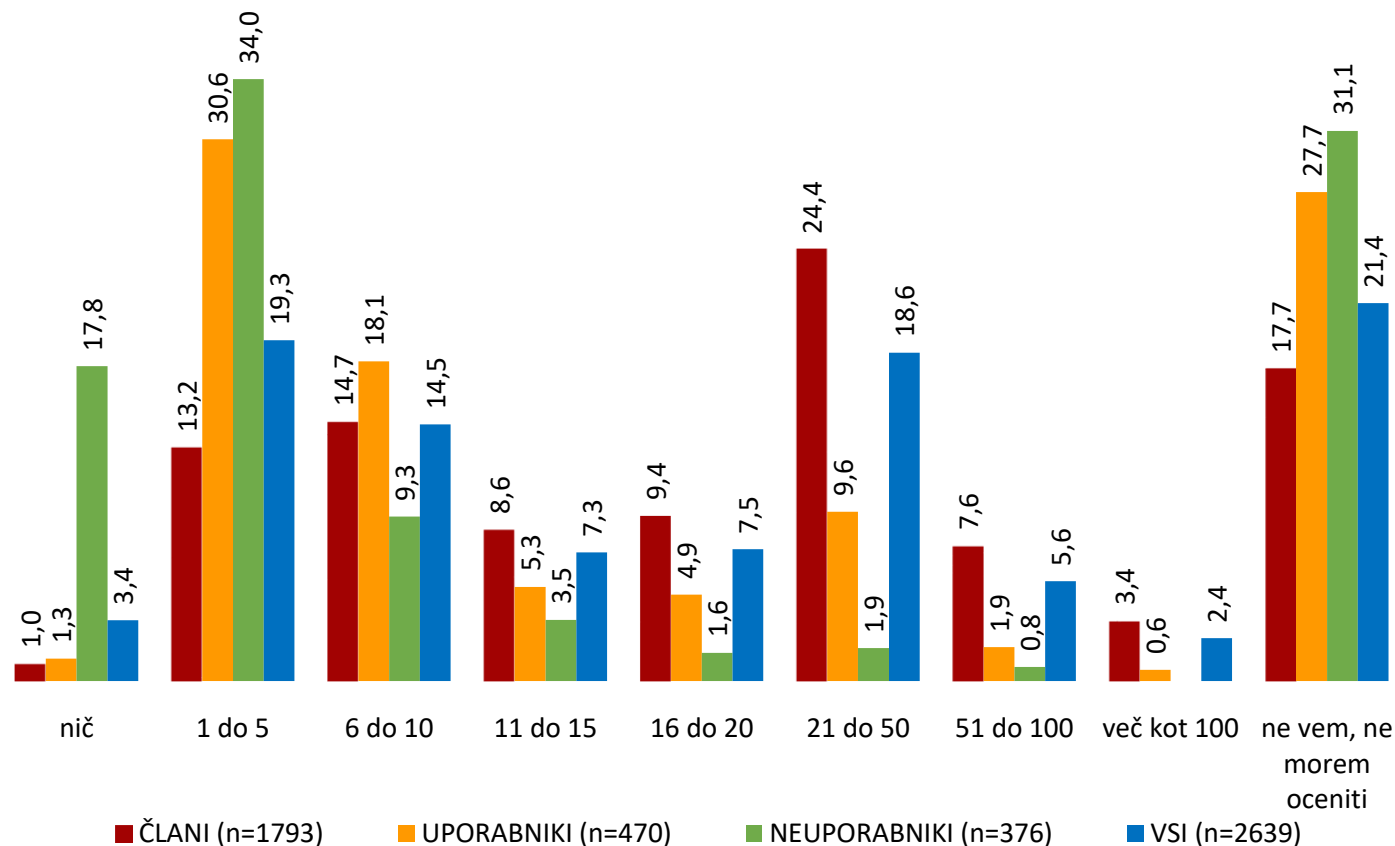
Ocenite, koliko knjig ste v vaši družini kupili v zadnjem letu – povprečje

Odgovarjajo tisti, ki kupujejo knjige.

Ocenite, koliko knjig ste vi osebno prebrali v zadnjem letu.

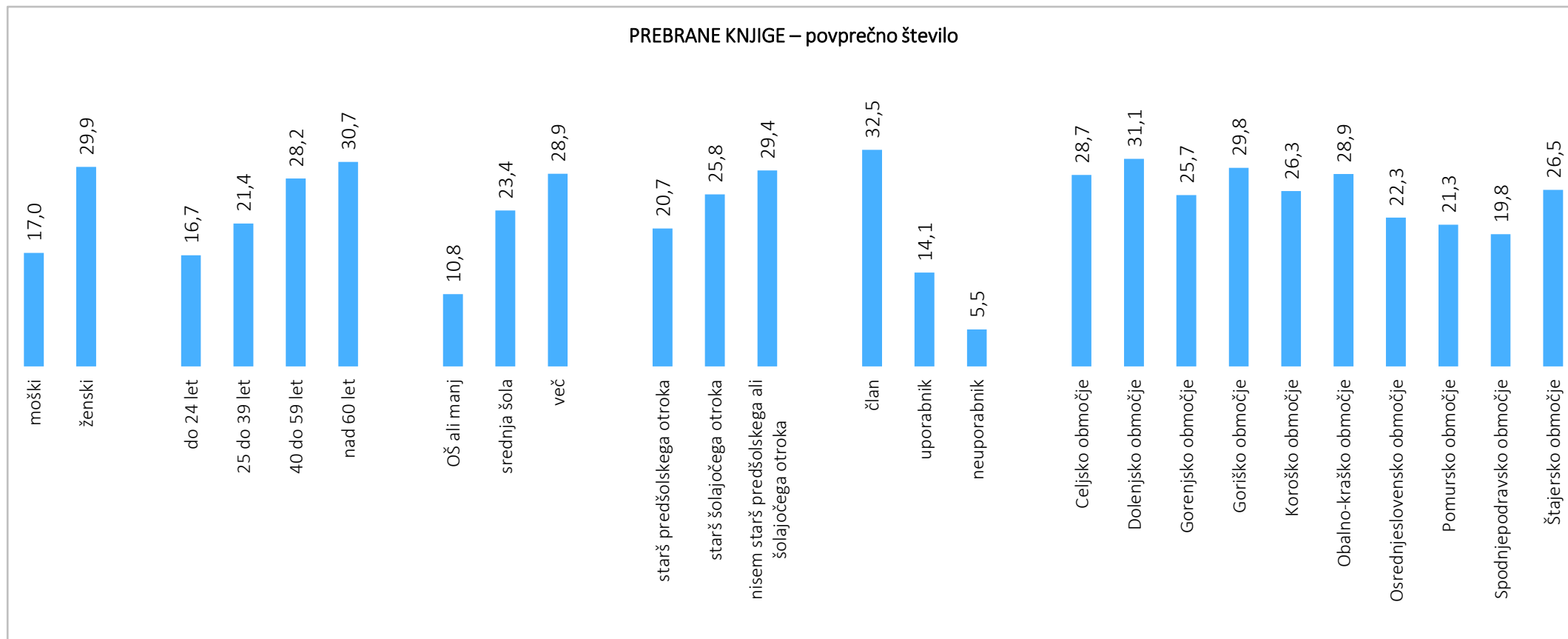
Podatki v %

V povprečju je največ anketirancev na celotnem vzorcu v zadnjem letu prebralo od ene do pet knjig, pri čemer je največje število prebranih knjig 500, **povprečno število pa 26,1.**

Največ knjig so v povprečju prebrale ženske (povprečje 29,9), anketiranci v starostni skupini nad 60 let (povprečje 30,7), visoko izobraženi (povprečje 28,9), tisti, ki nimajo predšolskih ali šolajočih otrok (povprečje 29,4) in člani splošnih knjižnic (povprečje 32,5).

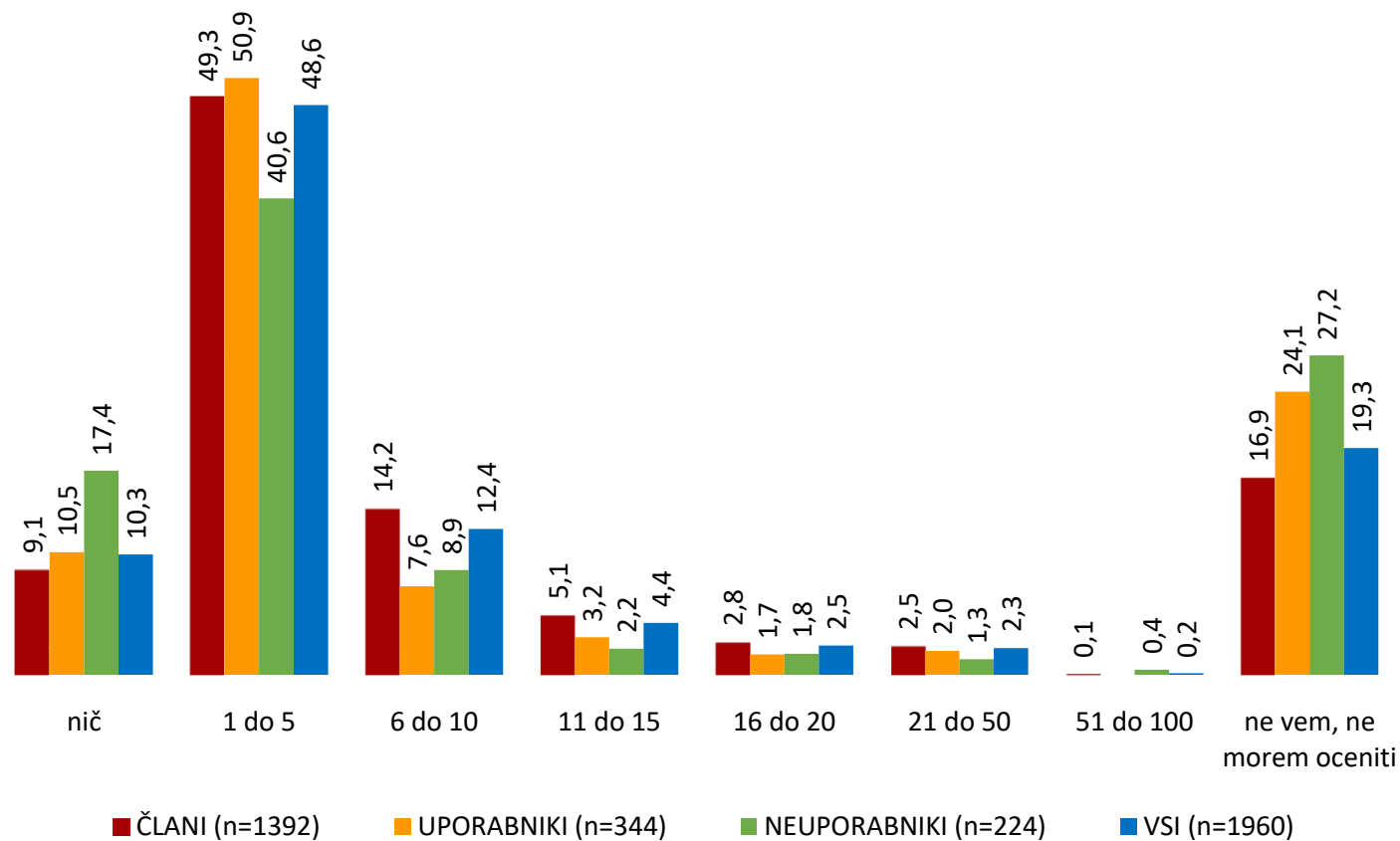
Ocenite, koliko knjig ste vi osebno prebrali v zadnjem letu – povprečje

Ocenite, koliko od knjig, ki ste jih vi osebno prebrali v zadnjem letu, ste tudi kupili (štejejo nakupi v družini)?

Odgovarjajo tisti, ki kupujejo knjige.

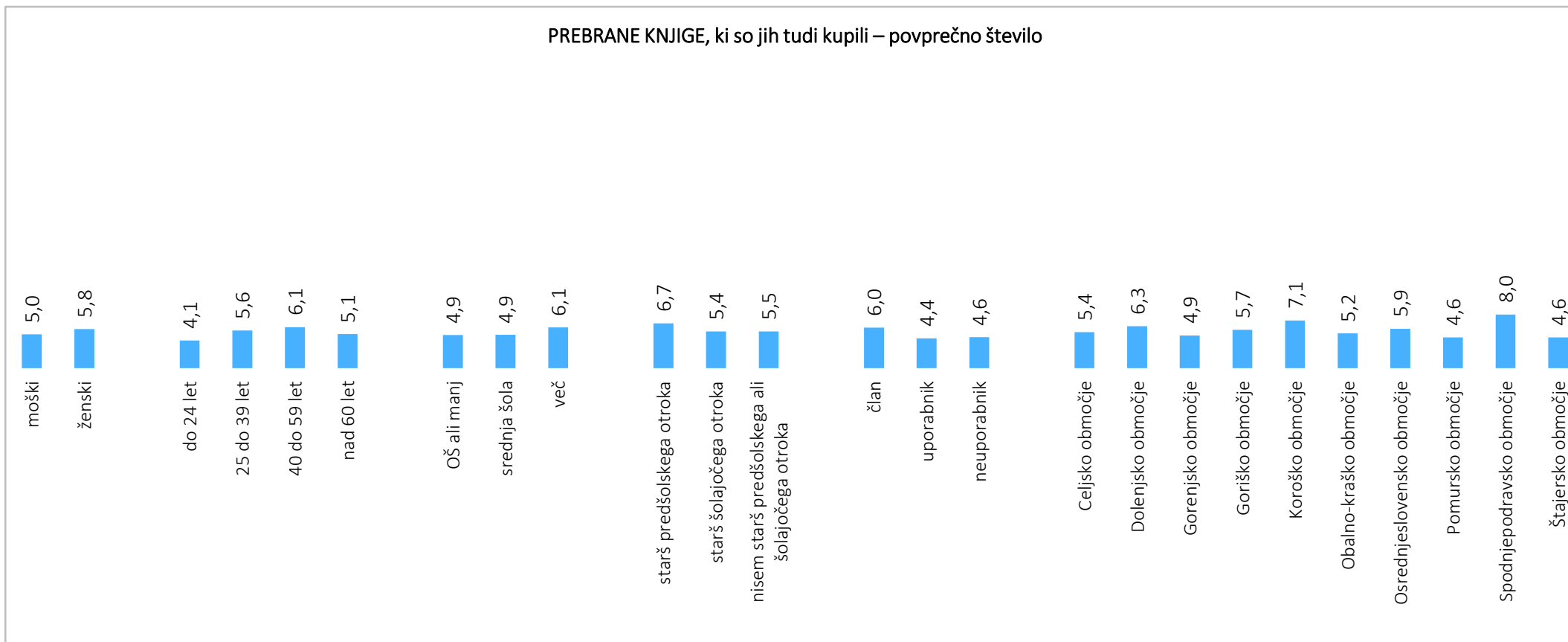
Podatki v %

Največ anketirancev je prebralo od ene do pet knjig, ki so jih tudi sami kupili, pri čemer je največje število 75, **povprečno število pa 5,6.**

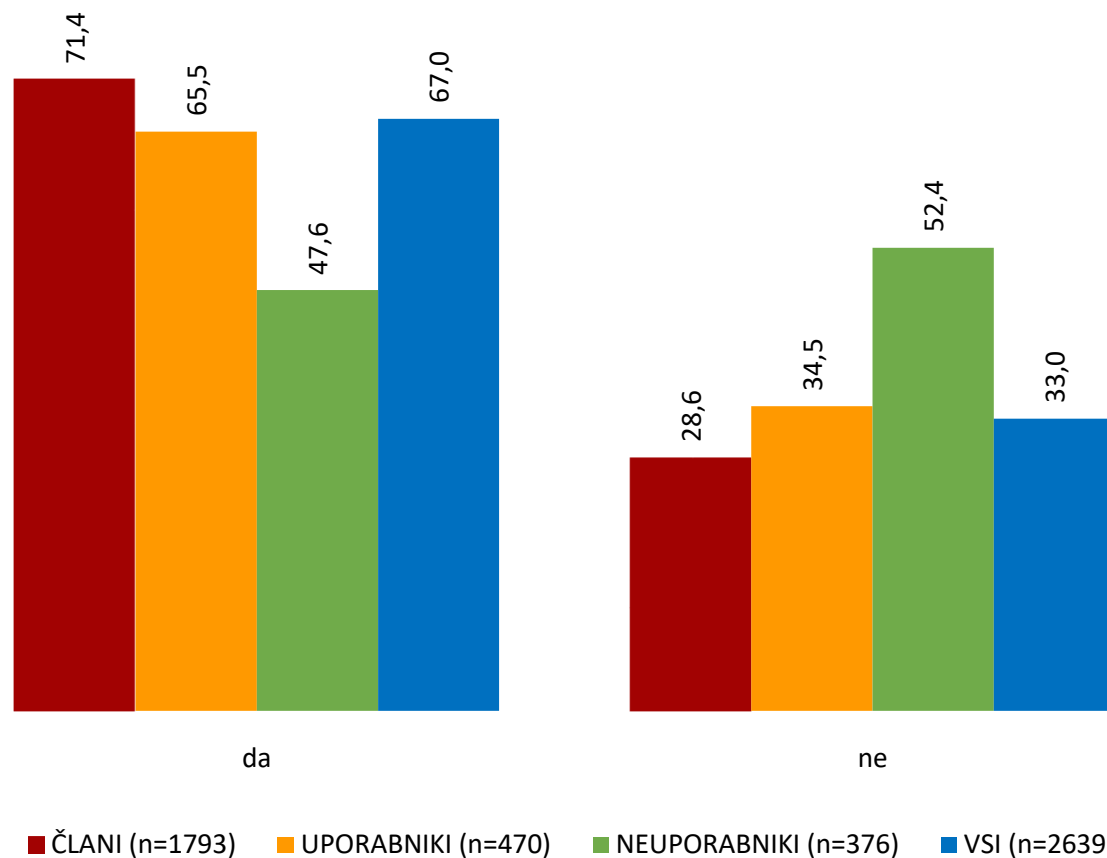
Ocenite, koliko od knjig, ki ste jih vi osebno prebrali v zadnjem letu, ste tudi kupili (štejejo nakupi v družini)? – povprečje

Odgovarjajo tisti, ki kupujejo knjige.

Ali je v vaši domači knjižnici več kot 100 knjig?

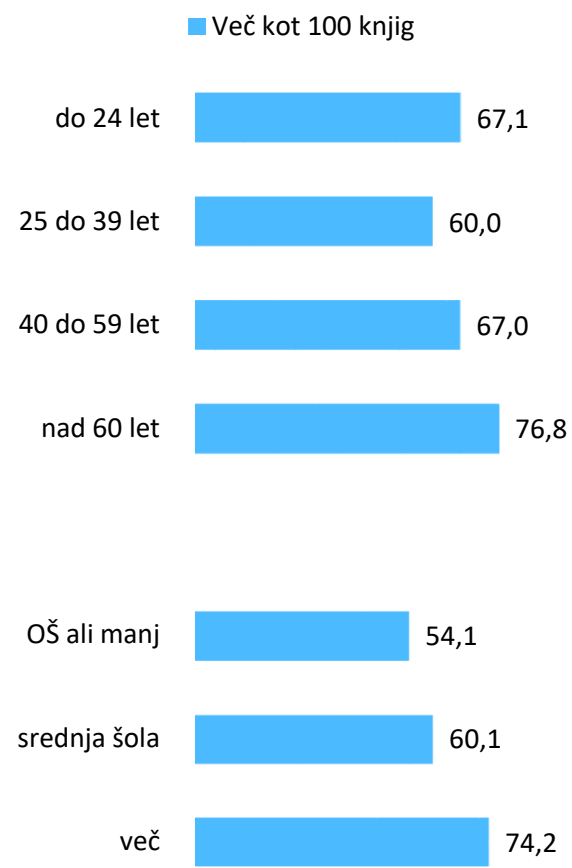
Podatki v %

Dve tretjini anketirancev na celotnem vzorcu imata v domači knjižnici več kot 100 knjig – med člani jih je slabe tri četrtine (71,4 %), med uporabniki dve tretjini (65,5 %), med neuporabniki storitev splošnih knjižnic pa slaba polovica (47,6 %). Največ takšnih je med anketiranci v starostnem razredu nad 60 let (76,8 %) in med višje oz. visoko izobraženimi (74,2 %).

Več kot 100 knjig v domači knjižnici – po strukturi

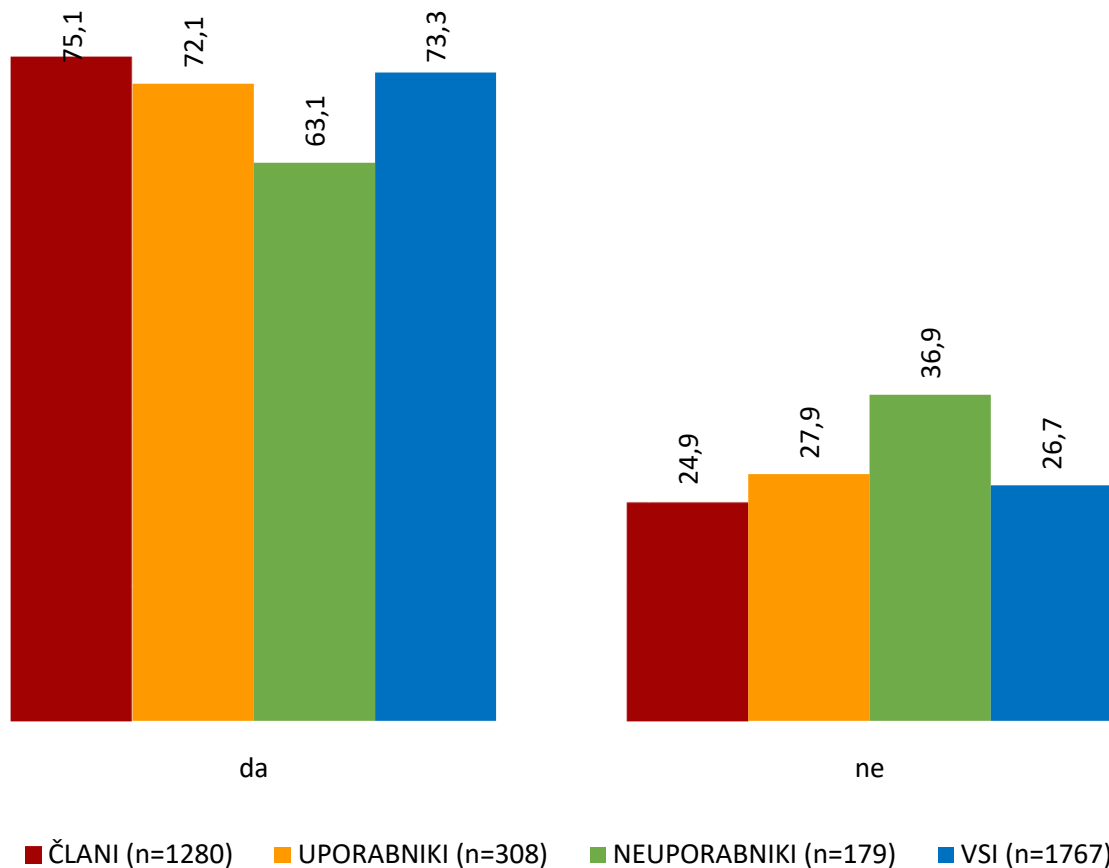
Podatki v %

Ali je v vaši domači knjižnici vsaj polovica knjig leposlovnih?

Odgovarjajo tisti, ki imajo v domači knjižnici več kot 100 knjig.

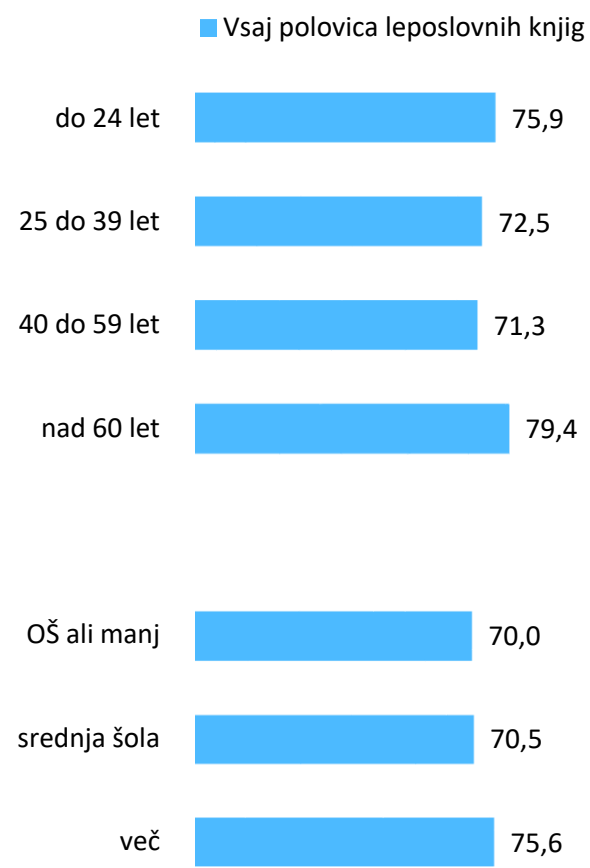
Podatki v %

Večina anketirancev, ki imajo v domači knjižnici več kot 100 knjig, imajo med njimi vsaj polovico leposlovnih knjig, največ takšnih je med člani in najmanj med neuporabniki.

Vsaj polovica leposlovnih knjig v domači knjižnici – po strukturi

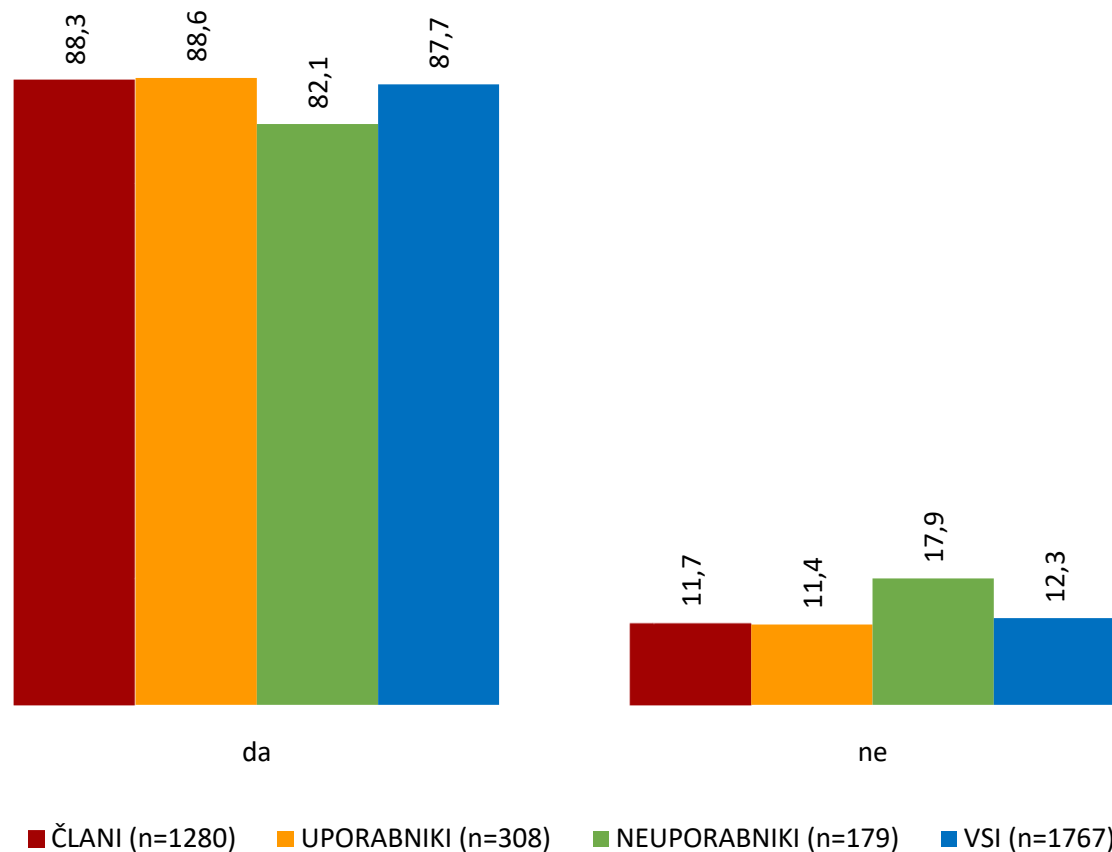
Podatki v %

Ali je v vaši domači knjižnici vsaj 20 knjig za otroke in mladino?

Odgovarjajo tisti, ki imajo v domači knjižnici več kot 100 knjig.

Podatki v %

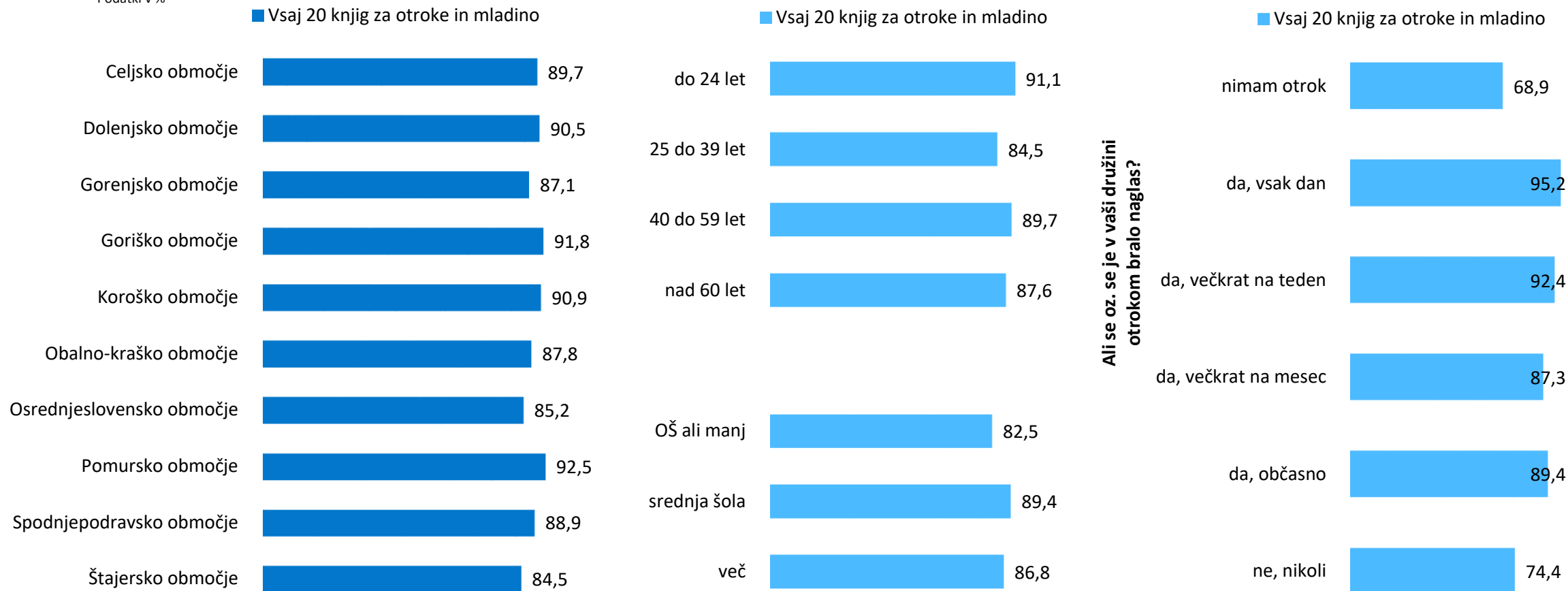

Velika večina anketirancev, ki imajo v domači knjižnici več kot 100 knjig, imajo med njimi vsaj 20 knjig za otroke in mladino. Med njimi je najvišji delež anketirancev v starostni skupini do 24 let (91,1 %) in srednješolsko izobraženih (89,4 %) ter največ tistih, ki svojim otrokom berejo oz. so brali naglas vsak dan (95,2 %).

Med tistimi, ki otrokom ne berejo naglas, so tri četrtine takšnih, ki imajo v domači knjižnici vsaj 20 knjig za otroke (74,4 %), med tistimi, ki otrok nimajo, pa sta takšni dve tretjini (68,9 %).

Vsaj 20 knjig za otroke in mladino v domači knjižnici – po strukturi

Podatki v %

Ninamedia d.o.o.

Parmova 41
1000 Ljubljana

e-naslov: info@ninamedia.si

telefon: +386 1 23 62 120
